

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Az ingerlők.

Budapest, február 21.

A bankvita akadályversenye a második forduléhoz jutott. Ma megkezdtek a részletes tárgyalást. A felek azt akarják igazolni, hogy a vita tempója itt sem fog gyorsabbodni s ha az általános vita enartott négy hétig, a részletes vita sem szándékozik alább adni. De mi nem tartózkodunk kimondani, hogy a bankvita ilyen elnyújtásának, még ha nem is formális obstrukció, okát és célját nem látjuk. Mert a bank megvan és megmarad, akárméddig nyulik is el a vita. S amilyen lelki-furdalás nélkül hosszabbította meg a kormány a bank szabadalmát előbb február 15-éig, majd később május 15-éig, úgy hosszabbította meg a törvényhozás megkérdése nélkül harmadszor is, ha szükségesnek látná. A bank pedig megvolna és megmaradna, ha egyébként akár a jövő új-évig mindig vitáznának is fölötte. Mi értelme van tehát, hogy ezt a vitát a biztos eredménytelenség tudatával cél-talanul huzzák és nyuzzák? Semmi értelme sincs. Ellenben bizonyos, hogy az ellenzék elpazarolja meddön a puska-porát, legalább is gondolkodóba ejtheti a közvéleményt küzdelmeinek komoly-sága iránt s aztán, ha elérkezik a véderő-reform kérdéséhez, már csak fárad-

tan végezhetné kötelességét. Mi tehát, mint kezdetben, ma is azon a véleményen vagyunk, hogy az ellenzéknek a maga csorbitatlan és elhasználatlan energiáját a véderő-reform leküzdésére kellene tartogatnia.

De ha ez volt és ez maradt is a véleményünk: viszont nem tudunk csodálkozni, ha az ellenzék az állandó és rendszeres ingerlések kihozták a flegmájából. Sajátságos taktika-megoszlást kellett ugyanis a kormány és a többség részéről az egész vita során tapasztalunk. Míg maga a kormány-elnök a plénumban és a folyosón is mindig azt hangoztatta, hogy ő a hosszú vitát nem akarja obstrukciónak bélyegezni, hogy ő hajlandó a vita nivós voltát is elismerni és semmiesetre sem szándékozik a házszabályszigorítás retorzióját sürgetők ugratásainak beugrani, addig a pénzügyminiszter s még sokkal nyomatékosabban a vele rokonszenvező sajtó abban kereste gyönyörűségét, hogy bombákat emlegetett, melyek az ellenzék, ha fészkelődik, fel fogják robbantani. Az első ilyen célzásnak természetesen még elég szenzációs ize volt. Az emberek izgulni kezdtek és szenzációsomjason figyeltek, hogy mi fog az ellenzékre kisülni. Nos, ma ezen az első szenzáción, ezen az első bombán túl vagyunk. És mosolyog-

va kérdezzük: akad-e Magyarországon olyan naiv ember, aki úgy látja, hogy az a szenzációs bomba az ellenzékben tett kárt? Ha akadna ilyen naiv lélek, akkor felhívjuk, emlékezzék vissza, hogy megindult egyszerre az orra vére a pénzügyminiszternek is, a kormány pártjának is, mikor a híres zsüri Tisza István közreműködésével meghozta verdiktjét. És kérdezzük attól az esetleg található naiv legénytől, hogy a „jó-hiszemű tévedés” mentő szalmaszálát kinek nyújtották Tisza István és Üch-tricz Zsigmond: az ellenzéknek-e vagy a pénzügyminiszternek? Hát az első bombavetés ilyenén sikerén igazán nem kellett elbizakodniok sem a pénzügyminiszternek, sem a vele rokonszenvező sajtónak. Ellenkezőleg. Minden okuk megvolna rá, hogy most már összebb vonják a vitorlákat és miután kisült róluk, hogy ezt a mesterséget nem értik, a bombavetéssel tovább ne próbáljanak foglalkozni. Egyszer próbálkoztak és rajta vesztettek: nézzenek tehát valami más mesterség után, amihez jobban értenek.

Erős a hitünk, hogy ez az ingerlés, mely a miniszterelnök nyíltan hirdetett békés taktikájával is ellentétben állott, nagy mértékben okozta és minden-estre hozzájárult a kedélyek felháborításához és az ellenzéki háboruság erő-

Mások gondja.

Írta: Falk Richárd.

(Utánnomás tilos.)

Erre születni kell, külön alkotásnak lenni és külön ideg- és szív-berendezéssel birni, mint az örökösön a saját érdekeikkel és bajaikkal foglalatostkodó embereknek, akik önzésük erdejétől nem veszik észre, vagy nem is akarják észrevenni, a mások önzetlenségének fáját.

A hivatalban és a társaságban, ha Onutz Sándor szóba került, jó szívvel, de megmosolygás közben beszéltek a ritka emberi típus kihalófélben lévő egyedéről, akik sugározva az emberszeretet melegétől, csupán azért látszódnak teremtve lenni, hogy a mások gondjával és bajával foglalkozzanak. Önzetlenségük már eléri a hőbortosság határát. Sportszerűleg üzik a szolgálatkészséget és beteges lázban vannak, ha hosszabb időn át nem nyílik alkalmuk együttérzésük finom részvétével elmerülni a mások ügyes-bajos dolgának legaprólékosabb részleteibe. Ideges nyugtalansággal tartják számon barátaik óhajtságait, szükségleteit és minden ambíciójuk a jó tett elkövetésében nyer kielégülést. Az életküzdelmek megsavanyodott lelki-ületü harezosai revette és lekicsinyelve beszélnek az ilyen emberi egzotikumokról. Olyan jelenségnek minősítik őket, mint a gégespecialisták a tenoristákat, akikről tudvalevően azt tartják, hogy tenoristának lenni nem művészet. Tenorhangot csak a hangszálak beteges elváltozásával lehet ki-

adni. Hasonlóképen jellemzik a hisztérikusan önzetlen embereket, mások gondozóját, mint akiket idegbeli rendellenesség örökös szívességekre képesít.

Onutz Sándor mindezek mellett azon szolgálattévközé tartozott, akiknek fura egyénisége teljesen feloldódván azokéban, akiknek gondjában osztozott, a maguk dolgait, érdekeit, bajait felejtve elhanyagolják. Onutznak mindig sok tennivalója volt. Míg a többiek későcskén jártak be a hivatalba, Onutzot kilenczre bent köszönthette a szolgál. Gyakran két órán túl is ott dolgozott, mert, hol a szabadságon lévő, hol a gyengélkedő kollektív munkáját kellett elvégeznie. Persze az alatt otthon megrespedt az ebéd. Nem győzte csitítgatni az asszonyt. Onutzné már sokkal realisabb gondolkozású volt az uránál és egyre korholta életépárját. Jó bolondnak nevezte, akiket mások kihasználnak s a végén a markukba nevetnek.

— De mikor az nekem olyan jól esik! — sóhajtott rá boldogan Onutz. Ebéd közben a mások bajával és a magára vállalt feladatokkal szórakoztatta a feleségét. Ugy adta azokat elő, mint izgató újdonságokat és nem vette észre, miként fintorítja el az orrát az asszony, aki három évi együttélés alatt sem tudta megszokni férje, szívességi kedvteléseit. Nem vette észre, hogy mindez az asszonyt untatja, de hát Onutz nem volt berendezve kellemetlen momentumok befogadására. S ha ilyesmit látott, mindenre gondolt inkább, csak emberi rosszaságra nem. Az ő szubtilis lelki-ülete nem is tudott emberekről gonosztságot feltételezni. Vagy ha már nem térhetett ki az általa mindenkoron hi-

báknak minősített gazságok konstatálására, mindig tudott mentő és mentegető érveket felhozni a vádolt védelmére.

— Ha te arkangyal lennél az Uristen számolyánál és te osztályoznád: ki menjen a pokolba és ki a mennyországba, akkor a pokol üresen állana. Az égi kapura pedig Szent Péter kitehetné a „megtelt” táblácskát és a hontalan lelkek éveken át bolyonganának nyugtalanul a két lelkiállomás között! — mondta Onutznak a felesége.

Onutz pedig igen kedvesnek és szépnek találta az ötletet. El volt ragadtatva tőle: milyen jó is az ő felesége, milyen kedvesen tudja magát kifejezni. Másoknál is a veleszületett jóságot tekintette a cselekedetek indító rugójául. Hiszen a feleségét is jóságból vette el. Konrád Blanka, a rosszul fizetett gépirókiasszony addig panaszkodott: milyen elhagyatott és ninesen senkije ezen a világon, míg Onutz Sándor egyet gondolt, megessett a szíve rajta és feleségül vette.

Miután az asszony kiveszekedte magát vele, kicsit megsajnálta és hívta:

— Fiaeszkám, gyere ki délután a Dunaparra. Ozsonázzunk ma a levegőn.

Onutz, mielőtt válaszolt volna, előszedte a jegyzőkönyvét és szertetekintett benne.

— Nem jutok hozzá, édesem. Roppantul el vagyok foglalva. Kereseknek megígertem, hogy megnézem számára azt a budai lakást. Hétszáznál nem adhat többet érte. Onnan leszaladok az Üllői-út végére. Meglátogatom Boldizsárékat. A kis lányuk sokáig beteg volt. Négyre már Simonffy ügyvédnél kell lennem, hogy halaszsa el Égnerékül a végrehajtást és gondoskodnom kell két

szakoláshoz. Ha egyrészt a néppárti ingerlés fel nem lázítja a Justh-pártot és másrészt a pénzügyminiszter üres bombája glédába nem kényszeríti a Kossuth-pártot: a bankvita talán már régen befejeződött volna. Az ingerlők kórusa szította a vitát és birta kitörésre az ellenzék haragját. S ha már most napnál világosabban kiderült, hogy az ellenzék a feléje dobott bombáktól sérteletlenül maradt, ellenben maguk az ingerlők betört orral voltak kénytelenek megretírálni: akkor méltán föltehettük volna, hogy az első kudarczon okulva, a többség nem pályázik többé az olcsó fenyegetések dicsőségére. Hiszen ha volnának komoly bombái, akkor nem nyultak volna első ízben az üres bombákhoz s ha kárt tehetnének az ellenzékben, akkor nem türték volna a pénzügyminiszter keserves megpróbáltatását. Komoly bombák birtokában nem várták volna be, hogy az egész közvélemény a fejét csóválja az első bomba neveltséges felsülésén. S most egy előkelő német ujság, mely a maga függetlenségében kivételes szeretetével támogatja a pénzügyminiszter urat, már megint újabb bombákkal fenyeget. Ne ficzánkoljon az ellenzék, mert van még akna, mely levegőbe robbanthatja.

Mi értelme és mi célja ennek a megismételt fenyegetésnek? Ugy-e, mentül komolyabban veszi az ellenzék az illető német ujságot, annál természetesebb, hogy ezt a fenyegetést se hallgathatja el és az újabb bomba nyilvános megvizsgálását is követelnie kell? Akár bomba, akár szilvas gombóc az a fenyegetés: önértékes ellenzéknek követelnie kell megvizsgálását, mert nem tűrheti, hogy hallgatásával olyannak tüssék, mint akinek vaj van a fején. Tehát kerüli a napvilágot. Hát még, ha az ellenzék már az első esetben is be-

tudta bizonyítani, hogy nincs oka a nyilvánosságtól tartania. Hát hihetik-e ilyen körülmények között, hogy most gyávább lesz? Nem. A meddő bankvitába tehát újabb izgalom, újabb harci hangulat, újabb vita-anyag kerül. Kinek jó ez? A kormánynak? Nem. A kormánynak éppen elég volt egyszer felsülnie. De nem jó az ilyen állandó és rendszeres ingerlés másnak sem. S ha hiba volt a kormány részéről, hogy a bankvitába a titkos akták felhánytorgatásával méreganyagot szállított, még nagyobb hiba, ha első kudarcza után újabb fenyegetésekkel ingerli az ellenzékét. Így sohasem lesz vége a bankvitának. Így az erőszakolt mellékharczok mesterségesen elnyújtják a bankharcz életét. Így a többség táplálja az obstrukciót. S mi, akik az ellenzék erős és vállvetett küzdelmét olyan pontra szeretnők koncentrálni, ahol ennek a harcznak céljai és kihatásai is vannak, mi, akik a meg nem akadályozható közös bank helyett a meghiusítható katonai terhek ellen akarjuk az ellenzékét sorakoztatni: tendenciát látunk a többség örthetetlenül ingerlő viselkedésében. Az ingerlők kívánják, hogy a bankvita obstrukcióvá fajuljon. Az ingerlők kívánják, hogy az ellenzéknek harci kedve felkorbácsolódjék. Mert ők azt szeretnők nyilván, hogy mikorára az obstrukció már nemzeti szükség volna, a véderő-reform idejére érlelődjék meg a házzabály-szigorítás szükségének tudata. Nos, ezen az ingerlési taktikán át kell látni. Nem szabad neki beugrani. És a puskaport arra az időre kell tartogatni, mikor a nemzeti küzdelemhez a harci kedven kívül meglesz a nemzet rokonszenve is.

zsöllye-jegyről Péteriek számára. Megtudakolom, leszámítolják-e a Kardos László váltóját. Ha nem sikerült volna — pedig személyesen beszéltem a vezérigazgatóval, — akkor ezek a szegény emberek a legnagyobb zavarba jutnak. Azt hiszem, más teendőm nincs... De igen... Felszaladok a szabóhoz, hogy ne a seviotból, hanem a koczkás szövetből csinálja a Telegdiné ruháját. Megkért Telegdi Simont, hogy végezzem ezt el helyette, mert neki számvizsgáló gyűlésre kell mennie...

Az asszony többször közbe akart szólni, de minden kísérlete megtörtött a megbízások és szívességek felsorolásának áradatában. Onutzné felfújódva, mint egy pipiske, végigmérte az urát:

— Veled nem lehet élni. Elhanyagolsz engem és elhanyagolod a saját dolgaiddal a mások bajáért, amiből igazság szerint semmi közöd sincsen. Mit mászkálsz te a Telegdiné szabójához, ahelyett, hogy a kifényesedett ruhád pótlásáról gondoskodnál s a magad szabóját keresnéd fel. Mit töröd a fejed a mások gondjai után, mikor itt vagyok én. Jogot formálok hozzád s egyebet is akrok benned bínni, mint étkező és hálótársat. Követelem, hogy a másokra pazarolt udvariasságból nekem is juttass valamit. Addig figyelmeztetek, amíg nem késő!

Más ember az asszony szikrát verő pillantásából vészes jóslatokat olvashatott volna ki a jövőre nézve. Onutz képtelen volt elhinni, mindazt, amit józan ember az asszony szeméből kitalálhatott volna. Onutz szerint az asszony hiúságát érezte, megbántva és sverekesen becézgetni kezdte, holott a nő

csak éppen hogy ki nem mondta: vigyázz, addig örködsz a mások tüzhelye felett, míg kárpotlót kell keresnem, aki a tiédet melegen tartsa...

Onutz elrohant a dolgai után. Így ment ez már évek óta minden nap. Egy délelőtt, mikor a hivatalban ismét körüljárt, kinek tanácsokat, kinek szívességeket osztogatva, feltűnt neki Lantai ellenőr kedvetlensége. Bement az irodájába és faggatta: mi baja van, mivel lehetne segítségére. Lantai első pillanatban összeszorított ököllel akart neki menni, mint az olyan ember, aki örül végre, hogy valakin kitöltheti a dühét. De amikor ránézett erre a jóságos sugárzó emberre, meghabottan bólogatott a fejével, reszketett és gyermekmódjára sirva borult barátja vállára. Onutz még ugyan nem tudta miről van szó, azonban nem tudott siró embert látni anélkül, hogy maga is el ne rítt volna magától. Onutz megismogatta Lantai hátát, megveregette a vállát és vigasztaló szavakat duruzsolt a fülébe. Lantai levágódott a hivatali bórkanapéra és ott folytatta a zokogást.

— Beszélj már, Miskám, mi bajod van. Ne rikkass meg engem is. Talán segíthetek rajtad...

— Nem lehet már én rajtam segíteni, pajtás, — szólott energiáját visszanyerve Lantai.

Onutz magában találgatta: mi történet ezzel az emberrel, hogy egy odavan. Halálos betegség lesz a familiájában. Vagy pedig sikkasztott. Bár csak az utóbbi eset állna fenn, kombinált magában Onutz. Akkor nagy utánjárással bár, de meg lehet szerezni

Bank-vita és farsangi szünet.

— A politika eseményei. —

Budapest, február 21.

Hat hetes vita után ma kezdetét vette a bank-javaslat részletes tárgyalása. Ennek során az első szakasznál, amely magában foglalja a módosított bank-alapszabályokat és az ötödik szakasznál, amely a legnagyobb közjogi képtelenséget tartalmazza, várható behatódó eszmésere. Ellenzéki körökben jót mulattak a kormány legújabb fenyegetésén, amelyvel Bécsen át akarja ijeszteni a harczoló függetlenségi tábor, hogy tudniillik obstrukció esetén feloszlatja az országgyűlést. A „Zeit“ mai számában ugyanis ezt írja:

„A kormánynak az a szándéka, hogy azon esetben, ha az ellenzék obstrukciójával a képviselőház munkaképességét megbénítani igyekszik, nem fog mindjárt hatalmi eszközökhöz nyulni, hanem alkalmas időpontban ismét a nemzetre appellál. Ezt a szert sokkal hatásosabbnak tartják, mint a házzabályszigorítást.“

A megfélemlítésnek azonban nem lesz sikere. A kisebbség, amely az ország vitális jogaiért és érdekeiért, a gazdasági önállóságért küzd, egyáltalán nem fázik attól a gondolatától, hogy a nép itéletét kelljen meghallgatnia.

A politikai világ nagy érdeklődéssel tekint a 48-as függetlenségi Kossuth-párt holnap este tartandó értekezete elé, amely dönteni fog Kelemen Béla határozati javaslata fölött. A munkapárt viharadara, úgy hisszük, egészen hiába leselkednek arra, hogy ez a párt az obstrukciót próklamálja s így nekik alkalmat adjon a klotür szükségének hirdetésére. A párt kétségtelenül továbbra is erőteljesen fog csatázni különösen a monstruosus ötödik szakasz ellen, de higgadtságát és tárgyilagosságát semmiféle kormánypárti provokálás kedvéért el nem fogja veszíteni. A képviselőházban ma történtek után különben is egyenesen neveltséges obstrukcióról beszélni. Hiszen

a hiányzó összeget. Halál ellen ő sem segíthet.

— Te jó ezimbora vagy, Sándor s valakinek el kell mondanom, különben belefutladsz... Képzeld, a feleségem megcsal! No, ne is próbáld mentesíteni. Sokkal erősebb bizonyítékok birtokába jutottam, semmint alaptalan ráfogásnak lehetne minősíteni. A szüleim tiltakozása dacára vettem el Mártát. Minden gondolatom az övé volt. Hiszen te tudod legjobban: mennyire imádtam és... szeretője van...

Onutz érezte a buta, ferde helyzetet, amibe került. Ezt nem lehet se részvétnyilatkozatokkal, sem pedig vigasztalásokkal elintézni. Valami olvasfélélt mormolt, hogy Lantai sokkal értékesebb és még fiatal ember, semmint ilyesmért elemészsze magát. El fogna válni. Lehet még jóra való asszonyt találni. S úgy el fogja felejteti ezt a kis balesetté összezsugorító belső tragédiát, mintha sohasem történt volna meg.

— Igazad van, Onutz. Te derék ember vagy. Adjon meg az Isten, csak most ne hagyj el, amíg tul lehetek az átmeneti korszakon és az egyedüllét megszokásán... — ölegette barátját, Lantai.

— Hát ugy ismeresz engem, mint aki elhagyja barátait a veszedelmes pillanatokban. Nem, pajtás. Gyakran leszünk együtt s el fogod felejteti a dolgot. Majd én elintézek mindent. Felmegyek az ügyvédhez és beadjuk a válópert.

Onutz szinte örült, hogy volt ismét mivel foglalkoznia a hivatalos óráin kívül, akár-hogy is ugratta Sándorffy Kálmán. Ez volt az egyetlen kollégája, aki sohasem akarta

a házszabályvita s a cím-vita összesen se tartott másfélórát és utána nyomban áttértek az első szakasz tárgyalására. Hogy az ellenzék az aggodalmait kifejtje, azt még a legmegrögzettebb mameluk sem nevezheti „parlamentari anarchiának”.

A függetlenségi és 48-as Justh-párt tagjai az este bizalmas tanácskozási gyűlést összehoztak, amelyen a bankjavaslat részletes vitájának kérdéssel foglalkoztak. Az elnökség tagjai közül gróf Batthyány Tivadar és Holló Lajos alelnökök voltak jelen. Justh Gyula nincs Budapesten. A pártnak képviselő tagjai igen nagy számmal vettek részt a tanácskozáson. A bankjavaslat összes részletei megvitatás alá kerültek és minden egyes pontnál megállapították a szükséges módosításokat, amelyet a párt részéről elő fogtak terjeszteni. A bizalmas tanácskozás végeztével élénk eszmecsere folyt a klub nagy társalgójában a politikai helyzetről.

A képviselőház évente szokott néhány napos farsangi ezünetet tartani. Lesz az idén is, még pedig a jövő héten hétfőn kedden és szerdán fog vakációzni a t. Ház, a bójt kezdetéig. Vajjon mikor fog már megjönni a munkapárti farsang bójtje? Remélhetőleg mihamarabb.

Budapest, február 21.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap, szerdán délelőtt tíz órakor ülést tart, melyen a bankszabadság meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását folytatják.

Hazai Samu — képviselő. A Rohonyi Gyula államtitkár lemondásával megüresedett losonczi kerületben ma volt a képviselőválasztás. Hazai Samu honvédelmi miniszterrel szemben az utolsó pillanatban Filó Lajos országgyűlési képviselő felváltotta a programmal. A választás délután két órakor ért véget. Hazai honvé-

igénybe venni Onutz szolgálatkészségét és folyton magyarázta neki: törődjek a maga dolgaival. De amikor már hónapok óta a Lantai valóperével bibelődött, ha nem is szívesen tette, karonragadta Onutzot és becipelte magával a legközelebbi kávéházba. Ott belenyomta egy karosszékre.

— Hallja, maga Onutz! Hetek óta toprengnek rajta: szóljak-e magának, vagy se. Igazság szerint egy ilyen jó bolond, mint maga, nem érdemelne kiméretet, de amennyire az ilyen kényes ügyekben az ember kiméretet tanusíthat, én is meg fogom kísérelni. Onutz, maga egy számár. Nem veszi észre, hogyan röhögnek az emberek a háta megett. Nem veszi észre azt sem, hogy valahányszor maga valamelyik hivatali szobába betéved, elbalkul a beszéd és mátra terelik át a szót. Én nem tudom már tovább nézni ezt a komédiát. Figyelmeztetnem kell magát, hogy mialatt maga a Lantai családi ügyét akarja rendbehozni, az alatt a maga családi életét dalták fel. Vegye tudomásul, hogy a felesége megésszálja magát. És jól teszi, ha ezt teszi. Az asszonyt foglalatostkodni kell. S míg maga magára vette a mások gondját, addig az elhanyagolt asszony kárpótolta magát...

Onutz megrökönyvült tekintettel csüngött mindazokon, amiket Sándorffy elbeszített. Úgy érezte, mintha tuskóval vágták volna fölve. Megszédült. Tiltakozni akart és erőltetve visszautasítani a rágalmat, de Sándorffy — hogy a vak férj szemét felnyissa, kétségtelen adatokkal hozakodott elő. Megesett a szíve a szegény Onutzon, de kisebb gázságnak tartotta felvilágosítani a mások

delmi minisztert 1106 szavazattal Filó 43 szavazata ellen képviselővé választották.

Losonczi holnap este nagy küldöttség érkezik Budapestre s át fogja adni a honvédelmi miniszternek a kerület mandátumát. A miniszter a küldöttséget a nemzeti munkapárt körében fogadja s azután a Hungária-szállóban bankettet ad.

Még néhány szavazás.

— Megkezdtek a részletes vitát. —

A képviselőház ülése.

Budapest, február 21.

A tegnapi megmaradt néhány határozati javaslat fölött délután egy óráig név szerint szavaztatott a Ház, a munkapárt nagy örömeire. Azután a Justh-pártiak házszabályvitát indítottak avégből, hogy a bank-státutumokhoz cikkenként szólhassanak hozzá. Ezt az indítványt azonban sem az elnök, sem a többség el nem fogadta, s így, egy kis határozatképességi kalamitka után, megkezdtek a bankjavaslat részletes tárgyalását. A címet hamarosan el is intézték s belefogtak az első szakasz megvitatásába, aminek keretében kell most a bank-alapszabályokat is megbeszélni, illetve az ezekre vonatkozó módosításokat megtenni. Persze ezekben lesz része a türelmetlen többségnek.

Tudósításunk itt következik:

Név szerinti szavazások.

Kabos Ferencz alelnök az ülést egyenved 11 órakor megnyitja.

Vermes Zoltán jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet észrevétel nélkül hiteltesítnek.

Következik a bankszabadság meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalása.

Elnök: A tegnapi ülésen Polónyi Géza határozati javaslatára husznál több képviselő névszerű szavazást és a szavazásnak mára való halasztását kérte. Ennek következtében elrendeli a szavazást. A szavazás C betűvel kezdődik. Az ülést a szavazás előtt 5 percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök az ülést újból megnyitja. Elrendeli a névsor olvasását. (Megtörténik.) Kihirdeti a szavazás eredményét, mely szerint igennel szavazott 17, nemmel szavazott 115 képviselő. Eszerint

gondozóját, semmint meghagyni vakhitében, a mások hátmögötti gyúrolódásainak czéltáblájául. Onutz hümmögött, sóhajtozott. Jószágos lényét átjárta ugyan valami fájdalomféle, de megközelítőleg sem olyan mély és maró, mint aminek Lantaiét megismerte. Úgy érezte, hogy valami bizsergés szalad át rajta. A mások bajával való együttérzés, miután emberi fájdalmak és bajok oly sokféleségét élte át embertársaival együtt, ellentálló képességgel ruházták fel idegét. Olyan féleleppel, mint amikor a gyerekeket himlővel elülték be, hogy himlőbe ne essék. Ő is úgy érezte, hogy már egyszer átesett a megcsalottság fájdalmán, amikor végigküzdötte Lantaiával a kijátszott férjek gyötrelmeit.

Szakadozottan felsőhajtott és köszönéssel mormogott Sándorffy felé. Ez nem tudott hova lenni a csodálkozástól, hogy a leplezés ennyire hidegen hagyta Onutzot. Kissé leverten kezét fogott Sándorffyval és nézni készült.

— Hova megy?

— Megyek az ügyvédhez. Megkérdezem tőle, milyen stádiumban van a Lantai valóperé a egyuttal megbízom az én váláson előkészítésével. Onnan a butorszállítóhoz megyek és elvitetem a holmimat Lantaihoz. Együtt fogunk lakni, míg túl leszünk a váláson...

Sándorffy mosolyogva nézett a fura ember után, aki a saját bajában is a másokét látja súlyosabbnak és öszintén sajnálta a javíthatatlanul jószágos Onutzot...

a Ház Polónyi Géza indítványát 98 szótöbbséggel mellőzte.

Következett Jaczkó Pál határozati javaslata felett való névszerű szavazás.

Elnök a szavazás megkezdése előtt az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök az ülést újból megnyitja. Elrendeli a névsor olvasását. (Megtörténik.) Kihirdeti a szavazás eredményét, mely szerint igennel szavazott 32 képviselő, nemmel szavazott 131 képviselő. A Ház többsége tehát Jaczkó Pál határozati javaslatát 138 szótöbbséggel elvetette.

Következik Holló Lajos határozati javaslata felett való döntés. Jelenti, hogy husznál több képviselő névszerű szavazást kért. A szavazást elrendeli s ezt megelőzőleg az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök az ülést újból megnyitja. A szavazás megejtése után kihirdeti az eredményt, amely szerint a határozati javaslatot 131 szavazattal 25 szavazat ellenében mellőzik.

Bakonyi Samu és **Kun Béla** határozati javaslata egyszerű szavazással mellőzik.

Elnök: Következik Zlinszky István határozati javaslata. Minthogy husznál több képviselő névszerű szavazást kért, azt elrendeli. Előbb azonban az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Berzeviczy Albert elnök újra megnyitja az ülést. A szavazás után kihirdeti a szavazás eredményét. A határozati javaslatot 126 szavazattal 26 ellenében mellőzik.

Miután az összes határozati javaslatokról megtörtént a határozathozatal, következett a részletes tárgyalás.

Elnök ezután a részletes tárgyalás módjaitra nézve teszi meg indítványát. Javasolja, hogy a cím elintézése után tárgyalja a Ház a módosított alapszabályokat, azután következzen a két egyezmény s ezután a törvényjavaslatnak szakaszonként való tárgyalása.

Házszabályvita.

Gróf Batthyány Tivadar: A házszabályok 208. szakasza alapján kérek szót. Midőn mi most, az időpontban, pláne midőn az Osztrák-Magyar Bank szabadsága 1910. december 31-én tényleg törvényes hatályát veszítette (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon), midőn 1911. január hó 1-étől kezdve törvényen kívüli állapot áll fenn a bank-státutum kérdésében, a logika szerint elkerülhetetlen, hogy az egész bankstátutum felett folyjon a vita. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ezért voltunk bátrak indítványozni és kérni a vita során, hogy a t. pénzügyminiszter ur vagy a kormány terjeszse elő a bankstátutumot. Ennek két célja lett volna. Megkönnyíteni a bankstátutum feletti részletes vitát... (Élénk mozgás és zaj balról. Élénk derűtség jobbról.) Ne tessék ezen nevetni!

Gróf Batthyány Pál: Önekkik nem kell vita. (Zaj és közbeszólások jobbfelől.)

Fodor Kálmán: De muszáj nevetni!

Gróf Batthyány Tivadar: Fodor Kálmán képviselő urnak figyelmébe ajánlom azt a ténnyt, hogy mi itt csak egy hosszú, de tárgyilagos és szakszerű vitát folytattunk... (Nagy zaj jobbfelől. Zaj. Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)... igenis elvárhatjuk, hogy esendőben meghallgassanak. (Élénk helyeslés balról. Zaj a jobboldalon.)

Fodor Kálmán: Nem fogadok el lecczketést!

Gróf Batthyány Pál: Legjobb volna, ha kibővítenék bennünket!

Fodor Kálmán: Bizony az volna a legjobb!

Gróf Batthyány Tivadar: A képviselő urak folyton zavarnak bennünket. (Zaj.)

Elnök: Kérem a képviselő urat, ne tessék az elnök jogaiba avatkozni. Közbeszólások minden oldalról történnek, ne tessék emiatt túlságos érzékenynek lenni. (Zaj.)

Gróf Batthyány Tivadar: Én nem vagyok érzékeny, folytatom.

H. Erdély Sándor: Nem érdemlik, hogy itt ülnek!

Hock János: Olyan jögon ülünk itt, mint az ur. (Nagy zaj jobbfelől.)

Egy hang (jobbfelől): Hock ne beszéljen! Komédiás pap!

Hock János: Ki mondta ezt? (Folytonos nagy zaj.)

H. Erdély Sándor: Én, Erdély Sándor!

Hock János: Miért ne beszéljen? Semmitéle érdelem gyerektől... (Folytonos nagy zaj.)

Elnök: Hock János képviselő urat rendezésért kénytelen vagyok rendreutasítani. (Főlkialítások a szélsőbaloldalon. Nem ó zavarja!)

Lovász Márton: Tessék azon az oldalon is rendreutasítani. (Zaj.)

Kovács János: Nekik minden szabad! (Nagy zaj.)

Elnök: Kérem a képviselő urakat, szíveskedjenek a Ház minéköt oldalán higgadságukat megőrizni. (Élénk helyeslés.)

Eitner Zsigmond: Hogyan mondhatja itt azt, hogy pap ne beszéljen. Itt nem pap, hanem képviselő. (Nagy zaj.)

Gróf Batthyány Tivadar: Elvitázhatlan joga minden képviselőnek az, hogy az első szakasz utolsó bekezdésében foglalt propositióval szemben indítványt tehessen arra nézve, hogy a Ház a bankstatutumnak más szakaszait is módosítsa. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ha nem engedik meg azt, hogy a bankstatutumot a maga egészében pontonként tárgyaljuk, akkor azok, akik más szakaszokat akarnak módosítani, mint amelyek módosítását a kormány proponálja, kénytelenek lesznek az I. szakasz utolsó bekezdéséhez egyszerre előterjeszteni mindazon szakaszokra a módosításokat, amelyeket szükségesnek tartanak. Ebből azután oly khaosz fog előállni (Zaj és ellenmondások jobbfelől.), amelyek legalább is ennek a tárgyalásnak a komolyságát a legvégsőig kompromittálja. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Vertán Endre: Megharagszik a eszár!

Gróf Batthyány Tivadar: Én helyesebbnek és észszerűbbnek tartottam volna és tartom ma is, ha a bankstatutumot pontonként tárgyaljuk. Ha a többség ezt nem fogadja el, akkor marad a második alternatíva, hogy az I. szakasszal kapcsolatosan tárgyaljuk a bankstatutumot, amidőn majd vissza kell nyulnunk az 1878. az 1887. és az 1889. évi törvényekre, mert ezekben vannak az egyes szakaszok módosítással befoglalva. Kérem indítványomnak elfogadását. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Elnök: A leghatározottabban kijelenti, hogy a kivánság a házszabályok értelmében teljesíthetetlen, mert többszörösen és súlyosan beleütközik a házszabályokba. (Ellentmondás a baloldalon.) A 208. szakasz kimondja, hogy minden tárgy fölött általános vita kezdődik s azután térhetnek át a részletes vitára. A részletes tárgyalás anyaga csak az lehet, amit a Ház általánosságban elfogadott. Semmire külön ki nem lehet terjeszkedni, mint ami az általánosan elfogadott törvényjavaslatban benne van. Ez a javaslat magában foglalja a statutumok bizonyos pontjainak módosítását. A részletes tárgyalás tehát csak ezekre terjedhet ki. (Ellentmondás a baloldalon.) Különbösen is Eitner Zsigmond határozati javaslatot nyújtott be a bankstatutumok előterjesztéséről, ezt pedig a Ház elvettette. Előállana még ezzel az az anomália is, hogy bizottsági tárgyalás nélkül tárgyalná a Ház a bankalapszabályokat. (Zaj.)

Bakonyi Samu: nem fogadhatja el az elnök ajánlatát. A bankalapszabály lényegesen kiegészítő része a javaslatnak, mikor a bankszabadság meghosszabbításáról van szó. A logika is azt követeli, hogy a bankstatutumot a maga egészében kell tárgyalni. A tanácskozás helyes menete érdekében nem is képzelhető más tanácskozási mód, mint hogy a képviselők a statutumok mindegyikéhez hozzászólhassanak. (Helyeslés a baloldalon.) Annál is inkább jogos ez a kivánság, mert hiszen az osztrák képviselőház elé is beterjesztették az alapszabályokat a maguk egészében. Csatlakozik gróf Batthyány Tivadar indítványához. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Polónyi Géza: is a házszabályokhoz kér szót. **Felkiáltás a jobboldalon:** No, itt az ezredes! (Nagy derültség jobbról.)

Polónyi Géza: örömmel fogadja ezt az üdvözlést, mert ebből is látszik, hogy híven teljesíti a kötelességét. Az elnök javaslata nem jelent mást, mint kifutást és a szólásszabadság korlátozását. Az elnöknek kötelessége örködni, hogy a javaslatokhoz hozza lehessen szólni...

Szűllő Géza: És a „nye poz-volim“ kötelessége!

Polónyi Géza: utal a törvényjavaslat címére, amelyből meggyőződhetni, hogy nemcsak a szabadság meghosszabbításáról, hanem az azokkal összefüggő összes kérdésekről van szó. Ha tehát őt meg akarják fosztani, hogy minden részlethez hozzászóljon, akkor képviselői szólásszabadságától van megfosztva. A törvényt lehet módosítani, de egy szerződést nem lehet novelláris uton módosítani, hanem azt in extenso kell tárgyalni, mert a szerződés a maga teljességében lejár.

Rosenberg Gyula: Ez nem szerződés, priviligium!

Polónyi Géza: rámutat az elnöknek egy kijelentésre, mely szerint az alapszabályok nincsenek érvényben. Tehát ez alapon is tárgyalni kell az egész statutumot. Szólnak joga van más módosításokat ajánlani, nemcsak amit a kormány nyújtott le. Ezzel ellenkező elvet kimondani nem szabad. Általános vita során nem is lehet olyan határozati javaslatot előterjeszteni, amely a részletes vitát szabályozná. Az Eitner-féle javaslat csak technikai intézkedést foglalt magában.

Felkiáltások jobbról: Igen, technikai obstrukció!

Polónyi Géza: Kérde, hogy az érme- és pénzügyrendszerre vonatkozó szerződés minden pontjához hozzászólhat-e? Így akarnak védekezni az obstrukciós velleitások ellen?

Darvas Fülöp: Bizza csak ránk!

Polónyi Géza: Bizzák csak azt én rám! (Nagy derültség.) Kérde, hogy megérdemlik-e az osztrák-magyar bank részvényesei, hogy kedvükért a házszabályokat kifogassák? Őszintén szól.

Felkiáltások jobbról: Nincs a szótárában őszinteség!

Polónyi Géza: kéri az elnököt, hogy biztosítsa, hogy hozzászólhassanak a statutum és az érmszerződés minden pontjához.

Györffy Gyula: hozzájárul gróf Batthyány Tivadar indítványához. Hangoztatja, hogy a házszabályok 208. szakasza értelmében a bankalapszabályok végig tárgyalandók. Még a magános felet is gondatlansággal lehet vádolni, ha szerződésének minden pontját meg nem vizsgálja. A magyar parlamentet a könnyelműség vádja alól nem lehet fölmenteni, ha eltérne az alapszabályok részletes megvitatásától. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Höllő Lajos: ugyancsak a házszabályokhoz kért szót. Színtén azt fejtgeti, hogy joguk van a bankstatutum minden szakaszához módosítást benyújtani, annál is inkább, mert a statutumok most hatályban nincsenek.

Elnök: röviden felelt a hallottakra. Csak a házszabályok szempontjából óhajtott eddig válaszolni. Érveit nem cáfolták meg. Hivatkozik azonban a Ház eddigi gyakorlatára. Amit javasolt, a Ház már kétszer megtette: 1880-ban és 1896-ban. Mindkét esetben a mostanihoz egész hasonló módon járt el a Ház s akkor senkinek sem jutott eszébe szólni. Tehát nem szólnak kellett volna bizonyítani, hanem az ellenzőknek, hogy a Ház huszéves gyakorlata nem volt helyes. Azzal a váddal szemben, hogy a bankjavaslat vitájában a szólásszabadság korlátozott, nyugodt lelkiismerettel bizza az elnökség eljárását mindenkinél az ítélte.

Gróf Batthyány Tivadar: Kérde, hogy van-e joguk az első szakasz utolsó bekezdéséhez módosító vagy új indítványokat benyújtani.

Elnök: szerint a szónokoknak joguk van módosítást vagy indítványt benyújtani, csak olyan indítványt nem lehet előterjeszteni, amely fölött a Ház már döntött. A bankstatutumnak pontonként való tárgyalására vonatkozó indítványt szavazásra nem teheti fel.

Következik a részletes tárgyalás.

A czim.

Polónyi Géza: módosítást nyújt be, amely szerint a javaslat nem a bankszabadság és érmszerződés „meghosszabbításáról“ szól hanem „becsikkelyezéséről“, mert a szerződések már lejártak.

Jaczkó Pál: módosítást nyújt be, mely szerint a szabadság az osztrák „és“ magyar bank szabadságának meghosszabbításáról szól.

Elnök: Több felszólaló nem lévén, a vitát beárta.

Lukács László: pénzügyminiszter kéri mindkét módosítás elvetését. Igaz, hogy a bankstatutum lejárt, de a kormány saját felelősségére meghosszabbította s így érvényben van.

Polónyi Géza: Az nem törvény!

Lukács László: pénzügyminiszter: Ami a második módosítást illeti, tekintetbe kell venni, hogy az osztrák-magyar bank így van bájegyezve. A paritást különben nem a szavakban, hanem a lényegben kell keresni.

Elnök: Következik a szavazás.

A határozatképesség körül.

Polónyi Géza: Nem határozatképes a Ház! Az-elnök elrendeli a Ház megszámlálását. (Balról többen kivonulnak.)

Felkiáltások jobbról: Hol az elnök? Kiszöknek!

Megtörténik az összehívás.

Zlinszky István: jegyző jelenti, hogy kilencvenkilenczen vannak jelen. (Jobbról többen bejöttek.)

Felkiáltások jobbról: Többen vagyunk száznál.

Elnök: elrendeli az újabb összehívást. (A baloldaltól újra többen kivonulnak. Nagy zaj a jobboldalon.)

Felkiáltások jobbról: Katalógust! Lopják az ország idejét és pénzt. Népbolondítók! Nem érdemlik meg itt a helyet! Szégyen, gyűlölet, amit művelnek. A nemzeti hősek!

Thaly Ferenc: Az elnök kötelessége a határozatképességről gondoskodni.

Elnök: Az újabb összehívás szerint az ülés határozatképes.

A Ház többsége elveti a két módosítást. **Felkiáltások jobbról:** Ellenpróbat kérünk! Léssuk bányan vannak!

Elnök: A czim el van fogadva, következik az első szakasz.

Az első szakasz.

Földes Béla: abból a felfogásból indul ki, hogy a kormány nem volt abban a helyzetben, hogy a készfizetéseket keresztülvigye, tehát pótolni óhajtotta ezt egy más intézkedéssel és ez itt az I. szakaszban van fölvéve és a 111. szakaszban ki van fejezve az ennek megfelelő szankció. De ha a készfizetés volt tulajdonképpen az, amit el kellett volna érni és ennek helyére van bevéve ez a pont, akkor ebben a pontban igen jól helyet találna az a kijelentés is, hogy a bank befelé is gondoskodjék. Hiábavaló volna, hogy követeljük a készfizetést és nem akarjuk azt mondani, hogy a készfizetést ebben a paragrafusban mégis mondjuk ki. Ez lehetetlen az adott körülmények között. De ahogy ez az intézkedés pótolja azt, amit a bank a készfizetéssel kifélt el akar érni, úgy pótolni lehet azt befelé is egy intézkedéssel és ebből kiindulva, erre a pontra vonatkozólag a következő módosítást terjeszti be és kéri annak elfogadását. „Az Osztrák-Magyar Bank köteles minden rendelkezésére álló eszközzel gondoskodni arról, hogy jegyeinek a külföldi váltóárfolyamban kifejezésre jutó értéke a koronaérték törvényes pénzlába paritásának megfelelően állandóan biztosítva maradjon, valamint arról, hogy kibocsátott jegyei az aranykoronával szemben is teljes értékűek legyenek.“ (Helyeslés balfelől.)

Bikády Antal: nem tartja komoly dolognak, a mi a kisipari és mezőgazdasági hitel rendezésére nézve az első szakaszban van. Erre nézve megnyugtató kijelentést vár a pénzügyminisztertől. Beszél multkor több munkapárti képviselővel, akik beismerték, hogy nem is olvasták a bankstatutumokat. (Nagy zaj és ellentmondás jobbról.)

Elnök: figyelmezteti, hogy szólnon a cikkekhez. **Bikády Antal:** ismételtén megnyugtató választ kér.

Elnök: Az előrehaladt időre való tekintettel a vitát félbeszakítja s megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Budapest, február 21.

Küldöttség az igazságügyminiszternél. Gyoma és Eendrőd községek küldöttsége tisztelgett ma délelőtt a képviselőházban Kovács Gyula képviselő vezetésével Székely igazságügyminiszternél, hogy Gyomán járásbírói állítsák fel. Székely miniszter kijelentette, hogyha a községek ingyen telekkel és százhuszezer korona építési költséggel hozzájárulnak a járásbírói felállításához, nem látja akadályát annak, hogy akkor, amikor az újabb járásbírói felállításáról szóló törvényjavaslat, mely rövid időn belül a képviselőház elé kerül, a parlamentben elfogadjatik, Gyoma is járásbírói kaphasson. A maga részéről igéri, hogy az ügyet a legjobb indulattal fogja felkarakolni.

Döntés a Banjanin-ügyben. Banjanin János volt horvát országgyűlési képviselő mentelmi ügyében, amely legközelebb a képviselőház mentelmi bizottságának döntése alá kerül, a zágrábi bántó tábla ma hozott határozatot. A tábla megsemmisítette a zágrábi törvényszék ama végzését, amelyel Banjanin volt képviselőnek vádlottként való kihallgatását elrendelte volt. Tomasić bán tudvalevőleg a képviselőház mentelmi bizottságának felkérésére megküldötte a Banjanin-ügyben a szükséges iratok hivatalos másolatát. A horvát ellenzéki lapok e miatt hevesen támadják a bánt, aki e ténykedésével ellentétbe jutott a horvát országgyűlés egyik legutóbb egyhangulag kimondott határozatával.

Időközi választások. A fehérgyarmati kerületben folyó választási küzdelemmel kapcsolatosan több lap azzal vádolta meg a Kossuth-pártot, mintha választási paktum állana fenn a Kossuth-párt és a munkapárt között és ezért támogatják a hatóságok a Kossuth-párt jelöltjét. Ezzel szemben a Kossuth-párt vezetősége a „Magyar Tudósító“ útján a leghatározottabban kijelenti, hogy minden választási paktumról szóló híresztelés teljesen légből kapott valótlanság. A szóban forgó esetben Jarmy Béla Kossuth-párti jelölt nem a fehérgyarmati főszozolgabíró, hanem a mütészalkai kerület főszozolgabírája kísérté, még pedig nem hivatalos minőségben, hanem mint Jarmy Béla jelöltnek barátja.

A **Magyarország** Mihály halála folytán megüresedett fiamei választókerületben erős választási harcra van kilátás a munkapárti jelöltje és az autonóm-párt jelöltje. Zanella Richárd, volt országgyűlési képviselő között. A munkapárt jelöltje dr. Fülöp Antal, a volt podosztó unokaöccse, fiamei ügyvéd, aki a városban úgy az olasz, mint a magyar lakosság körében nagy népszerűségnek örvend. A választás márczius 8-án lesz.

A delegációk.

— Magyar plenáris ülés. — Zárószámadási és pénzügyi bizottságok jelentése. — Az osztrák pénzügyi bizottság ülése. —

Budapest, február 21.

A magyar delegáció mai plenáris ülésén letárgyalták és elfogadták a zárószámadási és pénzügyi bizottságok jelentését. Az országos bizottság holnap folytatja tanácskozásait; napirenden lesz a négyes albizottság jelentése kapcsán a boszniai költségvetés. Az osztrák delegáció pénzügyi bizottsága az 1908-as zárószámadást tárgyalta le.

Részletes tudósításunk a következő:

A magyar delegáció.

Elnök: gróf Zichy Ágost.
Jelen voltak gróf Aehrenthal külügyminiszter, Schönauich hadügyminiszter, Burián közös pénzügyminiszter, Esterházy Pál külügyi osztályfőnök. A magyar kormány részéről gróf Khuen-Hédervary miniszterelnök.

Elnök fél hat órakor nyitja meg az ülést. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után napirenden van a

zárószámadási albizottság jelentése

az 1908. évi közös zárószámadásról.
Miklós Ödön előadó részletesen ismertette a jelentést és kérte annak a tudomásul vételét.

Mezőssy Béla: Bizonyos mértékig ő is érzi a felelősséget, mert ebben az időben, amikor ezek a zárószámadások szólnak, ő is a kormány tagja volt. Felszólalása azonban nem is annyira a multnak, mint inkább a jövőnek szól. 1900-tól 1909-ig a hadsereg kiadásában 103 koronával lépték túl a megengedett hitelt. Csodálja, hogy az osztrák delegáció, tehát egy komoly testület e fölött a tétel fölött hosszú vitát tud provokálni. Semmiféle határozati javaslat nem lehet elütni azt a tényt, hogy hiteltülsúlyok mindig voltak és lesznek is, mert az élet nem tűr fix számokat. Egy tsekély külpolitikai esemény is olyan követelményeket állíthat föl, amelyek az összes számításokat halomra döntik. Papiros-határozatokkal hiteltülsúlyokat mellőzni nem lehet, mert azok kényszerűségből származnak. (Helyeslés.)

Elnök a vitát bezárja. Az országos bizottság a jelentést általánosságban elfogadja.

Következik a részletes tárgyalás, melynek során az országos bizottság a jelentést részleteiben is tudomásul veszi.

Következik a

pénzügyi bizottság jelentése.

Beöthy László előadó részletesen ismerteti a jelentést. A közös pénzügyminisztérium kiadásai lényegesen nem emelkedtek; az a kevés emelkedés, ami mutatkozik, az is a nyugdíjilletmények emelkedéséből származik. A pénzügyi bizottság nevében kéri a mult delegációnak a magyar honosok alkalmazására, a közös pénzügyi minisztériumhoz befolyó összegeknek magyar értékű papirokban is való elhelyezésére vonatkozó határozati javaslatok fontartását.

Sághy Gyula rövid felszólalásában a határozati javaslatok végrehajtását ajánlja igen melegen a közös pénzügyminiszter figyelmébe.

Az országos bizottság ezután úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja a pénzügyi albizottság jelentését a az ezzel kapcsolatos határozati javaslatokat.

A közös számszék előirányzatánál

Sághy Gyula kéri, hogy a közös számszék intézménye mielőbb törvényben rendszeresíttessék.

Gróf Khuen-Hédervary Károly miniszterelnök kijelenti, hogy ezt a törvényjavaslatot már a legközelebbi alkalma lesz beterjeszteni.

Elnök javaslatára a legközelebbi ülés holnap délután öt órakor lesz. Napirend: A négyes albizottság jelentése.

Delegációs banket.

A magyar delegáció külügyi albizottsága ma este félkilenc órakor a Nemzeti Kaszinó különtermében ebédet adott a közös külügyminisztériumnak a delegáció üléséhez alkalmából Budapesten időző képviselői tisztelőre. Az ebédet résztvevők gróf Aehrenthal közös külügyminiszter, gróf Esterházy Pál osztályfőnök, gróf Szápáry Frigyes követségi tanácsos, Günther Sándor lovag és báró Tallian Dénes udvari és miniszteri tanácsosok, Schlechta Ottokár báró és Kania Kálmán udvari tanácsosok, gróf Szápáry Tibor osztálytanácsos, gróf Kinsky Ferenc követségi titkár, Mara Lőrincz udvari tit-

kár; ezenkívül gróf Khuen-Hédervary Károly miniszterelnök, dr. Bárczy István miniszteri titkár, gróf Zichy Ágost, a magyar delegáció elnöke, Láng Lajos, a magyar delegáció alelnöke, a külügyi albizottság tagjai: Perczel Dezső elnök, gróf Wickenburg Márk előadó, Bakonyi Samu, gróf Batthyány Tivadar, Bogdanovics Lucian, Esterházy Miklós herceg, báró Forster Gyula, Gáll József, Holló Lajos, Hosszu Vazul, Kummerer Ernő, Láncoz Leó, Laszkary Gyula, gróf Mailáth József, Nagy Ferencz, Nyegre László, gróf Pejacevich Tivadar, Sághy Gyula, Sándor János, Sipeky Sándor, Szivák Imre, Szüllő Géza, gróf Tisza István, báró Vojnits István, Zákó Milán és gróf Zichy Antal. Báró Bienenrth osztrák miniszterelnök, aki színtelen meg volt hiva, táviratban mentette ki magát.

II.

Az osztrák delegáció.

Pénzügyi bizottság.

Az osztrák delegáció pénzügyi bizottsága ma Zazvorka elnöklésével ülést tartott, amelyen résztvettek báró Burián közös pénzügyminiszter és Plener legfőbb számszék elnök.

Grabmayr előadó az 1908-iki zárószámadásokat ismerteti.

Báró Burián István közös pénzügyminiszter jelenti, hogy eddig nem kapta meg a két kormány hozzájárulását a közös legfőbb számszék jogi állásának törvényes rendezésében. Erre az osztrák kormánynak főként az volt az oka, hogy az osztrák számszék ügyét sem rendezték eddig törvény útján. E tényállással szemben a közös kormánynak arra kell szorítkoznia, hogy sürgesse a dolgot, ami legutóbb a delegáció őszi ülészaka után történt s folytatólag is történni fog.

Plener megerősíti és kiegészíti báró Burián fejtegetéseit.

Stransky és Okrugie osztályfőnök után Seliger azt indítványozza, tekintettel az állandó túllépésekre, az indenmitást és a felmentvényt 1908-ra ne adják meg.

Báró Burián, Okrugie osztályfő, Zazvorka és Grabmayr előadó ismételt felszólalása után Seliger indítványát elvetették s több felszólalás után részleteiben is elfogadták a legfőbb számszék előirányzatát.

Az orosz—kinai konfliktus.

— Háború Tibetben. —

Budapest, február 21.

Oroszország és Kína közt a helyzet ma már nagyon kiéleződött. És tekintettel arra, hogy Oroszország katonailag ott sokkal hatalmasabb, mint Kína, s hogy egy háborus konfliktus végeredménye egyáltalán nem lehet kétes, minden valószínűség a mellett szól, hogy Oroszország nem marad a pusztá fenyegetőzésnél.

Ennek tudható be az is, hogy ma már az érdekelt hatalmak sem nézik közönynyel, hogy mi készül Kelet-Ázsiában. Japánország közölte az érdekelt hatalmakkal, hogy azt tanácsolta Kinának, szakiteon azzal a politikával, mely Azsia békéjét veszedelembé sodorhatná. Franciaország viszont Pétervárott tett lépéseket, hogy a békét biztosítsa.

Különösen Franciaország az, amely aggodalmallal néz Oroszország kalandos vállalkozása elé. Sokkal több francia pénz van Oroszországban elhelyezve, semhogy Franciaország nyugodtan nézhetné, hogy Oroszország most egy háborút kezdjen. Hisz ismeretes, hogy az orosz-japán háború költségeit is Oroszország helyett Franciaország teremtette elő, s ismét Franciaország mentette meg Oroszországot a veszített háború és a szörnyű vereség után attól, hogy egy belső forradalom az egész czári birodalmat szétrobbantsa. Hisz elképzelni is borzasztó, minő vérfürdő támadt volna Oroszországban, ha a Mandzsuriában szenvedett vereséghoz még pénzügyi esőd is járult volna, s ha Oroszország legalább a pénzügyi egyensúlyát nem tudta volna megőrizni. De ezt Franciaország és a francia tüke tette lehetővé.

Franciaország azonban nehéz szívvel és nagy áldozatok árán tette ezt. Újabb híreket

nyújtott Oroszországnak, bőkezűen adta Oroszországnak az újabb és újabb kölcsönöket, mintha csak Shakespeare tanácsát akarta volna megfogadni, hogy ha egy kilőtt nyilvessző elvész, azt úgy kell megkeresni, hogy egy másikat lövünk ugyanabba az irányba s lessük, merre esik le.

De ha Franciaország az Oroszországnak adott régebbi kölcsönait meg is tudta menteni oly módon, hogy Oroszországnak a legnehezebb helyzetében is újabb kölcsönöket nyújtott, azért végül mégis beleunt abba a szerepbe, hogy ő finanszírozza állandóan Oroszország kalandjait. Ennek tudható be, hogy mikor az annexió után Oroszország már azon a ponton volt, hogy nekirentson Ausztria-Magyarországnak, Franciaország a béke érdekében lépett közbe Pétervárott, s az újabb kölcsön felvétele elé nehézségeket gördített. Hogy az annexió krízis vér nélkül mulhatott el, abban nemcsak Vilmos császár erélyes fellépésének, hanem a francia tüke rezervált magatartásának is nagy része volt.

Nem utolsó ok volt az, ami miatt Oroszország és Franciaország közt a viszonyt az újabb időben némileg hidegebbé tette, s amely végül is Miklós czárt Potsdamba vitte Vilmos császárhoz s létrehozta Franciaország háta mögött az orosz-német titkos egyezményt.

Most, hogy Oroszország ismét háborus bizonyalmakba akar keveredni, ismét Franciaország az, amely Pétervárott a béke érdekében közbelép. Sőt a Temps, mely Pichon francia külügyminiszter lapja, hosszu vezércikket irt egy orosz-kinai háború ellen, s figyelmeztette a pétervári diplomáciát arra, hogy Németország ugratta bele Oroszországot a japán háborúba s most is Németország ugratja bele a Kína elleni kalandba, mert sok száz millió kölcsönt nyújt Oroszországnak. De ahogy Oroszország még mindig keservesen fizette meg a német barátságot, s ahogy kelet-ázsiai és európai presztízisének megcsappanása végső okában a német barátságra vezetőre vissza, a mostani nagy német-orosz barátkozás is súlyos következményekkel járhat Oroszországra.

Mindenesetre jellemző, hogy ma már Franciaország nem helyesli mindenben Oroszország akcióit, s ennek már nemcsak bizalmas diplomáciai jegyzékekben, hanem a külügyminiszter félhivatalos lapjának vezércikkei útján is hangot mer adni. Ugy látszik a potsdami német-orosz megegyezés tényleg óriási változást idézett elő a francia-orosz viszonyban, ami az európai nemzetközi viszonyok legközelebbi alakulására okvetlen mélyreható jelentőségű lesz. Az az akció legalább, melyet Franciaország most kezdett meg Oroszország ellen, ezt sejteti.

A legutóbbi eseményekről a következő részletes tudósítást adjuk:

A londoni „Morningpost” jelenti Sanghából: A szecsvani alkirálytól távirat érkezett, mely jelenti, hogy az orosz csapatok behatoltak Tibetbe. A chassai kínai rezidens egyidejűleg azt táviratocza, hogy az angol csapatok is átlépték Tibet határát. A francziák a vasút megvédése végett csapatokat küldtek Yunanba a vasút megvédésének ürügye alatt. A Timesnek ugyancsak azt táviratocza Sanghából, hogy a szecsvani alkirály jelentése szerint az orosz csapatok már benyomultak Tibetbe. A kínai rezidens táviratocza Lahsából, hogy angol csapatok is vannak már Tibet területén, sőt francia katonaságot is utnak indítottak Yunan felé. Ennek a tartománynak alkirálya jelentette, hogy az angol katonaság Birma határán egy pontot okkupált és kínai területet akar elfoglalni. A kínai helyőrség Kuldzsában új katonai kormányzót a kormány Pekingbe rendelt. A kínaiaknak Kuldzsában mindössze kétezer fegyverfogható emberük van. Tarbagatajban ezer mandzsui katona, Uruncsiben pedig ezer kínai katona állomásozik. Ili tartomány katonai kormányzóját Pekingbe hívták.

Pétervárról nagyon nyugtalanító hírek érkeztek Odesszába, melyek a tőzsdén az árfolyamok esését idézték elő. A már tegnap forgalomba került mozgósítási híreket megerősítik. A parancsnokok tegnap tanácskozásának eredményét előreláthatólag még ma közlésezik.

Pétervári illetékes diplomáciai részről hangsúlyozzák, hogy a kínai kormányt nagy csalódás fogja érni, ha azt hiszi, hogy Oroszország türelmi fogja a függőben lévő vitás kérdések halogatását, mert ha a pekingi kormány ismét a régi módszerhez folyamodnék, akkor Oroszország nehéz szívvel bár, de erőszakos eszközökhöz nyúlna, hogy követeléseit érvényre juttassa.

Az orosz-kínai konfliktus ügyében jelenti a *Petit Parisien*, hogy Japán közölte az érdekelt hatalmakkal, hogy azt tanácsolta Kínának, szakítson azzal a politikával, mely Ázsia békéjét veszélyeztethetné.

A pekingi külügyminiszteriumnak a washingtoni kínai követhoz intézett értesítése szerint a pekingi orosz követt Kínának az orosz jegyzékre adott válaszáról meglepődéssel nyilatkozott.

Bécsi jelentés szerint a „Morningpost” sanghaji hírére a hármastentente-hatalmak előnyomulásáról Kína ellen eddig semmiféle oldalról sem erősítették meg.

Ezzel szemben az újabb érkező telegramok tovább hozzák a híreket a készülő katonai műveletekről. A New-York Herald tudósítója jelenti Pekingből: Egyidejűleg az orosz csapatoknak Mongolországba való bevonulásával Mandzsuriát is meg fogják szállani. A japán kormány hivatalosan kérdést intézett a pétervári kormányhoz, vajon nincs-e kifogása Oroszországnak az ellen, ha egy japán hadtest bevonul Dél-Mandzsuriába? Az orosz kormány azt válaszolta, hogy tekintettel a pestisre, mely a kínai hatóságok indolenciája, elkerülhetetlenül teszi a beavatkozást, nem ellenzi ezt a hadműveletet, de Oroszország is elvárja, hogy Japán beleegyezzen abba, hogy az orosz csapatok benyomuljanak Mandzsuria északi vidékére.

Oroszország és Japán nagy jóakarattal szemben természetesen Kína sem marad télen. A mandzsuriai alkirály rendeletet bocsátott ki, hogy a mandzsuriai helyőrségeket emeljék hadilét-zámra.

Viszont a kínai jegyzék pétervári fogadtatásáról kedvező jelentések érkeznek, amiket nagyon nehéz összeegyeztetni ezekkel a készülődésekkel. Egy pétervári sürgöny ezt jelenti:

Az orosz kormány jegyzékére Kína részéről adott választ tegnap nyújtották át a pekingi orosz követnek. Tartalma, mint a hírek mondják, kielégítő.

Egy pekingi távirat szerint Kína Oroszország jegyzékére békülékeny és engedékeny hangon válaszol és megíejele a kínai kormány azon törekvésének, hogy az összes orosz követeléseket kielégítse. Egyes részleteknél természetesen további tárgyalások lesznek szükségesek, melyek remélhetőleg mihamarább az összes nehézségek elhárítását fogják eredményezni.

Pétervárról késő éjjel érkezett jelentések szerint a leghatározottabban megcáfolják azt a Sanghajból érkezett táviratot, hogy orosz csapatok nyomultak be Tibetbe.

Pekingből jelentik: A kínai külügyminisztérium válasza az orosz jegyzékre rendkívül engedékeny hangon. Egyes részletek kérdések további tárgyalásokat fognak szükségessé tenni, de a kormány reméli, hogy a nehézségek hamarosan el fognak oszolni.

Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén Mason liberális azt kérde, tették-e Németország, vagy Törökország lépéseket, hogy Angliával különösen a Bagdad-vasut kérdésében megegyezzenek. Sir Erward Grey külügyminiszter kifejti, hogy a Bagdad-vasut kérdésében egy Németországgal, mint Törökországgal is folytak különböző időben tárgyalások az utóbbi években. Orosz csapatoknak a kínai határon való mozgósítása ügyében a kormányhoz intézett kérdésre Mac Kinnon-Wood államtitkárhelyettes kifejti, hogy ezen ügy Oroszországot és Kínát érdekli. Az esetről közzétett kijelentésekhez nincs megjegyzése. Oroszország és Kína között tárgyalások folynak és nincs ok arra a föltevésre, hogy a békés megegyezés nem jön létre. Ezután a kormánypárt és a nacionalisták lelkes óvációi közepette emelkedik szóásra a miniszterelnök, hogy a vétő-törvény-

javaslatot benyújtja, mely javaslat azonos a múlt ülésszakon benyújtott javaslattal. A miniszterelnök nevéveljesnek mondotta azt az állítást, hogy a kormány tervét oda irányulnak, hogy despotikus egyes kamarát teremtsen. Hangsúlyozza a javaslat sürgősségét, utalással arra, hogy meg kell akadályozni a liberális törvényhozás megakadását. Arról a politikáról, melyet a kormány az esetben követne, ha a felsőház a vétőjavaslatot nem fogadná el, a miniszterelnök nem szólt. Utána Balfour bírálta élesen a törvényjavaslatot és kifejtette, hogy bármennyire is kívánja a békét, egyes kérdésekben a kormány álláspontja oly mérték, hogy a megegyezés nem lehetséges. (Helyeslés az ellenzéken.)

KÜLFÖLD.

Török fegyverkezés. A berlini „Lokalanzeiger”-nek jelentik Konstantinápolyból: A hadügyminiszter tegnap javaslatot terjesztett elő, amelyben egy millió marka hitelt kér municzióra, amelyet Németországban kíván beszerezni. A javaslatot a költségvetési bizottsághoz utalták. Ugyancsak a Lokalanzeigernek jelentik Odesszából: A diplomáciai konfliktusra vonatkozó hírek hatása alatt az értékpapírok árfolyama esett. A mozgósításról elterjedt híreszteléseket megerősítette az orosz hadügyminisztériumban tegnap tartott tanácskozás, amelynek eredményét a mai napon fogják nyilvánosságra hozni.

A török külügyminiszter utazása. Rifaat pasa külügyminiszter fontos megbízással előbb Szófiába, ezután Bukarestbe, majd Belgrádba és Bécsbe fog utazni.

Miniszterváltás Montenegróban. Cetinjéből jelentik: *Tomanovics* miniszterelnök legközelebb nyugalmába vonul. A miniszterelnök már néhány hónappal ezelőtt kérte fölmentését, de a király akkor nem fogadta el. Most azonban *Nikita* király a miniszterelnök megrongált egészségére való tekintettel, tudomásul fogja venni *Tomanovics* lemondását. Utódja *Mijuskovics* volt miniszterelnök lesz, aki a külügyi tárczát is elvállalja. *Nikita* király külföldi útjára már *Mijuskovics* fogja elkísérni.

Szerbia fegyverkezése. A skuptina mai ülésén a 15 hegyi üteg beszerzésére szükséges 680,000 dinári pólhitelt tárgyalta. A két év előtt kiküldött ankétbizottság a skuptina elnökhöz intézett levelében utal arra, hogy a szállítási ügyében a hadügyi kormány hibákat követett el, melyekre felhívja a miniszter figyelmét. *Agatanovics* a bizottság tagja az ágyak beszerzésének történetét mondja el, mely kérdést *Gojkovic* ezredes hadügyminiszter végül úgy oldotta meg, hogy a 15 üteg szállítását a Krupp-cégre bízta, bár a német *Ehrhardt-cég* sokkal kedvezőbb ajánlatot nyújtott be. *Kazlerovics* (szociáldemokrata) felszólítja a parlamentet, hogy a hadügyi szállításoknál gyakori botrányoknak vessen már erőlyesen véget. Talán találkozik valaki, aki a baj okait elmondja. *Gojkovic* ezredes hadügyminiszter visszautasítja *Kazlerovics* vádjait és azt mondja, hogy ha az ő példáját követnék, egy Szerbiát csakhamar elérné Bosznia sorsa. Nem szabad megtörténnie, hogy emberek a katonai lobogókat látva azt kiáltják: Le a hadsereggel! (A miniszter ezelő a múlt év december 25-én történt incidensre, amikor a szociáldemokraták tüntettek a palotaörségre vonuló szerb csapatok ellen). *Kazlerovics* erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy a miniszter kétségbe vonja hazafiságát s a hadügyminisztériumot vádolja azzal, hogy a szerb hadsereg, bár a nemzet minden pénzét ráfáldozta, nem harcoképes. Hát mire költötték a sok milliót? Mint volt szerb katonatiszt sajnálja, hogy a szállításoknál történt gyakori botrányok megrendítették a szerb hadsereg bizalmát s nagyon ártottak a hadseregnek. A főhiba a hadügyi kormányzat igazságügyi osztályában rejlik, mert ott nem a jog s igazság, hanem a személyes összeköttetések az irányadók. A tárgyalás folytatását ezután holnapra halasztották.

Megbüntetett képviselő. Londonból jelentik: *Ginnell* alsóházi képviselő (független unionista) a minap egy ir lapban közzétette egy másik alsóházi képviselőnek hozzá intézett magánlevelét, amely pártelfogultságot vet szemére *Lowther* alsóházi elnöknek. *Ginnell* az alsóház mai ülésén hosszabb beszédet mondott, hogy eljárását igazolja. *Asquith* miniszterelnök szükségesnek tartotta föl-

szólalni és kifejtette, hogy az ügy a ház méltóságát érinti, sajnálatát fejezte ki, mert *Ginnell* nem kért bocsánatot és javasolta, hogy *Ginnell* egy hét tartamára zárják ki az ülésből és vonják meg tőle a képviselőt megillető jogokat. A javaslatot 311 szavazattal 84 ellenében elfogadták.

Az Eulenburg-pör a német képviselőházban. Berlinből jelentik nekünk: Az igazságügyi, költségvetés tárgyalása során *Weltzer* centrumképviseelő kérdést intézett az igazságügyi államtitkárhoz az Eulenburg-pörrel. Kifejtette, hogy egy ember eltávolítása következtében ez a szörnyű bűn ismeretessé vált a legtávolibb falvakban, tudni kívánja tehát, van-e remény, hogy a pör tárgyalását még valaha keresztülviszik-e. Az igazságügyminisztérium államtitkára azt felelte, hogy legutóbbára az év január 4-én vizsgálták meg hivatalosan Eulenburg herezeit és úgy találták, hogy nem képes kiállani a tárgyalást. Éppen azért az ügyész szemmel tartja, de ezuttal még nem lehet megállapítani, hogy valamikor meg lehet-e tartani ellene a tárgyalást.

A skutarii kormányzó árulása. Skutariából jelentik: A Skutari vilajet kormányzóját azzal vádolják, hogy Olaszországnak az állam biztonságát érintő okmányokat szolgáltatott ki. A kormány egészen bizalmas értekezletet tartott, amelyben megállapították, hogy a kormányzó komolyan kompromittálva van. A kormányzó *Konstantinápolyba* rendelték, ahol a bíróságoknak adták át. Egyelőre hivatali teendőitől fölmentették és felsőbb hatóságainak kell rendelkezésükre állania.

Az arab lázadók veresége. Szalonikiból jelentik: Az ifjutörök bizottság következőket jelenti: A második hadtest négy zászlóalja Hodeidától hat óra járásnyira egyesült az ottani csapatokkal. Az egyesült csapatok ágyu- és gépfegyvertámadást intéztek a fölkelő arabok ellen, akiket rövid ellentállás után visszavertek. A fölkelők ebben az ütközetben negyven embert veszítettek. Mialatt ez történt, két zászlóalj Samaanál harcolt a fölkelőkkel. Ebben a harcban tizenöt ember elesett, de a fölkelőket itt is nagy veszteséggel visszaverték.

TÁVIRATOK.

A haitii forradalom.

Washington, február 21. Cap-Haitienből érkezett távirat szerint a kormánycsapatok tisztjei *Quanamith* város elfoglalása után elvették az uralmat a csapatok felett, amelyek a várost kifosztották és felgyújtották. Sok lakost legyilkoltak. A többi között egy francziát is megtámadtak, fiát megölték és házát felgyújtották.

Kiadatási eljárás Törökországgal.

Konstantinápoly, február 21. Az osztrák-magyar külügyi kormánynak azt a megkeresését, hogy Törökország lépjen a monarchiával szerződésre a kölcsönös kiadatás tárgyában, a porta utasította.

A mexikói forradalom.

Köln, február 21. A „Köln. Ztg.” jelenti Newyorkból: El Pasoból érkezett jelentések szerint a mexikói forradalmárok megint nagyon mozgolódnak. Inareztól keletre és más helyeken folytonosan harcok folynak. A kormány csapataiból ezekben a harcokban kétszáz ember elesett és sokan megsebesültek. A felkelők vesztesége aránylag csekély. Mexikó fővárosában híre jár, hogy a kormányban fontos változások állanak küszöbön.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.			
	febr. 21.	febr. 20.	febr. 18.
Ruza helyben	—	94 $\frac{1}{2}$	95 $\frac{1}{2}$
májusra	97 $\frac{1}{4}$	97	97 $\frac{3}{8}$
juliusra	95 $\frac{1}{2}$	95	96 $\frac{1}{4}$
Tengeri májusra	56 $\frac{1}{2}$	56 $\frac{1}{4}$	56 $\frac{1}{4}$
Chicago.			
Buza májusra	91 $\frac{3}{8}$	90 $\frac{3}{4}$	91 $\frac{1}{4}$
Tengeri februárra	45 $\frac{3}{8}$	44 $\frac{7}{8}$	45

Newyork, február 21. Gyapot Newyorkban, helyben 14— (14.10). Gyapot februárra 13.68 (13.87). Gyapot áprilisra 13.78 (13.90). Gyapot New-Orleansban, helyben 14 $\frac{1}{2}$ (14 $\frac{1}{2}$). Petroleum Stand white Newyorkban 7.40 (7.40). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.40 (7.40). Petroleum Refined in Cases 8.90 (8.90). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 9.60 (9.62). Zsir Robe és Brothers 9.95 (9.99).

Chicago, február 21. Zsir májusra 9.37 (9.37). Zsir júliusra 9.32 (9.30). Szalonna short clear 9.81 (9.81). Sertéshus májusra 18.75 (18.70).

Kormányválság Montenegróban.

— Nehéz eset. —

A király (zord arccal): Mit akarsz?

A miniszterelnök (dadog): Egy szerény kéresem volna.

A király: Csak nyógd ki, de figyelmeztetlek, hogy nagy paklim van már rád.

A miniszterelnök: Azt bátorodom kérni, arra bátorodom felhívni felséged figyelmét.

A király (haragosan): Ne bátorodj, do-logra.

A miniszterelnök: A nagy drágaságra volnék bitor.

A király: Szóval fizetésemelést akarsz. Épen most, amikor ugri ki akarlak dobni, drágám.

A miniszterelnök (ijedten): Mivel szolgáltam rá felséged haragjára?

A király: Menjünk csak szép sorjában. Miért nem tudsz megélni? Van tízennégy forint havi béred, van egy nyári és egy téli ruhád, van két fejeles eszímád, a kosztot az én konyhámról viteted, a pipádba az én dohányomból lopsz, mindezekon kívül pedig kapsz évi száz forintot reprezentációnális célokra. Persze ezt a pénzt elsőrözöd, meg elkártyázod magad.

A miniszterelnök: Esküszöm.

A király (ingerülten): Ne beszélj, láttalak. A kaszárnya mögött egy kővön ültetek és vertétek a ládat a képviselőház elnökével. De majd ellátom én a dolgokat, banda.

A miniszterelnök: Tessék megbocsátani.

A király: Látd, hogy ismerlek, jó madár. És te még fizetésjavításért jössz hozzám? Azok után, hogy két hét előtt majdnem háboruba kergetted az országot.

A miniszterelnök (ijedten): Én?

A király: Nem, én. Mit mondtam, mit küldj kitünő barátomnak, az orosz rzárnak?

A miniszterelnök (sápadtan): Egy Csernogora rendjelet.

A király: Te ellenben zsebraktad a rendjelet és írtál egy levelet, hogy most nincs raktáron rendjelet, várjon a czár. És így szőlitottad meg: Kettes paradom... Tudod, hogy ezért akasztófát érdemelnél... Te azonban fizetésemelést kérsz.

A miniszterelnök: Csekélység az egész... Egy pár forint lakbér.

A király: Be foglak záratni, akkor majd lesz ingyen lakásod. Azonnal takarodj és hozd vissza a libériákat és a csizmákat... azután melhatsz a pokolba.

A miniszterelnök (sirva): Bocsnát.

A király: Szó sincs róla... nincs kégyelem... Hozd vissza a ruhát.

A miniszterelnök: Megfagyok, felség... Leg-alább egy öltözet ruhát hadd tartok meg.

A király: Nem bánom, a rosszabbik ruhát meg-tarthatod, de azután ne lássalak itt az udvaron... az udvarnál, mert a hadügyminiszterrel dobattak ki.

(A miniszterelnök elsomfordál. A mai lapokban pedig megjelenik, hogy a király a miniszterelnök megrongált egészségére való tekintettel elfogadta lemondását.)

Ray.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: szerda, február 22. — Felmérés: Péter székfogl. — Prot.: Edömér. — Gőz-10g-ország: február 9. Nicetör vt. — Zsidó: Sab. 24. — A nap két reggel 6 óra 58 perczkor, nyugszik délután 5 óra 31 perczkor. — A hold két éjjel 2 óra 42 perczkor, nyugszik délelőtt 10 óra 44 perczkor.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.

A horvát miniszter fogad délután 4 órakor.

Udvari ebéd Maria Annuciata főhercegnéasszony tiszteletére a királyi várpalotában délután 6 órakor.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona. — Házipari Szövettség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvatartó múzeumok: Nemzeti Múzeum 11—5-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Iparművés-

zeti Múzeum a vele kapcsolatos japán kiállítással és Leonardo da Vinci szobrával 9—7-ig. — Közlekedési Múzeum 9—6-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Tanszermúzeum 3—7-ig.

Nyitvatartó könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7-ig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Nemzeti Múzeum Könyvtára 9—4-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 9—2-ig. — Technológiai Könyvtár 9—1-ig és 6—8-ig.

Nyitvatartó képtárak: Székely Bertalan-emlékkiállítás a Műcsarnokban Nyitva 9—4-ig. Belépődíj 1 korona. — Pör Bertalan gyűjteményes kiállítása a Könyves-Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező utca 37—39.) Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 60 fillér. — A Művészeti Kiállítás (Váci-utca 9.) Nyitva 10—7-ig. Belépődíj 1 korona. — Kövér Gyula kiállítása a Művészeti Szalonban (Fasor 6.) Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum modern képtára. Nyitva 10—2-ig.

A rohanás.

* * *

Manapság már semmi sem elég gyors és semmi sem eléggé szédületes. A gyorsvonatok sebessége már senkinek sem elegendő és mindenki több kieméretet követel öránként a gyorsvonat számára, mint amennyit a jelenben megfut. Más közlekedési alkalmatosságokról pedig ne is beszéljünk. A hajdan olyan nagyra tartott négyesfogat már teljesen idejét múlt és mindenütt elfoglalja helyét a mai kor közlekedési eszköze: a gépkocsi. De az sem korszerű, az sem megfelelő, ha nem eléggé gyors.

A rohanás lett a mai kor szelleme, amely mindent a saját képére alakít át. A társadalmat, az életet, a gondolkodást, a felfogást és — fájdalom, — az annyi emberéletet követelő balesetkrónikát is.

Az embereket szinte egy ellenállhatatlan vágy készíti rohanni és semmi sem szép és semmi sem jó, ami nem eléggé gyors és nem eléggé meglepetésszerű. És így van ez a gondolkodásban, a munkában, a közlekedésben és mindenütt. Mintha csak az emberek az élet rövidségét és véges tartamát akarnák ellensúlyozni ezzel a szertelen sietéssel. Gyorsan haladni és gyorsan élni, ez a mai kor jelszava.

Hogy azután ennek a rohanásnak hány halottja és hány áldozata van minden téren, azzal nem számol, arról nem akar tudni ez a korszellem. A lézas gondolkodásban megváltak emberek ezrei, az ipari gyors munka ijeszítőn nagy számú balesetei, az utcán halálra gázolt és az összezúzott gépkocsikban elszerecsentlenül haldoklók csak kilométermutatói ennek a rohanásnak, amelyek mellett száguldyva fut el az élet. Ugyszólván szenvedni sem ér rá senki egy baleseten, mert a következő perczben már ott van előtte a másik. Egy újabb véres arc, vagy egy újabb halott!

És itt ütközik azután össze a korszellem a mai államrenddel, amelynek első és legfőbb kötelessége az élet megoltalmazása. Az államrend korlátok közé akarja szorítani a rohanó korszellemet és szigorú törvényt ül azok felett, akik a korlátokon túlmerészkednek. Elítéli, kemény büntetésekkel sújtja őket, de a halottat, az elpusztultat már nem adhatja vissza az életnek. A megmeredt, a hideg halott épp úgy az áldozata lett a rohanásnak, mint az elítélt, a megbüntetett élő. Egyikük sem hibás, egyikük sem vétkes, csak a korszellem az, mely ösztönözte őket a rohanásra.

Ezt az igazságot láttuk ma megletevedni azon a törvényszéki tárgyaláson, amelyet a budapesti törvényszék folytatott le ma egy automobil balesetből kifolyólag. Janek ellen, aki túlélt a balesetet, holott — bele is halhatott volna...

Személyi hír. Ullmann Adolf főrendiházi tag, a Magyar Államias Hitelbank vezérigazgatója ma reggel háromheti tartózkodásra Nizza-ba utazott.

A király adománya. A király, mint értesülünk, négyszáz koronát adott magánpénztárából a Budapesti Szünidei Operamektelep Egyesületnek.

A beteg Kossuth Ferencz. Tegnap este konziliumot tartott Kossuth Ferencznel báró Müller Kálmán és Angyal Béla egyetemi tanár. Megállapították, hogy a betegség rendszeres lefolyású és semmiféle komplikációtól sem kell tartani. A volt miniszter fájdalma nagy még, de láza már nincs.

Czimadományozások. A király Przbislawsky Adolf uradalmi főcérésznek, az erdőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül, az erdőmesteri címet, továbbá a földművelésügyi miniszter elterjesztésére dr. Felmér Lajos miniszteri segédtitkarnak a miniszteri titkári címet és jelleget adományozta.

A hercegprimás képviselője a pápánál. Római híradás szerint N. Fius pápa ma fogadta magánkihallgatásán Vassary Kólos bibornok hercegprimás képviselőjét: dr. Kohl Medárd püspököt, aki a múlt kedden utazott el Budapestről dr. Nemes Antal prelátus és Halitzky Béla szentszéki jegyző kíséretében. A pápa csütörtökön reggel kapta meg az értesítést Kohl püspök és kíséretének érkezéséről, de betegsége miatt, bár soronkívül mára tüzte ki az ünnepies fogadtatást. Néhány perczrel a kitűzött idő előtt, érkezett a püspök a Vatikán főbejárata elé. A svájci nemzeti gárda tagjai fegyverbe álltak s mint a hercegprimás képviselőjét, bibornokot megillető tisztelettel fogadták. Kohl püspök rögtön a pápa elé járult és először is Vassary Kólos bibornok hercegprimás újvíi üdvözlését tolmácsolta, majd megtette magánrelációit. Majdnem egy óra hosszat elbeszélgettek, amire a pápa üdvözlését és áldását küldte a hercegprimásnak. Ezután dr. Nemes Antal prelátus, budavári apátplebánost fogadta, akit, mint régi ismerősét, a legbarátságosabban üdvözölt. Nemeshez is több kérdést intézett a fővárosi viszonyokról, majd megengedte a prelátusnak, hogy budavári híveinek egy ünnepnapon pápai áldást esztlasson. Ezután Halitzky Béla szentszéki jegyzőt fogadta igen barátságosan, majd szívesen elbucuzott tőlük és visszavonult lakosztályaiba. Kohl püspök, Nemes prelátus és Halitzky szentszéki jegyző kíséretében azután látogatást tett Mery del Val államtitkarnál, továbbá a hercegprimással egyenrangú biborosoknál és a kongregációk fejénél. Kohl püspök még pár hétig marad az örök városban.

Uj titkos tanácsos. A király báró Harányi Frigyesnek, a magyar országgyűlés főrendiháza örökös tagjának a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

Apponyi a clevelandi Kossuth-szobor előtt. Gróf Apponyi Albert egyik legszebb szónoki sikerét tegnap aratta Amerikában, midőn beszéd kíséretében megkoszoruzta a clevelandi Kossuth Lajos-szobrot. A beszédhez a magyarok tízezrei ünnepi ruhába öltözve mentek el. Az egyesület tagjai egy-letli jelvényeikkel, egyenruhákban, zenekaraikkal vonultak fel. A Kossuth-szobrot valóságos zászlóerdő övezte. Apponyi beszéde frenetikus hatást keltett. Este a város legnagyobb színházában mintegy négyezer főnyi magyar hallgatóság előtt mondott gróf Apponyi beszédet, a történetíró szempontjából vázolvva Magyarországnak Ausztriához való helyzetét. A lelkesedés, amelyet ezen beszéd is keltett, igen nagy volt. Az amerikai nagy világlapok, Apponyi missziójával foglalkozva, őt a világ legnagyobb emberei közé sorozták.

Norvég képviselő Budapesten. Dr. Langer Keresztély norvég képviselő, az Interparlamentáris Unió vezértitkára Budapestre érkezett. Az Unió magyar csoportja holnap este hét órakor ülést tart, amelyen gróf Apponyi Albert távollétében Borcsiczky Albert fogja a norvég vendéget üdvözölni. Ezután banket lesz a vendég tiszteletére.

A beteg montenegrói király. Cettinjéből jelentik, hogy Miklós király betegsége rosszabbra fordult. A trónörökös, Danilo herceget, aki Franciaországban üdül, táviratilag hívták a betegágyhoz. Az orvosok nem tartják kizártnak, hogy a betegség végzetes lefolyást vesz.

A diakonisták szabályrendelete. A Pesti Magyar Evangélikus Egyház presbiteriuma tegnap délután rendkívüli ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a diakonisták szabályrendeletét változtatlanul felterjeszti jóváhagyás végett az esperességhez.

— **Változás a belügyminisztériumban.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a belügyminisztérium elnöki osztálya főnöki teendőinek ellátásával dr. *Bosnyák Zoltán* miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel fölrüházott osztálytanácsost bízta meg; midőn *Bosnyák* a belügyminiszter ezzel kapcsolatban a gyermekvédelmi főosztály főnöki állásától felmentette, levélben fejezte ki elismerését addigi hatáskörében kifejtett sikeres és érdemes munkásságáért.

— **Vilmos császár az öngyilkosság mellett.** Berlinből jelentik: *Pfeil* szolgálaton kívüli kapitány ügyében *Vilmos* császár kabinetrendeletet adott ki, Gróf *Pfeil* kapitányt ugyanis tiszti becsületbíróóság elé állították, mert durván bánt elvált nevelő, akitől el akarta rabolni a gyermekeket, bántalmazta családját, visszaélt hivatalos hatalmával és szolgálatszégést követett el, mikor öngyilkosságot kísérelt meg. A tiszti becsületbíróóság különösen az öngyilkosságot róta fel terhére s ezt a katonai szolgálat megszegésének ítélte. *Vilmos* császár ma megjelent rendeletében nem osztja ezt a felfogást s így ír:

— Nem tartom helyesnek, hogy a tiszti becsületbíróóság a katonai szolgálat és eskü megszegését látja az öngyilkos kísérletben s ennek alapján becsületbíróági eljárást indított. Ilyen tettért mindenki lelkiismeretének és istennek felelős, de nem jár ki érte sem földi büntetés, sem becsületügyi elítélés. Tulló a czélon az a felfogás, hogy az öngyilkos kísérlet megszegése a katonai szolgálati eskünek.

— **Kitüntetések a Vöröskeresztnél.** A király a magyar szent korona országai vörös kereszt egyesülék körül szerzett érdemeik elismeréséül: *ö. v. Herich* Károlyné szül. *Kammer* Karolina budapesti, *Wadowsky* Gusztávné szül. *Vavra* Emilia aradi, *Majunke* Gedeonné szül. *Herrgesel* Alice szepeesszombati és *Höschl* Frigyesné szül. *Jacger* Cecília vereszei lakosnak a II. osztályú Erzsébet-rendet, *Nagy* Gábor nyug. miniszteri tanácsosnak a Lipót-rend lovagkeresztjét, dr. *Goldzieher* Vilmos budapesti tudományegyetemi rendkívüli tanárnak a magyar királyi udv. tanácsosi címet, dr. *Brandt* Józsefnek, a kolozsvári tudományegyetem nyugalmazott tanárának és törvényes utódának a magyar nemességét, *Scabroth* Zsigmond nyugalmazott fővármihivatali elnök, zágrábi lakosnak a királyi tanácsosi címet, *Kovácsics* Gyulának, Temes vármegye arvaszéki elnökének a III. osztályú vaskorona rendet, valamennyinek díjmentesen, *Forster* Gézának, Ujvidék szabad királyi város tanácsnokának, *Bereczk* Péter okleveles gyógyszerész, hódmezővásárhelyi lakosnak, dr. *Hercl* Izidor budapesti ügyvédnek és *Miterhauser* Károly, Pozsony szabad királyi város főjegyzőjének a Ferencz József-lovagkeresztjét, *Bándy* Horváth Zsigmondné születtett *Fleissig* Mária budapesti lakosnak és *Pfliegler* Bertalan miskolci kereskedőnek a koronás arany érdemkeresztet és végül *Üvegy Szűgyényi* Istvánné, szül. *Varga* Mária és *ö. v. Szigethy* Imréné, szül. *Szabó* Lidia egyesületi intéző nénéknek az Erzsébet-érmét adományozta.

— **Ásatások az aradi vesztőhelyen.** Megirtuk, hogy Arad határában *Varjassy* Árpád kir. tanfelügyelő vezetésével egy bizottság ásatásokat végzett az aradi vértanúk csontjainak kikeresésére. Mint most Aradról jelentik, *Varjassy* ma terjesztette be a városi tanácshoz az ásatásról szóló beszámolóját. E szerint az ásatások eredménytelenek maradtak, mert a szemtanúk ellentmondóan jelezték a kivégzés helyét. Az ásatási munkálatok költségei 6000 koronára rúgnak. *Varjassy* kéri a felmentvény megadását és végül azt a véleményét fejezi ki, hogy minden további ásatás kilátástalan.

— **Péter király otthon.** Péter király ma reggel nyolcz órakor érkezett Rómából *Zimonyba*. A különvonat mintegy félórát állott a zimonyi állomáson. Ez alatt az idő alatt a király felváltotta polgári ruháját az egyenruhájával. Belgrádban nagy ünnepséggel várják a hazatérő királyt, aki mint *Zimonyból* jelentik, magával hozza leányát, *Jelena* királyi hercegnőt is. Belgrádban ágyulövéssekkel adják hírül, hogy a király megérkezett Rómából.

— **Villámcsapás télen.** Eperjessről táviratozzák: Kapi sárosmegyei község felett ma délben nagy vihar vonult át. Tyuktojás nagyságu jég esett, vilámlás és dörgés között. A villám beütött a vasúti állomás felvételi épületébe, a telefon és a távirda vonalait elpusztította és az épületet felgyújtotta.

— **A völgyény halála.** Hódmezővásárhelyről jelentik: Fejes János gazdalgény a menyasszonya lakásán fűbelőtte magát. Teitének oka a pletyka volt. Egy leány, akivel régebben viszonya volt, névtelen levelet küldött a menyasszony szüleihez s attól való félelmében, hogy a leány nem lehet a felesége, öngyilkosította magát.

— **Ünnepelt újságírók.** A Budapesti Újságírók Egyesülete abból az alkalomból, hogy a király dr. *Bródy* Lajost, a Neues Pester Journal főszerkesztőjét és dr. *Radó* Sámuel, a Magyar Távirati Iroda igazgatóját az udvari tanácsosi méltósággal tüntette ki és dr. *Schiller* Zsigmondnak, a Pester Lloyd szerkesztőjének a III. oszt. vaskorona-rendet és *Szokolay* Kornélnak, az Az Újság főmunkatársának a Ferencz József-rend tiszti keresztjét adományozta, ma este lakomát rendezett a kitüntetettek tiszteletére a Lloyd-Társulat dísztermében. A lakomán egybesereglett a fővárosi sajtó munkásainak egyeteme, hogy meleg rokonszenvenek és örömenek adjon kifejezést és egyuttal tanúságot tegyen amellett, hogy az újságírói gárda érdemes tagjainak kitüntetésében a sajtó megfizetését és munkájának elismerését látja. A sajtó munkásainak ez az egyetemes és őszinte manifesztációja a legjobb mutatója annak, hogy méltó embereket ért a királyi kegy. Az újságírók lakomája újságíró-ünnepé avatta a hírlapírás régi, érdemes munkásainak a kitüntetését, a hírlapírói kar a maga megbecsülését találta abban, hogy a legfelsőbb elismerés így megtalálta körében az igazán érdemeseket.

A fényes estén résztvettek az összes szerkesztőségek képviselői, számszerint mintegy kétszázau. Ott voltak: a Budapesti Újságírók Egyesülete képviselőiben *Herczeg* Ferencz elnök, *Purjesz* Lajos főtítkár, *Kopár* Ferencz és *Roóz* Rezső titkárok; a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézet képviselőiben dr. *Heltay* Ferencz elnök, dr. *Fekete* Ignác alelnök és *Lenkey* Gusztáv főtítkár, az Otthon Irók és Hírlapírók Köre részéről: *Gelléri* Mór alelnök és *Márkus* Miksa udvari tanácsos, főtítkár; az Újságkiadók Szövetsége részéről *Illés* József, *Barta* Manó és *Pajor* Mátyás igazgatók. Megjelentek továbbá *Singer* Zsigmond, a Pester Lloyd főszerkesztője, *Klein* Ödön osztálytanácsos, a miniszterelnöki sajtóiroda főnöke, *Barát* Ármán kir. tanácsos, továbbá *Várady* Antal udvari tanácsos, *Erdős* Armand, *Pekár* Gyula, *Várady* Zsigmond és *Béla* Henrik.

Az első felköszöntőt *Herczeg* Ferencz az Újságírók Egyesületének elnöke mondotta. Az öröm és az ünneplő kedv — ugymond — ritkán egyesíti az újságírókat. Ha a külvilággal szemben kellett reagálnunk, mindig az elkedvetlenedés és elkeseredés medrében folytak le összejöveteleink. Ezuttal azonban az a fantasztikusnak megelépetés hozott össze bennünket, hogy kis táborunknak négy tagját tüntette ki a király. Mi, akik hivatásunknál fogva szkeptikusak vagyunk, nem bírnak nagy fogakonyasággal arra, hogy a kitüntetésnek személyi vonatkozásait tulbeszéljük. De van ebben a kitüntetésben egy vonatkozás, amely az egész újságírói kart megörvendeztetti, t. i. az, hogy a magyar korona viselője egy tiszteletreméltó atyai gesztussal az egész újságírói kart tisztelte meg. Ezt meg kell becsülnünk. (Élénk helyeslés.)

A négy ünnepeltre emeli poharát és kiemeli, hogy ma az ünneplők szinte jobban örülnek, mint az ünnepelek. Ez a tudat emelje a kitüntetés értékét a kitüntetettek szemében.

A viharos tapssal és éljenzéssel fogadott beszéd után

dr. *Bródy* Lajos szólalt fel, aki a maga és kitüntetett társai nevében is köszönetet mondott a szíves óváziókért, amelyekben őket szeretett és becsült kollégái részesítették. Humoros tószájában kifejtette, hogy nálunk a zsurnalisztákat nem igen szeretik, egyenkint még valahogy, de összeségükben sehogy. A kitüntetés, amely egyes újságírókat ért, az egész kar érdemének tudja be és az újságírók együtttérzésére, összetartására üríti poharát.

Ezután dr. *Radó* Sámuel emelkedett szólásra. Sohasem tapasztalta, mondta, hogy mit tesz reprezentálni. Csak most jutott arra a tapasztalásra, hogy milyen nehéz feladat reprezentálni egy újdonsült udvari tanácsosnak. A megnyilvánult rokonszeny nemcsak meghatja őt, de rendkívül megörvendeztetni annál is inkább, mert a zsurnaliszták mindenre inkább be vannak rendezve, mint óváziókra. A sajtó dícsőségére és szolidaritására emeli poharát. Élénk tetszés és éljenzéssel fogadott beszéde után *Szokolay* Kornél tartalmas felköszöntőben az újságírók összetartását és kollégialitását dícsőítette.

A felköszöntők sorát *Béla* Henrik orsz. képviselő rövid felköszöntője zárta be.

A társaság még sokáig együtt maradt Törley pezsgője és *Balog* Rudi cigányzenekarának hangjai mellett.

— **Életunt leány.** Kovács Jolán tizennyolcz éves cseléd tegnap délután Ujpesten a Baross-utca 25. számú házban levő lakásán marolugot ivott. A gróf *Károlyi*-kórházba vitték.

— **Küldöttség a kereskedelmi miniszternél.** A nemrég Budapesten megtartott tanszeripari kiállítás vezetősége tiszteltgett ma küldöttségileg *Hieronymy* Károly kereskedelmi miniszternél. A küldöttséget sajtóházi *Schuler* József vezette és tagjai voltak *Gelléri* Mór királyi tanácsos, *Mülle* Frigyes, *Herz* Vilmos kir. tan. gyárigazgató és *Márei* Zsigmond. A küldöttség nevében *Schuler* József intézett beszédet a miniszterhez. *Hieronymy* Károly kereskedelmi miniszter hálás köszönettel fogadta a küldöttség tisztelgését és kijelentette, hogy jövőben is mindent el fog követni a magyar ipar érdekében.

— **A szegedi tűz.** Szegedről jelentik: A vasúti műhely leégése következtében itt járt bizottság *Papp* János Máv. igazgató és *Vázsonyi* vasúti és hajózási felügyelő intézkedett, hogy a műhelyet újra felépítsék. A műhely kibővítést nyert. A tűz által megkimélt lakatos- és kovácsosztály tovább működik és a munkanélkül maradt százhat asztalost, kárpitost és fényezőmunkást ideiglenesen szétosztották a többi műhelyekbe. Ide viszik át a javítandó kocsikat is.

— **Vége a Takovának!** A kis Szerbia feltünési viszketegségben szenved, s mint-hogy állampolitikai vagy szociális reformokra nem igen adatott meg nekik a készség, más teret keresnek ujtási vágyaiknak. Erről regél most érkezett belgrádi sürgönyünk, hogy a szerb kormány törvényjavaslatot terjesztett az államtanács elé, amely szerint a Takova-rend megszüntetetik és helyette új korona-rendjelet alapítanak. A Takova-rend mai birtokosai azonban megtartják e rendjel viselésének jogát. Szükség volt-e erre, azt döntse el a csigalóban járó balkáni diplomata ész. Hogy ok volt-e rá — a Karagyorgyevicsek irtózata és félelme mind attól, ami Obrenovics-nyomot visel magán. Hires jelvény volt a vörös szalagos Takova-rend. Milán király idejében bőven hullott magyar gomblyukakba is. A bohém király egy-egy átmulatott éjszaka után kinevezte asztaltársait a Takova-rend lovagjává. Sőt, ha egy újságíró az ő nyere szerint interjuvolta meg, a legkevesebb az volt, hogy egy Takova-rendet csomagoltatott a kofferjába. A rendet *Mihály* fejedelem alapította 1865-ben május 22-én és 1878 február 27 óta, öt osztálya van: nagykeresztsek, főtisztek, parancsnokok, tisztek és lovagok. 1893 óta szerb királyi érdemrenddé avasztá. És most megszüntetetik az *András* keresztis rendjelet csak azért, mert Obrenovics-alkotás.

— **A muzeumi vizsgálat.** A Nemzeti Muzeumban a két év előtt történt okiratsikkasztás következtében elrendelt vizsgálatról a *Tonhazy* Gyula miniszteri tanácsos, közalapítványi ügyigazgató elnöke alatt kiküldött bizottság terjedelmes jelentést nyújtott be a Kultuszminiszteriumnak. A miniszterium e jelentést leküldte a muzeum igazgatóságának, hogy tegye meg rája észrevételeit és véleményes jelentését küldje föl a kultuszminiszternek, aki véglegesen fog dönteni a régóta húzódo ügyben.

— **Elfogott rablók.** Zomborból táviratozzák: *Ilic* Szvetozár zsabylai vagyonos földbirtokos házába az elmúlt éjjel három ismeretlen ember betört s fegyvereiket a házigazda mellének szegve, pénzt követeltek. A megriadt *Ilic* 1600 koronát adott oda a rablóknak. Reggel jelentést tett a járascsendőrségnél az esetről és a nyomban megindított nyomozás csakhamar a tettesekre vezetett. Ma elfogták *Szremesov* Jován, *Pacsinas* Joko és *Szetnik* Jován kañoli szerb parasztokat, akik a terhükre rótt rablást bevallották.

— **Árvízveszedelmek.** Nagyváradról jelentik: A befagyott Körös az éjjel olvadás következtében zajlani kezdett. Mezőtelegnél éjjel felé a jég megtorlódott, a víz kilépett medréről és a cigánytelep házait elcsodorta. A házak lakói megmenekültek. A védelmi munkálatok *Fráter* alispán vezetésével azonnal megindultak. Hajnalra a jég megindult és a víz normális lefolyást nyert.

— **Temesvárról jelentik:** A hirtelen beállott enyhe időjárás következtében a Temes és a Béga rohamosan árad, úgy hogy árvízveszélyt tartanak. Különösen a Béga alsó és felső folyásánál van veszély, ahol nagy a jégtorlás. A hatóság megtette a szükséges óvintézkedéseket.

öröm l
elégede
járt. N
pápát
ban ja
öröm a
kel ad
vieszac
ból, ah
tájk; d
arczvon
pésckk
örseget
olasz t
ujjongj
bek, ne
hogy k
fogható
főlebb
log. D
örvend
azt má
zel a l
— meg
világ
nyire
től az
ha hit
lett vo
tásáról
az visz
sokkal
jának
Ézért
hogy f
a több
mit a
látogat
az akr
valóbar
ben m

Küdsz
Zrengu
zai obs
vagyona

ülése.
táris U
nemzetl
szövets
csoport
Budape
parlam
gas áll
ból dr.
mint a
nöke, h
elnöki
portülé
lőban.
8 koron
az inte
hogy h
hozzáj

künk:
bányaj
odaége
főmill

kész a
Honkáv
zsef-ren
Dr.
totta e
kedő te

számu
és alap
Salom
látogat
letbe,
ötven
rényhe
tájk, de
piperel
féle sz
udvari
korona
rendör

— **Agyulövések Belgrádban.** Nagy az öröm Belgrádban. Visszaérkezett a jó, a megelégedett, a mesolygó király, aki Rómában járt. Nem azért járt az örök városban, hogy a pápát lássa. Sőt egyike azoknak, akik Rómában jártak és nem látták a pápát. Akkora az öröm a szerb fővárosban, hogy agyulövésekkel adták hírül a lakosságnak, hogy igenis visszaérkezett a király olyan királyi udvarból, ahol uralkodót megillető díszszel fogadták; díszszázadot küldtek ki elibe, amelynek arezvonalan rugalmas, vagy nem rugalmas lépésekkel, de mindenestre végighaladt. Díszőrséget is kapott és díszlakomát is adtak az olasz uvarban az ő tiszteletére. Hogy miért ujjongnak örömeikben olyan nagyon a szerbek, nem tudjuk bizonyosan, mert abból ugyan, hogy királyuk Rómában volt, valami kézzelfogható hasznuk nem igen lehet. Így hát legfőlegbb nemzeti hiúságuknak bízleghet a dolog. De hogy magának a királynak van oka örövendeni, vagy legalább is jókedvűnek lenni, azt már könnyebben lehet megérteni. Mert ezzel a látogatással — ha a jelek nem csalnak — megtört a jég. Még nagyon jól emlékezik a világ (s a diplomáciai kar legjobban) mennyire huzództak a szerb uralkodó látogatásától az európai udvarokban. Nem azért, mint ha hitték volna, hogy Péternek tudomása lett volna előre Sándor király meggyilkoltasáról. Ezt még sem lehetett föltételezni, de az viszont letagadhatlan, hogy a királygyilkosokkal igenis fraternizáltak és azok voltak trónjának legnagyobb támaszai s talán azok ma is. Ezért nem tudta elhatározni a mi királyunk, hogy fogadja Pétert és ezért huzództak tőle a többi uralkodók is, akik szintén adnak valamit a külszínre, vagy a látszatra. S ha ez a látogatás csakugyan megtört a jeget és Péter az akreditált uralkodók sorába lépett, akkor valóban megértjük, miért durrogat jókedvben mozsárgyukat Belgrád városában.

— **Gyilkos sógor.** Nizzából jelentik: Az esküdtsek életfogytiglani kényszermunkára ítélte dr. Brenguest, aki sógorát, Charlois csillagászt, a nizzai obszervatórium igazgatóját meggyilkolta, hogy vagyonát magához kaparinthassa.

— **Az Interparlamentáris Magyar Csoport ülése.** Mr. Christian L. Lange, az Interparlamentáris Unió nemzetközi irodájának vezetője és a nemzetközi interparlamentáris tanács tagjai és a szövetség vezértitkára európai körútjában a magyar csoportot is meglátogatta és három-négy napot tölt Budapesten, hogy a magyar politikai s főleg interparlamentáris körökkel megismerkedjék és új magas állásában a csoportnak bemutatkozzék. E célból dr. Barzeviczy Albert a képviselőház elnöke, mint a magyar Interparlamentáris Csoport alelnöke, holnap, szerdán este 7 órára a képviselőház elnöki fogadótermében ülést hívott egybe. A csoportülést lakoma fogja követni a Continental-szállóban. Egy teríték ára fehér és vörös borral együtt 8 korona. *Dessouffy* Arisztid elnöki tanácsos, mint az interparlamentáris magyar csoport titkára kéri, hogy holnap délig a lakomára való jelentkezéseket hozzájuttassák.

— **Tűz a bányában.** Bukarestből jelentik nekünk: Tegnap éjjel Morinában az Astra Romana bányájában nagy tűz pusztított. Négy munkás odaégett és igen sok megsebesült. Az anyagi kár főlmillió frank.

— **Házasság.** Labancz László nagymarosi lelkész a mai napon tartotta egybekelését Diósjenőn Nagy Honkával, néhai Nagy Gedeon esperesnek, a Ferencz József-rend lovagjának leányával.
Dr. Neumann Manó, vajdahunyadi ügyvéd, ma tartotta esküvőjét Stein Hedviggel, Stein Izrael fakereskedő leányával, Csergyoszentmiklóson.

— **Dolgoznak a betörők.** A Király-utca 14. számú házban egyszerre két helyen betörők jártak és alaposan kifosztottak mindent. A betörők előbb a Salamon A. és Fia kefe- és pipereáru-kereskedést látogatták meg. A pince felől hatoltak be az üzletbe, felfeszítették a kézipénztárt és elvitték százötven korona készpénzt. Azután a Wertheim-szekerényhez láttak, fessegették, két helyen meg is furták, de nem bírták a páncéllal és ott hagyták a pipereüzletet. Aztán benéztek a szomszédos Freund-féle szuokrászlába. Nagy esőndben felfeszítették az udvari ablakot és behatoltak. Mindössze százhatvan korona készpénzt raboltak és öt üveg konyakot. A rendőrség most keresi a látogatókat.

— **Betrány a színházban.** Hamburgból jelentik nekünk: Oleslö fűrdőhelyen Holsteinban egy színházi előadáson furesa botrány történt. Egy hamburgi operett-társulat a Czigánybáró operettet hirdette, de hogy, hogy nem, Strauss örökbeesü operettje helyett a színpadon elkezdtek játszani az Einquartirung című selejtes énekes darabot s a zsufolt nézőtérnek még értésére sem adták, hogy darabváltozás lesz. A publikum meglepődve hallgatta az első jelenetet, aztán nagy lármába tört ki, de a hamburgi társulat csak játszott tovább. Ez még jobban felbőszítette a közönséget, olyan füttyölés és tombolás támadt, hogy le kellett bocsítani a függönyt és a vendégszereplő ensemble tagjai jónak látták sietve elmenekülni.

— **A trieszti hivatalnok-sztrájk.** A trieszti állami hivatalnokok és alkalmazottak a passzív rezisztenciát ma is teljes erővel folytatták ugyan és a levélpóstát ma reggel körülbelül egy órai késéssel hordták ki, de mint Trieszthől jelentik, a hangulat többé nem oly lelkes, mint eleinte, bizalmuk kezd megtörni. A mozgalom vezetői közül többen már utat és módot keresnek a békés megegyezésre és ha a kormány nem helyezkedik nagyon merőv álláspontra, a passzív rezisztenciát előreláthatólag rövid idő alatt be fogják fejezni. A passzív rezisztencia megszüntetése végett ma reggel megkezdtek a tárgyalásokat. *Spasaro* képviselő és a polgármester előadják a helytartónál a hivatalnokok javaslatait, melyeknek szószólói lesznek. Remélik, hogy hamarosan létrejön az egyezés és a passzív rezisztencia, mely már annyi kárt okozott, ezzel véget ér.

Bécsből jelentik: A minisztertanács ma foglalkozott a trieszti passzív rezisztenciával és ez alkalommal azon nézet jutott kifejezésre, hogy ugy a lakosság érdekeinek károsodása, mint az állam tekintélyének megővése szükségessé teszik, hogy az eddigi várakozó álláspontból kilépienek. Ezután a passzív rezisztenciában résztvevők ellen teljes szigorú alkalmaznak. Egyidejűleg megfelelő intézkedések tettek, hogy a szolgáltatnak megfelelő lebonyolítását biztosítsák. A helyi hatóságok vezetőinek ez ügyben haladéktalanul meg is adják az ez irányban szükséges utasításokat.

— **Csuhásbarátnak adta ki magát.** Az orosházi rendőrség egy kedélyes szélhámost tartóztattott le. *Vig* Károly állásnéküli színházi festő valahonnét egy csuhát kerített, Orosházára már mint koldulóbarát vetődött el. Az orosházi nép jó szívet fogadta a szép szavú barátot, sőt a város jóhiszemű plébánosa is áldozott a kegyes oltáron és napokon keresztül testvéri szeretettel látta vendégül az ájtatos karmelitát. Tegnapra aztán hirtelen fordulat állott be. Mikor a karmelita-ruhát viselő ember telezitta magát kegyes alamizsnákkal, betért az egyik faluvégi korezmába, ott evett, ivott, dalolt, huzatta a cigánynyal, majd ledobta magáról a csuhát és így kurjongatott:

— Vigye a manó ezt a karmelita-csuhát! Éljen a bor, a cigány és a szerelem! . . .

A korezma népe jót mulatott a profán átközésen, de a dárídó a csendőrség fülébe jutott és a szentéletű férfiut előállították a csendőrlaktanyában. Itt aztán kisült, hogy a jókedvű ember *Vig* Károly faezér színházi festő, aki karmelita-ruhába bujtatta esaló hajlamait. A szélhámos albarátot letartóztatták.

— **Hajókatasztrófák.** Christiansundból jelentik: A tegnapi esti orkán következtében három halászhajó elsüllyedt. Tizenegy ember vízbe fullt. Három halászesónak hiányzik.

Novorossziskából táviratozzák: A Fekete-tengeren dühöngő szélviharok következtében az Adriana angol gőzös zátonyra jutott. Két gőzöst a vihar kiszakított a kikötőből. A Rownoon gőzös léket kapott és elsüllyedt. Az Alexandro Mihalino görög gőzös zátonyra jutott. Két matróza vízbe fullt. A partmenti vasut két waggonja a tengerbe zuhant.

— **Lopás a vonaton.** Hutter Antal pincézér feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap Igló és Budapest között a személyvonaton kilopták a zsebéből a tárcáját, amelyben négyszázharminc korona volt. — Tegnap délután a keleti pályaudvaron kilopták *Boez* Erzsébet hivatalnoknő aranyóráját és aranyláncját. A vasúti tolvajokat a rendőrség nyomozza.

— **A londoni mérgekverő ügyilkossága.** Megemlékeztünk a szenzációs angliai mérgekverési esetről, hogy egy John Hutchinson nevű fiatalember szüleinek ezüstlakodalmán atyja kávéjába mérget öntött és ettől a mérgezett kávétól az apa meghalt, az anyja és több vendég pedig súlyosan megbetegedett. A mérgekverőnek akkor sikerült megmenekülnie s most a londoni rendőrség valóságos hajszát indított, hogy kézrekerítse az elvetemült gyilkost. Egy másik londoni híradás azt jelenti, hogy végre Hutchinsonnak nyomára akadtak, de elkerülte a földi igazságszolgáltatás büntető kezét, mert megmérgezte magát. Hutchinsonra egy detektív akadt rá a Franciaországhoz tartozó Guernsey-szigeten egy penzióban. A detektív hozzálépett és megszólította:

— John Hutchinson Dalkeithből?

A mérgekverő fölugrott és rémületében alig tudta dadogni:

John Harryson vagyok Jerseyből!

A következő pillanatban John Hutchinson egy társával a fűrészházban termett és rohant föl az első emeletre. A detektív utána. A mérgekverő ismerte a járást apenzióban s könnyű volt a szobájába jutnia. Mikor a detektív betaszította az ajtót, abban a pillanatban Hutchinson az éjjeli szekrényben levő fiolából mérget nyelt. A hajsza fellármázta a fogadó vendégeit. Mind becsődültek Hutchinsonnak szobájába, orvos is került, aki azonnal hánytatót adott be az ügyilkosnak, de már semmit sem használt, John Hutchinson még délelőtt meghalt. Az ügyilkos holttestét tegnap szállították el Londonba. Azóta a vizsgálat kiderítette, hogy John Hutchinson el volt adósodva és türelmetlenkedő hitelezőinek tavaszra ígérte a fizetést. Kétségtelen, hogy ő mérgezte meg a szüleit és így akart örökségéhez jutni.

— **A beszélő fej.** A budapesti büntetőjárs-bírószág végzésileg elrendelte, hogy *Widmann* Ottó berlini mérnöknek találmányát és szabadalmát, az ugynevezett „beszélő fejet“ a rendőrség foglalja le. A mérnök feljelentése szerint szabadalmának ki-játszásával egyik alkalmazottja útján jutott el a beszélő fej *Reimetter* Árpád városligeti mutatványoshoz. *Widmann* bűnvádi feljelentést is tett alkalmazottja ellen s annak kiterjesztését kérte felbujtás czímen *Reimetter*, valamint *Laufer* Vilmos budapesti kávéháztulajdonos ellen is. A rendőrség tegnap eljárt a foglalás ügyében. *Reimetter* azonban hivatkozott arra, hogy rendes vétel útján jutott a beszélő fejhez, megtagadta annak kiszolgáltatását. A további eljárás folyik. A berlini mérnök ügyvédje ma délelőtt házkutatás elrendelését kérte a büntető járásbírószágtól, amely azt el is rendelte. A házkutatást ma délelőtt akarta foganatosítani *Reimetter* és *Laufer* lakásán dr. *Berkes* rendőrfogalmazó. Két detektívvél és a panaszos ügyvédjével kocsin siettek ki a Városligetbe. Az Állatkert előtt szembe ment velük egy kétfogatú bérkocsi, amelyben *Laufert* ismerték fel. Ott volt nála a kocsiiban a beszélő fej is, amelyet ugy látszik, biztonságba akart helyezni. A rendőri bizottság kocsijával utána eredt *Laufer* kocsijának s izgalmas hajsza után a Szondy-utczában elfogták a bérkocsit. A beszélő fejet persze elvették *Laufert*től, lefoglalták és bevitték a főkapitányságra.

— **Gyermekek tolvajbandája.** Hajduböszörményből táviratozzák: Egy gyermekkből álló tolvajbanda több lopást követett el. Tegnap azonban rajta vették. Este 9 órakor Tömörly Sándor, Kis Antal 16, Sós Mihály 13 éves fiuk betértek a Weisz Ferencz korezmájába. A fiuk sört rendelték és sörözés közben a korezmárost kihívták. Ez alatt a többi fiu a söntésben levő pénztárt kiürítette. Ezután más korezmába mentek. Weisz észrevette a lopást, a rendőrségnél jelentést tett, amely a fiukat elfogta. Csak 40 koronát találtak náluk, mert a pénz egy részét az utczán elszórták.

— **Kolerabacillusok a Duna jegében.** Magyarország is érdekli a következő bukaresti hír, az oláh egészségügyi hivatal igazgatója fölszólította a rendőrséget, továbbá a galaczi és brailai kikötő hatóságokat, hogy tiltsák meg a Duna jegének vágását, minthogy a bakteriológiai vizsgálat megállapította, hogy a jég kolerabacillusokkal van megfertőzve.

— **Csecsemő egy gyermek kezében.** Tegnap délután özvegy *Kardos* Emilné tizenegy éves *Kornélia* nevű leányát a Hernád-utca 6. számú ház előtt megszólította egy ismeretlen nő. Átdadott a leánykának egy négyhónapos csecsemőt azzal, hogy vigyázz rá, amíg visszatér s adott a gyermeknek egy koronát. Az asszony elment, de nem tért vissza. A csecsemőt átadták a rendőrségnek, amely a gyermekmenhelyen helyezte el. Az anyát nyomozzák.

— **A pestis.** A pestisveszedelem a német hatóságokat is foglalkoztatja már, mint Berlinből jelentik, a pestis behurcolása ellen Németországban már erős intézkedések történtek. A kancellár rendeletet bocsátott ki, mely szerint az összes kínai kikötőkből rémet kikötőkbe érkező gőzösöket szigorú vizsgálatnak kell alávetni és utasaikat nem szabad addig a partra bocsátani, amíg az orvosok meg nem állapították róluk, hogy egészségesek.

Párisból jelentik: A kamarában Briand miniszterelnök Berry képviselőnek azon interpellációjára, mely az orosz és a zsidó bevándorlók által behurcolható pestis veszélyéről szólt, azt a választ adta, hogy az egészségügyi tanács nincs azon a véleményen, hogy közvetlen veszély fenyegetne. A kormány különben minden megfelelő intézkedést megtett. Óva inti a lakosságot, ne hogy fantasztikus rémitgetéseknek felüljön.

— **Kiáradt a Vág.** Vágújhelről jelentik: Hirtelen olvadás következtében a Vág igen erősen megáradt és Szentkereszt és Mosóc községekét elöntötte. Távirati intézkedésre utáskatonák szálltak ki a helyszínre, akik a torlaszt alkotó jégdarabok eltakarításán dolgoznak.

Milova községben vasárnap lakodalmat volt. A nászmenet az esküvő után Puho községbe indult, ahova réven kellett átmennie. A megáradt Vág vize elszakította a rév kötelét és magával vitte a kompot, amelyen 45 ember volt. A víz árja az egy kilométernyire fekvő Vágszigetig vitte a kompot, ahol a násznép kiszállott. A víz folyton áradt és az emberek már térdig állottak a vízben, amikor megérkezett a trencsényi 71. gyalogezred csapata, mely kimentette őket kinos helyzetükből.

— **Holttest a csatornában.** Bécsből jelentik nekünk: A múlt pénteken a Stefánia-hídon posztoló rendőr egy női holttestet látott uszni a Duna-csatornában. Kifogták a holttestet és megállapították, hogy a szerencsétlen áldozat Kotzel Mária 18 éves cseléd és hogy gyilkosság történt. Azóta kikutatták a tettest Gyulker Alajos segédmunkás személyében. A suhancz konokul tagadt, de a bizonyítékok ellene szóltak. 17 ízben volt már elítélve Pelczler lopásért, betörésért és súlyos testi sértésért.

— **A hütlén asszony vége.** Beregben régi híres kurucz magyar fészek Mezőtarpa. Rákóczi Ferenc zászlóját ott bontották ki először a felsőtiszavideki magyarok. Rákóczinak egyik hű és első vitéze, Esze Tamás brigadéros is onnét származott. Ennek az Esze családnak volt a tagja Esze Elek mezőtarpai jómódú gazdaember is, aki hosszú éveken át jó egyetértésben élt a feleségével, mignem néhány hete híre terjedt, hogy Eszéné azért öltözködik olyan czifrában, mert megcsalja az urát. Esze Elek is értesült a szóbeszédről és ettől fogva vége volt a házi békéjöknek. A férj féltékenységből üldözőbe vette a feleségét, tegnap feltűnt az Esze-portán a nagy esend, ahol a szomszédság holtan találta a házaspárt. Mellettük feküdt Esze vadászfegyvere. Nem tudni biztosan, hogy közös elhatározással haltak-e meg, vagy a férfi követte-e el a véres tettet.

— **Vonatösszeütkezés Szombathelyen.** A szombathelyi állomáson, kint a váltóknál, ma reggel a bécsi gyorsvonat összeütkezett egy tehervonattal. Mind a két lokomotív erősen megrongálódott. A gyorsvonat lokomotívvezetője leröpült a gépről és halálosan megsebesült. Az összeütkezés oly erős volt, hogy az utasokat össze-visszadobálta, a podgyász pedig leesett a helyéről. Több utas könnyebb sérülést szenvedett. A főispár annyira megrongálódott, hogy a menetrend szerint tíz órakor Bécsbe érkező gyorsvonat egészen elmaradt. A szerencsétlenül járt gyorsvonat utasai kénytelenek voltak Szombathelyen maradni, ahonnan csak délelőtt tíznegy órakor folytathatták utjukat.

— **Eltévedt golyó.** A Király-utca 6. sz. alatt levő Joffe-féle cipőüzletben tegnap délután Vogel Sándor segéd unokaöccsének, a fiatal Joffének új revolverével játszott. Eközben a fegyver elsült s a golyó Vogel állkapcsába furdott. Állapota súlyos, a Ferenc József-kórházban ápolják.

— **Utonállók.** Tegnap este Juszkovszky József asztalossegéd hazafelé ment a Ilka-utczában. Egyszerre három fiatalember állotta útját. Az egyik befogta a száját, a másik a karját leszorította, a harmadik pedig zsebében kutatózott. Közben a járőrelők megzavarták az utonállókat munkájukban, kik elmenekültek. A rendőrség ma az utonállók közül Nagy József tizenhét éves kocsist és Kovács Géza huszonnyolc éves mázolósegédet letartóztatta. — Tegnap este a Szőlőkert-utca 33. számú ház előtt egy 20—22 éves fiatalember megtámadta Gondár Julia harmincznyolc éves vasalónőt, hasba szurta és azután elmenekült. A súlyos sebesült vasalónőt a Margit-kórházba vitték.

— **Halálos szerencsétlenség.** Ma délelben a Dandár-utca 25. szám alatt levő Satori-féle közöriugyárban egy gép elkapta Tóth István 23 éves gyári munkást, fejét, karjait és lábát összezúzta. Mire a mentők jöttek, a szerencsétlen ember már meghalt. Holttestét az orvostani intézetbe vitték.

— **Leányozkötés.** A bécsi rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Königes O. Gyula harminczhét éves brassói születésű lapkiadó-hivatali főnök megszojtotta Bahner Frigyes százados leányát, Frederikát. A leány szép, magas, igen karesu, arca kerek, haja vörösszőke, szeme sötétbarna. Königes O. Gyula középmagas, karesu, szemei sötétkék, bajusza angolosan nyírott, arca hosszú és sápadt. Valószínűleg Budapestre szöktek. A rendőrség nyomozza őket.

— Bahner Frigyes eszázári és királyi vadász-százados Bécsben, a Kettenbrückengasse 4. szám alatt lakik. Özvegy ember. Egyetlen leánya Friderika, most mult tizenhat éves. Szép szőke leány, férjhezmenetele esetére kétszáz ezer koronára van biztosítva. Bahner Friderika egy tánciskolában ismerkedett meg néhány hét előtt Königes Gyulával. A fiatalember újságírónak mondta magát és teljesen elcsavarta a fiatal leány fejét. Bahner Frigyes mitsem tudott a leánya szerelmi ügyéről. Tegnap aztán eltűnt a leánya. Az asztalon egy levelet talált, a melyben leánya töredelmes bevallja, hogy öbrökre elhagyja a vőlegényével: Königes O. Gyulával. A százados rögtön jelentést tett a rendőrségnek, amely nyomban Budapestre táviratozott. Együttal a brassói hatóságokat is megkeresték, hogy ha a kalandos Königes haza érkezne, rögtön fogják el és a kis Friderikát küldjék haza az apjához, Bécsbe.

— **Olcsó szén.** A rendőrség ma letartóztatta Borzay Jenő Géza harminczkilenc éves volt vasúti díjnokot, aki többektől azzal az ürügyvel, hogy olcsó szenet szállít, 20—30 koronákat csal ki, a szenet pedig nem szállította. Borzayt sikkasztás és okirathamítás miatt is körözik.

— **Házbojkott kauzió miatt.** A Déri-utca 3. számú ház lakói azért, mert a háztulajdonos 40 koronára kauziót követelt tőlük, a házat bojkott alá helyezték és estéről estére tüntetéseket rendeztek. A rendőrség kivonult a házba és a tüntető lakókat a lakásukba szorították.

— **Kirándulások a Földközi tengerre.** A „Saxonia” 14.000 tonnás kettősavaru Cunard gyorsgőzös 1911. március 8-án, szerdán délelben indul Fiuméből Messinába vagy Palermóba, Nápolyba és Gibraltárba. Visszaútra Nápolyba kedvező alkalmat nyújt Gibraltárból a március 21-én induló 18.000 tonnás „Francia”, mely gőzös március hó 26-án érkezik Nápolyba. Onnan ugyanazon Alexandriába indul és március hó 30-án tér vissza Alexandriából Nápolyba. Fiuméba való visszaútra a „Saxonia” gőzöst nyújt kedvező alkalmat Gibraltárból április hó 9-én, mely gőzös Algier, Genoa, Nápoly és Triest érintésével április hó 19-én érkezik Fiuméba. A visszatérő utasok Nápolyból az április hó 6-án induló „Utonia” gőzöst is használhatják. Saxonia indul Fiuméből március 8., érkezik Palermóba március 11., Nápolyba március 12., Gibraltárba március 14. Jövet: „Pannonia” Gibraltárból indul március 8., Nápolyból március 11., Triestbe érkezik március 14., Fiuméba március 16., Francia Gibraltárból indul március 21., Algierből március 23., Ville Francheből március 25., Nápolyból március 26., Alexandriába érkezik március 29. „Utonia” indul Nápolyból április 6., Triestbe érkezik április 9., indul 11., Fiuméba érkezik április 12. Az 1. oszt. utazási díjak ellátással együtt a következők: Fiume—Palermó 96 K. Fiume—Nápoly 120 K. Fiume—Gibraltár 240 K. Gibraltár—Fiume via Alexandria 624 K. Gibraltár—Fiume direct 288 K. Gibraltár—Triest direct 240 K. Nápoly—Fiume direct 120 K. Körutazási jegyek 10 százalékos kedvezményvel bocsátatnak ki. Bővebb felvilágosítást nyújt az „Adria” m. kir. tengerhajózási r. t. Fiumében, az „Adria” személyszállító osztály Budapest (V., József-tér 1.), az „Idegenforgalmi és Utazási Vállalat r. t.” Budapest (IV., Vigadó-tér 1.) és az összes külföldi Cunard-ügynökségek, valamint minden körutazási menetjegyjároda.

— **Fővárosi Orfeum.** Vol idő Budapest, amikor az „Orfeum” szót gyermekek, különösen pedig fiatal leányok jelenlétében ki sem merték ejteni. Ma már teljesen megváltozott ez a felfogás. Ma már minden úri család a legnagyobb lelki nyugalommal viszi magával serdülő leányát az Orfeum esti előadásaira, mert ott soha semmiféle, erkölcsbe vagy józanságra átkötő mutatóvány vagy előadás nem kerül színre. Vannak esték, amikor száznál több fiatal leányt lehet szülőik kíséretében a nézőtér különböző helyein látni. — Merian kutyaszínháza és a Tenka japáni varázsló-csoport már csak néhány napig, e hó végéig látható. Merian utolsó délutáni előadása esti helyárakkal vasárnap, e hó 26-án lesz. Azok a gyermekek, akik még nem látták, sürgősen kérjék meg szülőiket, mert ki tudja, mikor jön ismét Budapestre ez a páratlan látványosság.

— **Halálozás.** A debreczeni kereskedővilágnak gyászja van. Egyik legrégibb kereskedő családjának tevékeny és közbeesülésként álló tagja, Falk Imre, Falk Lajos kereskedelmi és iparkamarai alelnök testvére szívizületében meghalt. Az elhunyt mintaképe volt az erénytelen szorgalmu, alkotni és tenni tudó, puritán jellemű kereskedőnek. Iskolai tanulmányainak elvégzése után Budapestre, majd pedig Csehországban és más külföldi államokban szerzett gyakorlati képzést. Főnöke lett a Falk T. A. és fia cégnek. Ma délelőtt temették el Debreczenben a társadalom őszinte részvétel mellett.

Daruváry Alajosné, szül. Elek Laurát, Daruváry Géza kabinetirodai osztályfőnök édesanyját ma délután temették el igen nagy részvét mellett. Az elhunyt ravatalát, amelyet a koszorúk egészen elborítottak: a Ferenc József-tér 27. számú gyászházban állították föl s ott ment végbe ma délután fél négy órakor a beszentelés. A beszentelésen nagy számú gyászoló közönség jelent meg; ott volt gróf Paar, ő Felsője főhadsegéde szárnysegédével, Margutti alezredessel, gróf Hoyos, ő felseje szárnysegéde, Székely Ferenc igazságügyi-miniszter, Hoffmann Hugó altábornagy, közös hadügyminiszteri osztályfőnök, báró Nagy Géza udvari tanácsos és Steer Guidó udvari titkár a kabinetiroda részéről, Prileszky Károly és Nepallék Vilmos udvari tanácsosok, az udvarnagyi hivatali tagjai, Szerényi József és Morffy Albin titkos tanácsosok, Günther Antal, a Kuria elnöke, Tóry Gusztáv, Imling Konrád, Balogh Jenő és Náray Szabó Sándor államtitkárok, Sáhgy Gyula országgyűlési képviselő, báró Skerlecz Iván és Tóth Lajos miniszteri tanácsosok s még számosan. A beszentelést Bakács János belvárosi plébános végezte nagy segédlettel. A beszentelés után az elhunytat a kerepesi-úti temetőben ideiglenes sírban helyezték el. József főherceg és Augustus főherceggasszony ma részvétüket fejezték ki Daruváry Gézának.

Özvegy Gottlieb Mórné magánözvegy 71 éves korában meghalt Szegeden. Kiterjedt család gyászolja a matrózat, akit ma temettek nagy részvéttel.

Lázár Pál udv. tanácsos, műegyetemi tanár anyósa, Kylvann Frigyesné, néhai Hergennah Agoston volt badeni miniszterelnök leánya, rövid szenvedés után szombaton, e hó 18-án Berlinben elhunyt.

Reményik Kálmán ügyvéd, nyug. takarékpénztári igazgató a függetlenségi eszmék rendíthetetlen harczosa, 69 éves korában Ergerben meghalt.

Müller-Elblein Frigyes lovag, ellentengernagy, a polai kikötői parancsnok adlatusa, tegnap este itt meghalt.

Simónics Béláné 82 éves korában, Simónics Elemér alispán édesanyja ma elhunyt Szekszárdon.

× **Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 31. Színházi és variété-műsor. Kezdeté 8 órakor.**

× **Fontos újítást hozott meg az Ujlaki Béla** budapesti irógép-cég (VII., Erzsébet-körút 28. Telefon: 122—60.), mely abból áll, hogy azon főnökök ezreinek, akik eddig nehezen, nagyobb vagy csak aránylag nagyobb összegű befektetéssel juthattak irógéphez, rendkívül kényelmes, még eddig nem létezett 20 koronás havi részletfizetéssel teszi lehetővé elsősorban, látható irásu, szerződés sikerű Ujlaki-irógépének beszerzését. Ezzel hízagot pótol a hírnévként örvendő cég, mert így lehetővé válik, hogy a kereskedők, iparosok és mások, akik eddig idegenkedtek az irógéptől, ezután szívesen fognak az Ujlaki-irógépnek helyet adni irodájukban, mert ezt könnyű szerrel, megerősítés nélkül tehetik.

× **Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

× **Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.**

Nyilttér.

Erőváltban közzétették nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

**FRANÇOIS
TRANSYLVANIA
SEC.**

SZÉN Koks, Briket, Antracit
szükségletét

a pontos szállítás érdekében KÉSŐBBI HATAR.
IDŐKRE, MÁR MOST feladni kérem.

RADNAY KÁROLY

Budapest, Nagymező-utca 43. I. em.
Telefon 164, 75—26, 26—27. Szónevem: ANTRACIT Budapest.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A kulisszák világából.

— Színházi csevegés. —

(A „Flirt” próbáin.)

Ma este volt *Ferenczy Ferencz* rég nem játszott vígjátékának reprize a Nemzetiben. Olyan gondosan készültek rá, mintha ujdonság lenne. Hetek óta folytak a próbái.

Mátray Béla rendező nem szereti a félmunkát. Még haragos is tud lenni, ha nem megy minden mint a karikacsapás. Ez egyik próbán, például, nagyon sokáig piszmogtak a diszletezők.

— Így van az — dühögött *Gál Gyula* — amikor nem tartanak diszletrébát!

Mátray bácsi rámondott:

— Már hogyné tartottunk volna!

— Mikor?

— Hát... amikor még nem voltak készek — a diszletek.

Ezen persze jót nevettek, mert a diszletréba éppen arra való, hogy a diszletek elhelyezését, felállítását kipróbálják.

Csak éppen a rendező nem nevetett. Nagy haragosan egy ott ácsorgó munkásra rivallt:

— Hova való maga?

A jámbor, ijedtében, félreértette a kérdést és így felelt:

— Kis-Körösré — kérem alássan.

(Holott arról volt szó, hogy bal- vagy jobboldali diszitőnek van-e beosztva.)

(Pekár Gyula bátorsága.)

Ez a hét a bemutatók hete. A már említett reprizt nem is számítva, négy színházban lesz premiére. A Nemzetiben *Pekár Gyula* történelmi darabját pénteken — a bemutatók hagyományos napján — adják először.

Még pedig javított és bővített ezimmel, vagyis „*Drághy Éva*” helyett „*Drághy Éva esküjét*.” Mert ez az eskü dönti el a két főszereplő — *Márkus Emilia* és *Beregi Oszkár* — tragikus sorsát.

Sok korszerű alak és epizód fonódik a eseménybe. Az első felvonásbeli nászünnepek örömondókkal, lakomával, faklyatáncokkal, különösen sok dolgot ad a rendezőnek. Szenzációszámba megy majd, hogy *Jászai Mari* is lejt egy táncot.

Meg is jegyezte egy kolléga:

— Milyen bátor ember ez a *Pekár*?

— Miért?

— Ő az egyetlen, aki meg meri táncoltatni *Myriádt*!

(A halott „*Proféta*”.)

A Vigszínházban már minden jegy elkelt a „*Proféta*” esütörtökön premiéréjére. Őrült kereslet van a következő előadások jegyeire is. A kis *Varga* pénztáros, aki ilenkor nagyot nő és ugyanesak hiszik, gögösen bánik az alázatos jegykeresőkkel és — ha lehetne — egészen levétné a veszületett szeretetreméltóságot.

A színpadon már minden készen van: az utolsó szögig, a legrovidebb szögig. Ez pedig nem kiesés, ahol olyan exotikus ausztráliai miliőben, olyan sok szereplőt kell mozgatni, megszólaltatni.

Az egyik próbát, a színház egyik barátja, — különös protekcióból — végignézte a sötét földszintről. Nagy figyelemmel kísérte végig *Levygyel* Menyhért darabját jelenésről-jelenésre. Az utolsó felvonásban, a vadak hordágyon hozzák be a megölt profétájukat. A bennszülöttek gyásza, *Hegedüs* Gyula életlen alakja, viaszszárgára maszkózott arca olyan mély hatással volt a földszinti nézőre, hogy elismerése hangos szavakban tört ki belőle:

— Béh szép!

Valaki megszólalt a háta mögött:

— Igazán sikerült!

A vendég rémülten fordult az ismerős hang felé és majd hanyatt esett, amikor a félhomályban felismerte — *Hegedüs* Gyulát.

A rejtély csakhamar kiderült. A színpadi halott, *Hegedüsnek* frappáns kópiája. „Halotti

maszk”-ját a színházban levő mellszobrárról vették le, s hozzá formálták az egész alakot. Senki se mondaná, hogy nem maga a művész fekszik a hordágyon.

(Bródy Sándor három koronája.)

Vasárnap *Sándor* bá-nak nagy öröme volt. A Vigban egy napon két darabját is adták. Délután „A tanítónő” ment, este pedig „A medikus”. Mind a két előadásra már reggel elkaptokták a jegyeket.

„A tanítónő”-re, csak éppen egy-két földszinti jegy maradt még, amikor egy bekötött fejű falusi anyóka állt a nappali pénztár elé és egy kétkoronás jegyet kért.

— Sajnálom — felelte *Varga* pénztáros — olyan már nincs. Mindössze egy-két 5 koronás jeggyel szolgálhatok, a földszintre.

— Össz ko-ro-nás?! rémildőzött a néni. Hiszen nekem összesen egy forintom van!

— Sajnálom...

— Pedig beh szerettem volna ezt a híres darabot látni! És ma este már hazautazom...

Azzal nagy busan indult kifelé.

Éppen akkor érkezett oda *Bródy Sándor*, hogy a „kasszastand” iránt érdeklődjék. A pénztáros elreferálta az esetet. *Sándor bá* a zsebébe nyult, kivett három koronát, a távozó asszony után futott és a kezébe nyomta a pénzt:

— Tegye a forintjához, néni, és vegye meg azt a fránya ötkoronás jegyet.

Igy történt, hogy a Vigszínház földszintjének első sorában előkelő fővárosi hölgyek és urak között egy paraszti asszony nézte végig „A tanítónőt” — a szerző pénzén.

(Zsazsa kora.)

A Királysínházban is lesz esütörtökön premiére *Fall* Leó „*Babuska*”-ja fogja a *Lehár* „*Czigány szerelem*” című operettejét felváltani. Hiában erőltették, mindössze száz sorozatos előadásra tudták viinni... nem is mindig táolás házak mellett.

Nem egészen a darab volt a balsiker oka. *Lehár* szükségesnek is tartotta a jubileum előtt „megbetegedni”. Ő persze nem sokat törődik az egészséggel és inkább tréfásan, mint szemrehányólag mondta:

— Engemet Budapesten *fallnak* szorították.

Természetesen, ha *Fedák Sári*től függne, a „*Babuska*” ezredik előadását is megújíthatnák.

Minden művészetét, táncos temperamentumát, eleganciáját kifejezi a siker érdekében. Játsszik, énekel, táncol, sőt bukfenyez is. Közben rágalmazza magát.

— De már kissé fáraszt a bukfenyezés; — mondja — hiában, már — öreg vagyok.

Egyáltalában nagyon szereti véníteni magát. Ellentétben más primadonnákkal.

Például így:

— Már több „*nadrágszerep*”-et nem tanulok be. Nem illik már a koromhoz.

Vagy pedig:

— Hja, mi öregek!...

Mint hogy pedig a kulisszák mögött inkább szórják egymásról a rosszabbat elhinni, kezdtek firtatni:

— Igaz is! Hány éves lehet *Zsazsa*?

A *Pallást* hasztalan vették elő. Hol volt még *Zsazsa*, amikor az megjelent!

Eszükre jutott, hogy a *Franklinék* lexikonja most van készülében.

— Ki csinálja a színházi részt? — kérdezték.

— Dr. *Komor* Gyula, a Vigszínház titkára.

Hozzá fordultak hát. *Komor* nem is késelt a felvilágosítással:

— Tetszik tudni, — mondta, — nagyon meg vagyok akadva, amikor a művészek korát kell megállapítani. Nincs bátorságom, hogy direkt hozzájuk forduljak. Elővettem lát a régi lapokat és kiböngésztem belőlük, hogy *Fedák Sári* 1897-ben, — tizenhét éves korában — debütált a Magyar Színházban.

— Eszerint...

— 1880-ban született...

— És most...

— Harminczegy éves!

— Ezt nevezi ő öregségnek!

(Miért késelt *Meszlényi Adrienne*?)

Kevés magyar színész nő dicsekedhetik azzal, hogy Budapesten háza van. *Meszlényi Adrienne*, lála istennek, kétszeres háziasszony. A mult héten ki is szerkesztették, hogy emeli a labkéreket.

Történt a napokban, hogy hányzott a „*Flirt*” egyik próbájáról. *Mátray* rendező türelmetlenül kérdezősködött fütől-fától. Senki se tudott róla. Végre egy vese-kolléga szólalt meg:

— Én tudom, hogy *Erincsi* hol késik.

— Nos?

— *Stajgerol*.

(Rózsahegy-i jótékonyága.)

A főszezonban van a jótékonycélú hangversenyek, estélyek, matinék ideje. Az előkelő és könyörületes szívű hölgyvilág ilyenkor a legötletesebb módon szípolozza a jó- vagy rosszkedvű adakozókat. Hangzatos czímet adnak a rendezett zsarolási alkalmaknak és egy csomó művésznőt, művészt iparkodnak „megnyerni” az emberbaráti célnak. Persze ingyen.

Rózsahegy-i Kálmán egyike a legbiztosabb attrakciónak. Az ő neve zsufolt termet jelent akár valami humoros monológot mond el, akár nő-tázik. Csakhogy *Rózsahegy-i* már kezdi unni ezt az „olcsó” dicsőséget. Elvégre a művészete az ő kapitális, ezt nem potyázhatja el.

Amikor, a legutóbbi napokban, ismét hölgy-deputáció kérte a közreműködését, udvarias hajlongással így szólt:

— Ezer örömmel álok rendelkezésükre; de egy feltételem van...

— Óh kérem...

— Hogy én is áldozhassak a jótékony célra, *Mennyibe* kerül egy belépti jegy?

— Tíz korona.

— Kegyeskedjék családomnak két jegyet küldeni és a husz koronát a 300 korona tiszteletdíjamból levonni.

Nem tudom, lett-e valami az alkuból?

(Nagy Ibolya villanyórája.)

Ma délelőtt találkozom *Nagy Ibolyával* és bámulattal látom, hogy a Nemzetinek örökké jökedvű *Molière*-szubrettje lehorgaszta az orrát.

— Mi baja? — kértem részvétellel.

Nagy Ibolya sóhajt egyet s szomorúan mondja:

— Ne is kérdezze...

— De mégis? Beteg talán?

— Nem vagyok én beteg. Más az én bajom.

— Nos? Mi az?

— Elvitték a villanyórám.

— El volt rongva?

— Tudom is én! Pedig úgy szerettem!

— Hogy lehet egy villanyórát szeretni?

— Hónapról hónapra kevesebbet mutatott!

Hónapról-hónapra kevesebbet fizettem a világitásért!

— Hiszen ez jó!

— Ah! Jó! jó! Csakhogy a végén már semmit se mutatott!

— Ez meg már éppen jó.

Nagy Ibolya dühösen rám mordul:

— Dehogy jó! A villanyos emberek azt mondják: lehetetlen, hogy semmi villanyt se fogyasztottam volna... és elvitték az órát. Kicsérlik! És nekem soha se lesz többé olyan kedves, olyan aranyos villanyórám, mint az a régi volt!

(Szándékos félreértés.)

Ismerek egy fővárosi színészt, aki a hódító *Don Juan* hűrében áll. Nem tudom, csakugyan olyan ellenállhatatlan-e, vagy csak ő híreszteli ezt magáról, de annyi bizonyos, hogy annak tartják.

Megnevezhetném, de sohasé vétett nekem, miért írta a presztízisének. Azt sem írom meg, melyik színháznak a tagja. Tenorista-e vagy szalon szerelmes, naturbursch vagy apaszínész. Elvégre Budapesten van elég snajdig, daltás, fess színész. tessék ezek közül kikeresni a történetkém hőst.

Amikor hőst említék, kissé elvétel a helyes kifejezést, mert a *Don Juanom* ez esetben éppen nem játszott hősszerepet.

Végigment a Kossuth Lajos-utcán. Elegánsan kiöltözve simára borotválkozva, diadalbízosan, Minden szép aszonyt, szép leányt alaposan szemügyre vett. Rájuk mosolygott és azzal a jól-és tudattal haladt tovább, hogy ennek is elrabolta a szíve nyugalmát.

Egyszerre csak egy nagyon ismert, rendkívül előkelő és — még fölül rá — bódító szép mágna-asszony jött vele szembe. Tíz lépésnyire mögötte übériás inas vitte a bevásárolt csomagot. Amint a színészt meglátta, egy pillantást vetett rá és mintha az arcán valami meglepődés mutatkozott volna. Nyilván ezt gondolta: „Nini, ez N., akit tegnap láttam a színpadon!”

Színésziünk azonban másként magyarázta és ő is gondolt valamit. Ezt: „Hopp! enyém vagy kicsikém!”

Azzal sarkon fordult és követte a hölgyet. Hol a nyomában járt, hol megelőzte és szembe került vele; sőt olykor mellette ment el, hogy a könyökével érinthesse. A nagyuri dáma eleinte nem vette észre; vagy legalább úgy tett. De amikor a népes Kossuth Lajos-utczából a Muzéum-körutráról a csendes „mágnaasszony”-be ért, ahol kivülök senki se járt, kénytelen volt tudomást venni róla.

A Reviczky-utca sarkán megállt, pénztárczát vett elő s irását odaszólitva, hangosan mondta:

— Add ezt a hatost annak a szegénynek . . .

nyilván nem evett még ma és restel koldulni!

A Don Juan nem várta be a kegyes adományt, hanem a Muzéumkert irányában elpárolgott.

Egy látcsöves ur.

(*) **Repríz a Nemzeti Színházban.** Hosszu pihentetés után, miközben *Ferenczy Ferencz* „Flirt” című vígjátéka meglehetősen megérdemelt álmát aludta, ma este fölébrosztették a vígjátékot. Nem hinnék, hogy az ébrenlét sokáig tartana, akár mennyi fáradságot fordítottak is az új betanításra, a kiállításra és a rendezésre. Nem, mintha a darab minden kvalitás nélkül való volna, de mert már megtette a köteleességét s a régi Nemzeti Színházban annyi kiváncsiságot kielégített, amennyit éppen kvalitásainál fogva kielégíthetett. Nem válik minden hátrányára a darabnak, hogy a szerző szemé Paillerón vígjátéka, az „Ahol unatkoznak” lebegott, mert ő is győzi vidám és elmés ötletekkel, hirtelen fordulatokkal s ha a cselekménye gyöngye, szinte mondhatnám érdektelen, még ma is sok kacagást keltett. A közönség játék közben eléggé jól szórakozott s ez már elegendő eredmény, ha felvonások végével majdnem elfelejtett is tapsolni. Az előadás azonban gondos volt. Nagystilű művészi feladatok nem hátráltak a szereplőkre, már csak annál fogva sem, mert a szerepek jócskán elaprózódnak. De majdnem minden szereplő tisztelni való ambícióval dolgozott s valamennyin meglátszott a törekvés, hogy az estét sikeressé, győzedelmessé tegye. A főbb szerepek *Ligeti Juliska* és *Mihályfi* kezeiben voltak. Mindketten gondosan tanulmányozták szerepeiket s mindent kiaknáztak, ami csak kiaknázható volt. Sikeresen működött közre *Nagy Ibolya*, aki a Titsch Lívia festőnő szerepébe sok jóízű komikumot vitt bele és a közönség hálás is volt neki. Ugyancsak komikai hatást ért el *Rózsahegyvi*, aki némi túlzásokba esett ugyan s szerepét bohózatossá tette, de igen helyesen tette, mert csak így lehetett ezzel hatást tenni. *Rákosi Szió* művészi és finom volt mindig. *Váradi Aranka* szintén disztíngált volna s szerepe jelentőssé vált már annál fogva is, mert ő játszta. Mozgalmassá és érdekessé tették a darabot *Gál Gyula*, *Lenkei Hedvíg*, *Helvey Laura*, *György Ilona*, *Paulayné Vízvári Mariska*, *Kürthy György*, *Dezso József*, *Pelhes* és *Náday Béla*. A történeti igazság kedvéért ide iktatjuk, hogy nagy közönség volt jelen s már csak ezért is érdemes volt a darabot felújítani. T. Sz.

(*) **Isaye—Casals—Pugne.** Három fejedelmek találkozása volt, nagy gyönyörűségek, teljes harmoniák virágoztak ki, Beethoven, Schubert és Schumann legmélyebb interpretációját hallottuk. Casals nagystilusa, tiszta zengős tónusa megint ckesen ragyogott, Isaye meleg, érzéki hegedűjéhez pompásan simul Pugne lágy, finoman gördülő zongorázása. Beethoven „cs-dur” (opus 70)

szonátájával kezdtek; különösen az allegronak volt spontán elismerése, az alegretto és a finale szintén csaknem tökéletes volt, egészen elfeledtetve azt a természetes diszparitást, amilyen egy alkalomra összeverődött, igazi egyéniségekből álló triónál mindig fennferog. Schubert áhítatos szonátáját csupa finomság szepítette ki és Schumannal is a legkegyetesebben bántak, minden előkelő szépségét kihozták. Nagy, kivételes előkelőségű közönség volt jelen, Budapest legdisztíngáltabb koncertlátogató tábora, amely Casals első játszásakor távollétével tündökölt. Most forró, lázas siker volt, minden tételt lelkes taps kísért. (k. m.)

(*) **Zongorahangverseny.** Szécsiné-Mandel Laura, Thomán István egyik legkiválóbb tanítványa, ma este tartotta zongorahangversenyét a Royal nagytermében igen élénk érdeklődés mellett. A nagyon ügyesen összeválogatott műsor, melyen *Beethoven*, *Bach*, *Schumann*, *Brahms* és *Liszt* művei szerepeltek, teljesen megfelelő volt a művésznek és nőies játéknak, mely intím finomságokkal s árnyalatokkal teli. Kiváló technikai képzettségét teljesen érvényre juttatta s művészi megértésével teljesen új karakterisztikus vonásokban domborította ki intencióit. Igen nagy sikert aratott *Bach* orgonaábrándjával (G-mol) és *Beethoven* C-dur szonátájával. A közönség viharos tussal ünnepelte a művésznőt, ki a műsört több ráadással volt kénytelen megtoldani.

(*) **Komlóssy Emma Debreczenben.** Mindinkább bebizonyosodik, hogy Debreczennek van a leglelkesebb színházi közönsége Magyarországon. Sehol se tudják a művészeket olyan melegen ünnepelni, mint a kálvinista Rómában. Különösen azokat, akiket — így vagy úgy — a magukénak tekintenek. *Blaháné* után, akinek dicsősége Debreczenből indult ki, *Ujházy* után, aki Debreczen szülötte, most *Komlóssy Emma* volt soron, akit évek előtt tenyerükön hordoztak a debreczeniek. A szép hangu, temperamentumos operette-diva négy este vendégszerepelt a *Zilahy* társulatánál: a „Lily”-ben, a „Nebántsvirág”-ban és — kétszer — a „Varázskeringő”-ben lépett föl. Minden fellépésére színültig megtelt a nézőtér, minden dalát frenetikus tapsok követték, az ismétléseknek és kihívásoknak sokaságát a leglelkismeretesebb debreczeni statisztikusok se tudnák megállapítani és annyi virág illatozott esténként a szép művésznő öltözőjében, hogy a hazaszállításukra egy vasuti kocsi is szűk lett volna.

(*) **Blaha Lujza állapota.** Blaha Lujza egészségi állapotában a beállott javulás tartós maradt. A művésznő a nap nagy részét ágyon kívül tölti s teljes felépülése már csak napok kérdése.

(*) **Kézdi-Kovács kiállítása.** A „Kéve” kiállítása után most *Kézdi-Kovács* László műveinek nyitott hajlékot a Nemzeti Szalón. A szezon tárlatokról régi, jó ismerőse közönségünknek a kiállító művész, aki két évtizedes működése alatt ezuttal rendezte második kollektív kiállítását. Feltűnőbb fejlődést a két kiállítás között nem konstathatunk. *Kézdi-Kovács* ma is ugyanazzal a meleg szeretettel közeledik témáihoz, mint azelőtt és neki van igaza, amikor szeretetét külső hatásaiban éppenséggel nem igyekszik fokozni. Javára írjuk azt is, hogy lankadni sem hagyja ezt a szeretetet. Százhetvenhét kisebb-nagyobb kép van együtt ezen a tárlaton, jobbára erdei hangulatok, a fák világának borongós-derűs poézise. *Kézdi-Kovács* első sorban költő, csak másodsorban piktor, a kép irodalmi részét fontosabbnak tartja annak piktorális részénél. Ez elvégre, bármennyire lehet vitatkozni felette, egyéni nézet dolga s amennyiben *Kézdi-Kovács* szándékát becsületes eszközökkel bevallja és a leplezetésért semmiféle hókusz-pókuszszal nem él. — rokonszenves. Képei szignálás nélkül is elárulják festőjüket s ebből arra következtethetünk, hogy képeinek határozott jellegük van. Érdekes, hogy sok képe között alig van értékkülönbség s ha a „Szeles alkonyat”-ot, a „Balaton-Világosi nyírfák”-at, az „Erdei moosát”-t és a „Tüzzvész”-t mégis kiemeljük, csak a szokásos kötelezettségünknek teszünk eleget és éppenséggel nem szándékozunk egyik képét a másikkal degradálni. Van ennek a kiállításnak még egy része, mely ugyancsak a kiállító művész szeretetét

Báró Korányi Frigyes dr., az országos igazságügyi orvostanács elnöke, következőképpen mondja ki ítéletét: „A természetes **Ferencz József**-keserűviz különösen az által tűnik ki, hogy nem kellemetlen ízű és hogy már kicsiny mennyiségben véve is biztos hashajtó hatása van.” Gyógyszertárakból és fűszerkereskedésekből beszerezhető. A szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

dokumentálja mindenhez, ami szép. Érdekes kis műgyűjtemény ez, melyben számos ismeretlen spanyol, olasz és flamand mestertől származó képet, régi butorokat, egy Kiss Ernő vértanu tábornok gyatékából származó női íróasztalt, egy pompás alabastrom empire órát, egy aranyozott rokokó órát, indiai szőnyegeket, miseruhákat, szövött gobelinet, bronzokat, fémtárgyakat és fegyvereket, porcellánokat, üvegeket és magyar szépművészeti dolgokat látunk. A kiállítás, melyet bizonyára nagy számmal fog felkeresni a közönség, holnap, szerdán délután félötökor nyílik meg.

(*) **Az „Anatol” szereposztása.** Schnitzler öt kis darabból álló ciklusa, az „Anatol”, mely Németországban és Bécsben óriási sikert aratott, a következő szereposztásban kerül színre a Magyar Színházban: Anatol: *Góth*, Max: *Z. Molnár*, Córa: *Tóth Irma*, Gabriella: *Báthory Giza*, Ilona: *G. Kertész Ella*, Bianca: *Nagy Teréz*, Annie: *Förny Rózsa*, pincér: *Czobor*, Ferencz: *Deési*. A darabot *Márkus László* rendezi.

(*) **Magyar művész sikere Philadelphian.** *Beck* Vilmos, operánk egykori hírneves művésze jelenleg Philadelphian vendégszerepel a Metropolitan Opera Houseban. Legutóbb „Aida”-ban, majd a „Hugonották”-ban Nevérs gróf szerepében lépett fel és szenzációs sikert aratott. *Beck* innen pár estére terjedő vendégszereplésre Washingtonba rádul. Amerikai vendégszereplése után a párisi nagy operában fog husz estén át fellépni és azután hosszabb időre Budapestre jön.

(*) **Értekezlet a Színészegyesületben.** Az Országos Színészegyesület tanácstermében az egyesület hatáskörébe tartozó színgazgatók és a tanács értekezletet tartottak, amelyen a megjelentek az igazgatók helyzetének javítására vonatkozó kéréseket beszélték meg, nevezetesen a daltársulati ügyek rendezését, a színházi pályázatok dolgában való egyöntetű eljárást, a zenészügyeket és általában az igazgatókat érdeklő dolgokat. Az értekezlet több határozatot fogadott el, amelyeket a tanács mint tanácsi javaslatot fog a márczius 22—24-en tartandó közgyűlésen előterjeszteni. A közgyűlésre a színtársulatok legnagyobb része már megválasztotta képviselőit. A tanács utasította az egyesület irodáját, hogy intézkedjék a tekintetben, hogy mindazok a színtársulatok, amelyek eddig még nem jelentették be közgyűlési képviselőiket, ezt hatádektalanul tegyék meg. A közgyűlésre annyi javaslat érkezett, hogy a tanács kénytelen betenki két-három ülést is tartani azok letárgyalására. Az értekezlet, amelyen *Ditrői Mór* előkölt, a legközelebbi tanácsülés idejét e hó 27-re, hétfőre tűzte ki.

(*) **Székelly Bertalan-émlékiállítás.** A Képzőművészeti Társulatnak a városligeti Múcsarnokban *Székelly Bertalan* a magyar festőművészet halhatatlan mesterének örökbeesü műveiből rendezett hatalmas emlékiállítására végre megindult a közönségnek az az érdeklődése, melyet a kiállítás múltán megérdemelt és az most már sürű tömegekben keresi fel. A látogatók között leggyakrabban ott láthatók *József főherceg* a Társulat védője és családjának a tagjai és *Károlyi Mihály* és *Teleky* grófok buzdítására sürűn keresik fel a kiállítást az arisztokraták is, akik elyegyülve a művészek és a közönség csoportjába, gyönyörködnek a kiállítás csodás szépségében. A kiállítás híre már elterjedt egész Európában és a messze külföld legelső esztétikusai egymásután érkeznek Budapestre, hogy *Székelly Bertalan* végtelen skálájú művészetét tanulmányozzák és a legtöbbje teljesen önálló munkát ír arról. Az állam nagyarányú vásárlást eszközölt a kiállítás anyagából és az Országos Magyar Képzőművészeti Tanács úgy válogatta össze a kollekeziókat a darabjait, hogy ebben méltón legyen képviselve *Székelly Bertalan* egész művésze és hogy a kollekezió örök időkre fentartsa a mester nevét. A vétel dolgában gróf *Zichy János* közoktatásügyi miniszter legközelebb véglegesen fog dönteni. A kollekeziót a Szépművészeti Múzeumban helyezik el. A kiállítás márczius 3-án zárul és addig mindennap délelőtt 9 órától délután 4 óráig tekinthető meg 1 korona belépődíjért.

(*) **Pór Bertalan kiállításának bezárása.** Pór Bertalan gyűjteményes kiállítását e hó 23-án zárul. A kiállítás bezárása után nyomban hozzá fognak *Nicolas Tarkhoff* Párisban élő orosz festőművész gyűjteményes kiállításának rendezéséhez a Könyves Kálmán nagymező-utcaiban.

(*) **Művészet és politika.** Londonból jelentik, hogy az angol-német feszültség immár az angolok zenei életében is mutatkozni kezd. A londoni híres Covent Garden-Operában ugyanis, amely eddig majdnem kizárólag német jellegű volt és amelynek műsorát főleg a Wagner-operák dominálták, a legközelebbi szezonban a mostani németellenes hangulat hatása alatt teljesen kihagyták a német szerzők műveit az előadásra kerülő operák sorozatából és helyettük a francia és olasz mesterek műveit tűzték műsorra.

(*) **Orgonahangverseny.** A Magyar Evangelikus Egyház által e hó 23-án, esütörtökön délután 6 órakor rendezendő orgonahangverseny iránt oly nagy érdeklődés mutatkozik a közönség minden körében, hogy a hangverseny sikere biztosítottnak tekinthető. A hangversenyen *Zsuzsanna Rezső, Láng Gizella, Wehner Géza* és *Antalffy Zsuzsanna* Dezső működnek közre nagyrészt eredeti számokkal.

Mulatságok.

✕ **A Müegyetemi Evezős Klub táncszertelének rendezése** ezután is körülményes, kik a meghívót már kézhezvették, hogy megjelenésüket a meghívóhoz mellékelt levelező-lapon legkésőbb folyó hó 22-ig tudatni sziveskedjenek, hogy a rendezőség és a Magyar Mérnök és Építész-egylet házi kezelésben lévő konyhája ehhez mérten előkészülhessen. Személy-, család- és az egy koronás táncosjegyek 24-én délután 4 óráig a meghívó előmutatása mellett minden nap válthatók a klub hivatalos helyiségében, este pedig a pénztárnál.

✕ **Gaudeamus-táncszertel.** A Gaudeamus-Társaság elhatározta, hogy évenkénti nagy mulatságot nyáron rendez, mint rózsamajális, a télen pedig a Postás-Kaszinóknak erre a célra átalakított összes helyiségeiben ismerős családjai szórakoztatására szigorúan zártkörű kabarét és táncszertelt rendez március 11-én, mely éppen intim jellegű fogva a társaság kedves emlékü mulatságainak méltó utódja lesz.

FŐVÁROS.

(*) **Főorvosok kinevezése.** Fülepp Kálmán főpolgármester a tüdőgyógyászati osztályába *Benedict Henriket* és *Kovács Józsefet*, sebészeti osztályába *Winternitz Arnoldot* nevezte ki főorvosnak.

(*) **A tanítók nyugdíja.** A tanítók nyugdíj-szabályzata szerint a tanároknak és tanítóknak, ha 30, illetőleg 40 évig szolgáltak, nyugdíjba kell menniök, ha csak a főváros föl nem hívja őket, hogy maradjanak szolgálatban. Az új nyugdíj-szabályzatot most léptetik életbe. Nehogy a tömeges nyugdíjazás az iskolaív közepén zavart okozzon, a tanács ma elhatározta, hogy egy reáliskolai, két felső kereskedelmi iskolai, egy felsőbb leányiskolai, három polgári és tizenegy elemi iskolai igazgatót, két reáliskolai, egy felső kereskedelmi iskolai tanárt, két polgári iskolai tanítót és két elemi iskolai tanítónőt az iskolaív végéig visszatart hivatalukban.

(*) **Interpellációk.** A székesfőváros törvényhatósági bizottságának holnapi közgyűlésére dr. *Weinek József* két interpellációt jegyzett elő. Az egyikben megsürgeti a Hasmann- és Rákos-utczák közt levő vonalszakaszon egy élelmiszer létesítése iránt hozott tanácsi határozat végrehajtását, másik interpellációja pedig arra vonatkozik, hogy a II. ker., Szalag-utcaiban elemi iskolában a váltakozó tanítási rendszert szüntessék meg oly módon, hogy még az ideiglenes alatti a kereskedelmi iskola épületére egy másik emelet építsenek és így adják vissza az elemi iskolának a tőle elfoglalt tantermeket.

(*) **Az elmebajosok elhelyezése.** Az elmebajosok elhelyezésére a főváros a Lövőház-utca 20. számú házát bérelte ki. A tanács ma elhatározta, hogy a szerződést három évvel meghosszabbítja s a hízért 12.000 korona évi bért fizet. A lövőház-utcaiban azonban a betegek rosszul vannak elhelyezve ezért a tanács utasította az illetékes ügyosztályt, azonnal indítsa meg a tárgyalásokat, hogy a szerződés lejártá előtt megépítsék az új kórházat.

(*) **Dr. Forbáth Imre előadása.** A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet folyó évi február 22-én, szerdán délután 6 órakor saját helyiségeiben (IV. kerület, Reáltanoda-utca 13-15. szám.) műszaki

ismeretterjesztő előadást rendez. Előadó: dr. *Forbáth Imre* mérnök, műegyetemi m. tanár. Az előadás tárgya: Modern városrendezés a nyugati országokban. (Vetített képekkel.)

(*) **A fővárosi autók.** A főváros a közgazgatás gyorsítása céljából autómobilokat akar beszerezni. A tanács elhatározta, hogy az autómobilok beszerzéséhez és azok átvételéhez a fővárosi szakközvegeiből és a törvényhatósági bizottság tagjaiból házi bizottságot alakít, amelybe külső szakértőket is bevon. A bizottság elnöke a közlekedés-ügyosztály vezető tanácsos, *Rényi Dezső* lesz.

TANÜGY.

== **A jogi szakoktatás és a jogászok.** Az Egyetemi Kör mozzalmat indított a jogi szakoktatás reformja tárgyában és a múlt héten diákügyi szakosztálya két vitaülés keretében foglalkozott az aktuális kérdéssel. Az a nagy érdeklődés, melyet a jogászfutás a vitaülések iránt tanúsított, arra indította a szakosztályt, hogy a vita folytatását határozza el. E hó 22-én szerdán és e hó 25-én szombaton délután 6 órakor az Egyetemi Körben (IV., Keckeméti-utca 6.) tartandó üléseken folytatják a vitát.

== **Magyar ösztöndíjak bosnyák főiskolai hallgatóknak.** Budapest városa három, az Eötvös-kollégium a kultuszminiszter hozzájárulásával pedig két ösztöndíjra hirdetett pályázatot oly bosnyai főiskolai hallgatók részére, akik tanulmányaikat valamely budapesti főiskolán akarják befejezni. A bosnyai sajtó egy része, — mint Boszniából írják, — de különösen a keresztényszocialisták német lapja, — most olvasói előtt úgy tünteti föl a dolgot, hogy az ösztöndíjak kiírása „csak újabb eszköze a hódító magyar politikának” és távol akarja tartani a közönséget a pályázattól. A jeles lap azonban hiábavaló munkát végez, mert a bosnyai mohamedán ifjúság nagy számban fog résztvenni az ösztöndíj-pályázatban.

KÖZIGAZGATÁS.

Szeged városrészei. Szegedről táviratozzák: A város legközelebbi közgyűlésén indítványt fogtak beterjeszteni, hogy Újszeged városrészt Erzsébetvárosnak, az első kerületet Ferenc József városrésznak nevezzék. A második kerület neve Kossuth Lajos, a harmadik Petőfi Sándor, a negyedik Batthyány Lajos gróf, az ötödik Rákóczi Ferenc, a hatodik Hunyadi, a hetedik Bethlenváros volna. A tanács javasolni fogja, hogy adják ki az indítványt a bizottságnak, amely az elnevezéseket megfontolja és erre vonatkozólag javaslatot tesz a közgyűlésnek.

EGYESÜLETEK.

(—) **A Közjegyzők Egyesületének közgyűlése.** A Magyarországi Kir. Közjegyzők Egyesülete tegnap tartotta rendes évi közgyűlését *Jakab Géza* kir. közjegyző elnöklésével. A lefolyt év igazságügyi és karri eseményeit vázoló elnöki megnyitó után az egyesület titkára, dr. *Szécsi Ferenc* kir. közjegyző terjesztette elő a jelentést a központi bizottság múlt évi működéséről és a bizottság ez évi munkaprogramjáról. Végül *Szabó Albert* kir. közjegyző, elnök, jelentést tett a közjegyzői nyugdíjnyújtásról, mely lehetővé teszi a nyugdíjnyújtásnak már az évi január 1-től való folyósítását.

(—) **Műszaki ismeretterjesztő előadások.** A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet a téli évadban szerdán, e hó 22-én kezdi meg műszaki és ismeretterjesztő előadásainak második sorozatát. Az előadásokat minden szerdán délután hat órakor tartják meg, rendszerint az egyesület székházában: IV., Reáltanoda-utca 13-15. sz.

SPORT.

(*) **Az MTK közgyűlése.** A Magyar Testgyakorlók Köre február hó 20-án, vasárnap délután fél 6 órakor tartja XXIII. rendes közgyűlését, IV., Ferenciek-tere 3. szám alatti saját klubhelyiségében a következő tárgyszorokkal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az igazgató-választmány jelentése. 3. Pénztári jelentés. 4. Felmentvények megadása. 5. Költségvetés megállapítása. 6. Esztendő indítványok. 7. Alelnökök és igazgató-választmány választása.

TÖRVÉNYSZÉK!

Halálos végű automobil-szerencsétlenség

— Janek Gézát elitették. —

A múlt év július hó 3-án *Janek Géza* zsoke több barátjával az alagi versenyekről jövet autómobilján a fővárosba igyekezett. Az autómobil nagy sebességgel jött és Újpesten, a külső Váci-ut 5. számú ház előtt beleütközött *Braun Farkas* Józsefnek ott álló egyfogatu bérkocsijába. A bérkocsi rudja mellbeütötte a Janek mellett ülő *Hirsch Adolfot*, a Magyar Autómobilgarage tulajdonosát, aki nyomban meghalt. Kivüle még súlyos sérülést szenvedett *Fröhlich Richárd* sofför és maga *Janek* is, aki az autót vezette. Janeket *Finály Károly* építész vitte azután autómobilján a gróf Károlyi-kórházba, ahol három napig feküdt. Azután letartóztatták és bezáratották a pestvidéki törvényszék fogházába. A vétkes zsoke ellen egyrendbeli gondatlanságból okozott emberölés és egyrendbeli gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt indult meg az eljárás. A törvényszék vádtanácsa a vétségek miatt vád alá is helyezte őt, azonban július 15-én 6000 korona óvadék ellenében szabadlábra helyezte.

Ma tárgyalta ezt a bűnügyet a pestvidéki büntetőtörvényszék *Bánó József* elnöklésével. A vádat dr. *Bálint Ernő* kir. ügyész képviselte.

A tárgyalás megnyitása után az elnök bejelentette, hogy *Fröhlich Richárd* sofför Bécsben tartózkodik és nem jelent meg a tárgyaláson. Hasonlóképpen távolmaradt *Lawton Frank* zsoke is, ez idő szerint Angliában időzik. Megjelentek ellenben *Finan Tamás* zsoke, a szerencsétlenül járt *Hirsch Adolf* atyja és anyja és azonfelül mintegy husz tanu. A bíróság beidézte továbbá *Szászy Lajos* autómobilszakértőt és mint ellenőrző szakértőt, *Krisztinkovich Bélát*. A vádirat felolvasása után *Janek* előadta, hogy 1887-ben született Tatatóvárosban, állandó lakása Budapesten és Bécsben van, nőtlen, öt év óta zsoke, hat elemi osztályt végzett és 30.000 korona értékű ingatlana van. Büntetve nem volt.

Elnök kérdéseire kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A szerencsétlenség idejében nagy porfelhő vonult végig az uton és emiatt csak 2-3 lépésnyi közelségből vette észre az uton keresztben álló egyfogatu bérkocsit. Akkor rögtön fékezett és ebben *Hirsch* is segített neki, de ez már késő volt.

— Maga is leesett a kocsiról? — kérdezte ezután az elnök.
— Én nem, de *Hirsch* és *Fröhlich* leestek.
— Mennyire ment az autómobil még a szerencsétlenség után?
— Mintegy öt méternyire.
— Hogyan állott meg?
— Én megállítottam.
— Én úgy tudom, hogy egy fának ment neki és ennek következtében állt meg.
— Nem, én állítottam meg.
— Láttá ön *Hirschet* kiesni a kocsiból?
— Nem.
— Mennyi kártérítést fizetett ön *Hirsch* Jánosnak?
— Huszezer koronában egyeztem ki vele.

Ezután dr. *Szikszay Sándor* törvényszéki orvost hallgatta ki a bíróság a boncolásra vonatkozólag. Dr. *Szikszay* elmondotta, hogy *Hirsch* halálát belső elvérzés okozta, amely a tüdővérzés következtében jött létre. Ezt a tüdővérzést tompa tárgyval való erős ütés okozta.

Elnök: A rud alkalmas volt arra, hogy halálos sérülést kiváltson?

— Feltétlenül.
— Halálos volt a sérülés? Rögtöni halált okozott?

— Lehetséges, hogy még élhetett egy óráig.
Bíró: Behatolt a kocsirud *Hirsch* mellébe?
— Nem hatolt be, csak hozzáütődött rendkívül nagy erővel és zúzdást idézett elő.

Ezután a helyszíni szemle jegyzőkönyvét olvasta fel a bíróság, utána pedig kihallgatta *Hirsch* Jánost, a megboldogult *Hirsch Adolf* atyját, aki kijelentette, hogy huszezer korona kártérítést kapott a vádlottól, a szerencsétlenségről nem tud, a vádlott megbüntetését nem kívánja.

A következő tanu *Gerő Lajos* hírlapíró volt. Vallomásaiban elmondja, hogy *Janek* autómobilja előttük mintegy 500 méternyire haladt. Körülbelül 25 km. sebességgel. Határozottan látta, hogy a kocsit, melylyel az ütközés történt, az ut közepén állott s rudja befelé hajlott. Ezután több jelentéktelen tanut hallgattak ki,

kik mindnyájan megerősítették, hogy az uton oly nagy por volt, hogy két-három lépésnyire sem lehetett látni.

A tanuk megeskötése után Szász Lajos szakértő terjesztette elő jelentését. A Janek automobiljának maximális sebessége 50 kilométer. Huszonöt kilométeres sebességnél 10—12 méter, ötven kilométeresnél 20—25 méter. Az összekötés pillanatában a kocsirod és az automobil sérüléseiből következően, legalább huszonöt kilométeres sebességgel ment az autó. Gépkocsit különben nem vizsgálott soffőr is vezethet, ha mellette vizsgázott soffőr is van. Szerinte a Janek kocsija nem mehetett a rendes uton, mert a parasztszekér elállta az útját. *Krisztkovich* Béla ellenőrző-szakértő mindenben magáévá teszi Szász véleményét és különösen a helyszíni szakértői szemle alapján konstatálja, hogy Janeknek lehetetlen volt kitérnie.

Ezzel a bizonyítást befejezték s a tárgyalás folytatását délután 4 órára halasztották. A délutáni tárgyaláson a bíróság *Herbert* Ágoston kocsiát hallgatta ki, aki előadta, hogy a stráfkocsi a sin mellett egyenes irányban állott és hogy Janek a villanyosinon akart menni, de észrevette az ott álló kocsi, ki akart térni és így keletkezett a katasztrófa. A tanut megeskették. A vád- és védbeszéd után a bíróság félórát tanácskozás után meghozta az ítéletet. Büntőnek mondta ki Janek Gézát emberölés és gondatlanul okozott súlyos testi sértés vétségében és ezért három hónapi fogságra és tíz napi fogságra átváltoztatható 200 korona pénzbüntetésre ítélte, amely büntetésbe a vizsgálati fogságban eltöltött kilenc napot beszámítja. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttatást, a vádlott és védői enyhítésért feleltek.

§ Uj kuriai bírók. A hivatalos lap holnapi száma közli dr. *Barna* Ignác és dr. *Fodor* Ármin igazságügyminisztériumba beosztott kir. táblabíróknak kuriai bírákká való kinevezését.

Dr. *Barna* Ignác egyike a legkiválóbb és legérdemesebb magyar jogászoknak, akinek nagy és alapos tudását szakkörökben rendkívül sokra becsülik. Csendes és elvonult munkása a szakmájának, igaz, vérbeli jogtudós, azonban nem abból a fajtából való, amelyik a paragrafusok kriptáiban elvasva magát, semmiféle praktikus érzéke sineken az élet és az élet szükségletei iránt. Nagy tudása mellett gyakorlati ember, aki megbesülhetetlen szolgálókat tesz azon a helyen, amelyre került: az igazságügyminisztérium kodifikáló osztályában. Számátalan törvényünk van, mely az első paragrafustól az utolsóig a dr. *Barna* Ignác irásztalán készült el s az életben kipróbálva már bebizonyította azt, hogy tervezője irásztala mellett nagy körültekintéssel és sokoldalúsággal tudta felölelni és átfogni azt a sokféle viszonylatot, mely a törvényhozó tudását próbára teszi. Egy maga erejéből, maga munkája árán megfutott karrier betetőzését jelenti a dr. *Barna* Ignác életében a legmagasabb bírói szék méltósága. Született: 1854-ben a főhermegyei Ráczalmás községben. Jogi tanulmányait a német egyetemeken végezte, jogtudori oklevelét pedig a jénai egyetemen szerezte meg. Tanulmányai befejezése után a budapesti kereskedelmi akadémiára tanárként neveztek ki, amely minőségében husz évig működött. Egyidejűleg tényleges ügyvédi gyakorlatot is folytatott. Táblabíróvá 1899-ben neveztek ki s egyúttal beosztották az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztályába, ahol azóta igen jelentős és értékes munkásságot fejtett ki, különösen a magyar polgári törvénykönyv előkészítésében. *Barna* Ignác szorgalmas és értékes munkása volt a magyar jogi szakirodalomnak. Nagyarányu munkásságot fejtett ki a jogtudományok ügyszólván minden ágában. Számos előadást tartott a Magyar Jogászegyletben s résztvett mindenkor a magyar jogászegylet munkálkodásában. A nemzetközi jogi kongresszusokon igen sok alkalommal képviselte a magyar jogászságot s tudása elismerésre talált ott is, ahol a külföld legkiválóbb jogászaik közt kellett megállni a helyét.

Dr. *Fodor* Ármin mint ügyvéd kezdte meg pályáját. Mintegy 15 évvel ezelőtt a bírói pályára lépett és albiró lett a budapesti járásbírósnál. Fokozatosan, értékes munkáját elismerve, előlépett törvényszéki bíróvá. Hat évvel ezelőtt az igazságügyminisztériumba rendelték be, ahol a kodifikáló osztályban nyert alkalmazást. Itt igen kiváló és becses munkásságot fejtett ki. Éveken át a most törvénygyűlést váltó új polgári perrendtartáson dolgozott és egyik kiváló munkatársa volt a törvényalkotójának, *Plósz* Sándornak. Jelenleg a nemzetközi váltójog egységesítésének kérdésén dolgozik. Igen tevékeny és képzett bíró, akit méltán ért ez a magas kitüntetés.

§ Megtámadott mandátumok. A Kuria tavaly novemberben elrendelte a bizonyítást gróf *Zichy* István munkapárti képviselő, mezőkövesdi mandátuma dolgában, melyet egyesek közt azért kért a kisebbségben maradt Justh-párt megsemmisíteni.

mert a választási elnök elmulasztotta a zárórát kitűzni. Mielőtt azonban a vizsgálattal megbízott kassai királyi táblai bíró a bejelentett tanuk kihallgatásához hozzá fogott volna, a felek kiegyeztek s ezt a vizsgálóbírónak a kérvényező meghatalmazottja bejelentette, hogy nem kívánja a tanuk kihallgatását. A Kuria első választási tanácsa ma folytatónag tárgyalta a petíciót s a további eljárást megszüntette. Költség címén ötezer forintot állapított meg. — Az általános választások idején Szász városban ötvenöt szótöbbséggel dr. *Farkas* Pál munkapártit választották meg dr. *Vlad* Aurél román nemzetiségi jelölttel szemben. A kisebbségben maradt párt petícióját ma tárgyalta a Kuria második választási tanácsa. A kérvény megvesztegetés és a hatóságok pressziója miatt kéri *Farkas* mandátumát érvénytelennek kimondani, mert állítólag hetven ezer koronáért vásárolta meg. Dr. *Tetlén* Ármin ellenpetíciót nyújtott be, melyben kimutatja, hogy *Vlad* Aurélna háromszázhuszonegy fertőzött szavazatot adott. Főkörtesei, az oláh papok a szöszékről pokollal s az egyházi kegyeszek megvonásával fenyegették meg híveiket, ha a munkapárti jelöltné mernek szavazni. A Kuria elfogadta a terjedelmes ellenkérvényt, melynek áttanulmányozása végett a tárgyalást holnapig felfüggesztette.

§ Bírói kinevezések. A király dr. *Scholtz* Géza igazságügyminisztériumi miniszteri fogalmazót a budapesti ügyészséghez ügyészségi és dr. *Horváth* Dánielt, az igazságügyminisztériumban alkalmazott bírósági jegyzőt az újpesti járásbíróshoz albiróvá kinevezte, dr. *Asztalos* Jenő, dr. ifjabb *Szivák* Imre és dr. *Ghyezy* Dénes, az igazságügyminisztériumban alkalmazott bírósági jegyzőnek pedig a miniszteri fogalmazói címet és jellegét adományozta; *Geiger* Dezső soproni törvényszéki elnöknek a székesfehérvári, *Virág* Béla fehértemplomi törvényszéki elnöknek a temesvári és *Jakabffy* Pál karánsebesi törvényszéki elnöknek a fehértemplomi törvényszékhez saját kérelmükre való áthelyezését megengedte; *Rusinkó* Béla gálzseői járásbírónak a győri és *Domokos* István békéscsabai járásbírónak a gyulai törvényszékhez törvényszéki bírói minőségben, valamint *Ar. Zsigmond* Imre nagyatádi járásbíró-sági albirónak a kézdívasárhelyi járásbíróshoz saját kérelmükre való áthelyezését megengedte; *Róth* Gergely nagyikindai és *Kendefi* Domokos besztezercei törvényszéki elnöknek a kurai bírói címet és jellegét adományozta; dr. *Csulyok* Béla nagyváradi törvényszéki bíró-t a nagyváradi és dr. *Pazar* Zoltán nyitrai törvényszéki bíró-t a pozsonyi ítélőtáblához bírákká kinevezte; *Schneider* Gábor soproni ügyész a soproni törvényszék elnökévé kinevezte; *Bitai* Béla kézdívasárhelyi törvényszéki jegyzőt a kézdívasárhelyi, dr. *Sziberth* István budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki jegyzőt pedig a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszékhez kinevezte.

§ Háborúság a berlini Operában. A berlini törvényszék tizedik ítélkező tanácsa ma kezdte meg *Krüger* törvényszéki elnök elnöklésével azt a becsületsértési pert, melyet gróf *Hülzen-Haeseler* indított *Weingartner* Félix, a bécsi udvari Opera igazgatója ellen. A közzéadott *Müller* ügyész képviselte, a védelmet pedig *Sello* és *Frischauer* dr. ügyvédek képviselték. Mint tanuk be voltak idézve *Winter* főintendáns, lovag *Ledebur* intendáns, *Nissel* Hermann a Szinpadi Egyesület elnöke s még számosan. A tárgyalás megkezdése előtt az elnök felszólította feleket, hogy amennyiben lehetséges békésen intézzék el az ügyet. *Hülzen-Haeseler* kijelenti, hogy nincs abban a helyzetben, hogy az ügy békés elintézésébe belemehessen.

A törvényszék ezután az érdemleges tárgyalást kezdte. *Weingartner* igazgató elbeszélte, hogy 1907. novemberben betegsége miatt kénytelen volt egy hangverseny dirigálását lemondani, ugyancz történt decemberben s ezért tiszteletdíjából 200 márkát levontak. 1908. január 1-én egyáltalán nem utaltványozták ki fizetését s hasztalan reklamálta, még választ sem kapott. Távirati sürgetésére a főintendatura azt felelte, hogy nem lévén hangverseny, nem tarthat igényt honoráriumra. Január 7-én és 21-én nem dirigált, amiért megvonták tőle 1200 márkát tiszteletdíját. Ekkor ügyvéd-jétől tanácsot kért és e megbeszélés után irásban jelentette a főintendaturának, hogy ilyen körülmények között kénytelen megtagadni a szolgáltatást. A válasz erre az volt, hogy az operaházban a feleke táblára hirdetményt ragasztottak ki, amelyen tudtára adták a közönségnek, hogy *Weingartner* szerződészegést követett el és kicsinyes okokból nem dirigál.

— Töviről-hegyire ismerem a műtörténelmet — folytatta *Weingartner* — és mondhatom, hogy ez az eljárás példátlan a maga nemében. A zenetörténelem meg fog emlékezni a berlini operaházról töltött 16 éves működéséről. Mikor átvettem a dirigálást, a koncertek évi jövedelme nem volt

több 16,000 márkánál, mikor pedig megváltam állásomtól, a bevételek 60—70,000 márkára emelkedtek. Ha művészember ilyen eredményt mutat fel, más bánásmódra tarthat igényt, 16 évi művészi és anyagi sikerek után a főintendatura hirdetése velem szemben olyan volt, mint egy körözölével. De nem folytatom, nehogy kitegyem magam egy újabb becsületsértési pörnek. Az ügy a német szinpadi alkalmazottak szövetségének döntése alá került. A főintendatura, illetőleg *Hülzen* főintendáns öt bíró-t nevezett meg, a hatodikat nekem kellett kijelölnöm. Természetes, hogy akiket *Hülzen* főintendáns megnevezett, mind az ő alárendeltje volt. Én *Possart*-ot választottam, de a főintendatura vizsautasította s utasított engem, hogy berlini döntőbíró-t kell megneveznem, szóval olyasvalakit, aki a főintendáns alárendeltje.

Weingartner fel akarta olvasni *Montenuovo* herceg főudvarmesternek hozzá intézett levelét, de a törvényszék nem engedte meg, nehogy a tárgyalás során a felek valamelyike *Montenuovo* herceg megidézését és szóbeli kihallgatását kívánja.

§ Bosnyák botrány-pör. Szerajevéből jelentik: Az itteni törvényszék előtt ma rendkívül érdekes politikai pör vette kezdetét. *Arnautovic* Serif effendi, vakuf-igazgató becsületsértés és rágalmasz miatt pert indított *Alajbegovic* Musztaj bég, a „Muszlimanszka Szloga“ felelős szerkesztője ellen, aki *Arnautovic*-nak a kormánypartba való belépésekor lapjában öt legvehemensbb módon megtámadta s a legsúlyosabb vádakkal illette. A vádlott kérte a valódiság bizonyításának megengedését, aminek a bíróság helyt is adott. *Bárá Pittner* belügyi osztályfőnök, az egyik tanu, vallomásaiban melegen védelmére kelt a megtámadottnak. Ezután felolvasták az ügyészség átiratát, amely szerint *Arnautovic* ellen egy muzulmán leányon elkövetett erőszak miatt vizsgálat van folyamatban. Összesen 25 tanu van beidézve a nagy port felvert perben. A tárgyalást további bizonyítékok beszerzése végett elhalasztották.

§ Elítelt nemzetiségi igazgató. *Goga* Oktavián ismet román író 1909-ben Nagyszebenben *Tara* Nostra című folyóiratban, amelynek kiadótuladonosa volt, több oly cikket jelent meg, melyet az ügyészség igazgató címén inkriminált. *Minthogy* a folyóirat szerkesztője, *Marku* Demeter meghalt, fokozatos felelősség elve alapján, a szerzők elkésettelen jelentkezvén, *Goga* ellen idézték meg az eljárást és a vizsgálat folyamán, attól tartva, hogy külföldre szökik, vizsgálati fogságba is helyezték. Onnan 6 napi szabadságvesztés után 10,000 korona biztosíték letétele ellenében elbocsájtották. A kolozsvári törvényszék előtt ma tartott főtárgyaláson *Goga* védője, dr. *Pordea*, arra kérte a törvényszéket, hogy szüntesse meg az eljárást az inkriminált négy cikk ügyében, mert védené csak kiadó-tuladonosa volt, a folyóirat szerkesztője pedig időközben meghalt s a cikkek szerzői ismeretsek. A törvényszék a védő indítványára oly értelmű határozattal felelt, hogy két cikk ügyében beszüntette a tárgyalást, kettőben pedig elrendelte. Az esküdtszék mindkét ügyben elmarasztalta vádlottat, mire a bíróság az esküdtek verdiktje alapján egy havi államfogságra és 300—300 korona pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztésbe a hat napi vizsgálati fogság beszámítandó lesz. A védő semmisségi panaszt jelentett be.

§ A javíthatatlan. Csavojác *József* rovtöltelű csavargó, aki lopás miatt már ötször volt büntetve, a múlt év július 30-án töltötte ki két és fél évi fegyházbüntetését, amelyet az egy kir. törvényszék mért ki rá. A fegyházból való kiszabadulása után a fővárosba jött és itt lopásból tartotta fenn magát. A múlt év november 30-án alkalomszerűen, tolvajlappával és töltött revolverrel felszerelve, behatolt *Brenner* Ferencz koresmáros lakásába. Eppen az értékes holmikat akarta összeszedni, amikor a házbeliek észrevették. *Brenner* és a koresmájában volt *Muzsik* István napszámos el akarták fogni a tettenéért tolvajt, de ez előrántotta revolverét és hatszor üldözőire lött. A lövések közül az egyik *Muzsik* István jobb felső karját érte és súlyos sérülést okozt rajta. A budapesti büntető törvényszék kétrendbeli szándékos emberölés kísérletének és egyrendbeli lopás kísérletének büntetéseért vonta ma felelősségre Csavojác *József*-et. A marasztaló verdikt alapján hat évi fegyházra ítélte a vádlottat. Az ítélet ellen a vádlott és védője semmisségi panaszszal éltek.

Páratlan gyógyhatású
tüdőhurut, étvágytalanság és gyomorégés esetén a

Málnási Mária forrás.

KÖZGAZDASÁG.

Meghiúsult a petroleum-kartel? Ismeretes, hogy hetek óta lázas tanácskozások folynak a petroleum-kartel nyélbeütése érdekében. Tudvalevőleg a kartelnek csak úgy van értelme, ha az kiterjeszkedik úgy az osztrák, mint a magyar gyárakra és finomítókra. Eddig úgy a magyar, mint az osztrák gyárosok és finomítók külön-külön tárgyaltak. A nagyobb osztrák telepek eddig már meg is egyeztek két középszerű galicziai vállalat és finomító kivételével, de a magyarok között már nehezebben megy a megegyezés. A Magyar Petroleum Finomító R.-T. ugyanis nem hajlandó a neki juttatott kontingenssel megelégedni azonfelül még olyan túlzott követelésekkel lépett föl, hogy meghiúsított minden megegyezést. Ma az ügyben utolsó egyezkedési kísérlet volt a Kőolajfinomító Gyár R.-T. helyiségében, anélkül azonban, hogy a Magyar Petroleum Finomító R.-T.-al sikerült volna az egyezés. Ezzel aztán kétségessé lett az egész osztrák-magyar kartel is. A megállapodás szerint ugyanis a már megkötött magyar kartelnek holnap kellett volna Bécsben az osztrák kartellel véglegesen megkötöni az osztrák-magyar szerződést. Miután azonban a magyar kartel a mai napig nem köttetett meg, az osztrák-magyar kartel sem lesz megkötendő holnap, ha csak a tizenkettedik órában meg nem gondolja magát a renitens magyar finomító.

Az Ásványvízforgalmi R.-T. közgyűlése. A Magyar Ásványvízforgalmi és Kiviteli Részvénytársaság folyó hó 21-én tartotta Krausz L. Pál alelnök elnöksége alatt évi rendes közgyűlést, melyen a beterjesztett zárszámadások a közgyűlésen megjelent részvényesek által egyhangulag tudomásul vették. Az igazgatóságba gróf Szapáry Pál, Herzmann Jenő, Krausz L. Pál, Lénárd Jenő, Radó Elek és dr. Reiner Ignác eddigi igazgatósági tagokon kívül Erényi Béla gyógyszerész, Kalmár Gyula gyáros, Steinfeld Sándor igazgató és Hosszu István igazgató; a felügyelő-bizottságba dr. Tischler Márton, Pál Henrik, Fuchs Richárd, Pászty Sándor és György Ákos választották meg.

A Kereskedelmi Bank új palotája. Mint már az „Egyetértés” annak idején megemlékezett róla, a Kereskedelmi Bank tudvalevőleg megvette a Fürdő-utcában épült új banképülete tözomszédságában levő és ennek mintegy természetes kiegészítését képező herceg Kőburg-féle palotát, amelyet le fognak bontatni, hogy helyébe bérházat építsenek. Természetesen gond lesz arra, hogy ez a jelenlegi banképülettel architektonikus összhangzásban történjenek akként, hogy mindkét ingatlan kifelé egy egységes épületnek mutatkozzék, belső konstrukciójában pedig megfeleljen a bank jövő fejlődése és helyiségeink kibővítése szempontjából támasztható követelményeknek. Az új palota terveit Alpár Ignác műépítész ma mutatta be a bank igazgatóságának, mely azokat kiviteltre el is fogadta, úgy, hogy az építkezések nem sokára megkezdhetők lesznek.

Szerb földbérleti szövetkezetek Magyarországon. Az ország déli részeiben és Szlavóniában rendkívül biztató eredmények mellett fejlődnek a szerb földbérleti szövetkezetek. A szerb mezőgazdasági szövetkezetek zágrábi központjának kötelekbe tartozó 283 szövetkezet közül 1909-ben 104 foglalkozott szövetkezeti bérletekkel. Összesen mintegy 31.503 katasztrális holdat bérlettek. A szövetkezetek 6870, az egyes szövetkezetek pedig 24.633 holdat. A haszonbér igen különböző. A legalacsonyabb egy évre holdankint 30 korona. Azonban vannak 60-100 koronás bérösszegek is. A zágrábi szövetség kötelekébe tartozó szövetkezetek tagjainak földbérleti cölökre mintegy 700.000 korona kölcsönt nyújtottak. A bérletlek időtartama rendszerint 6-12 esztendő. Délmagyarországon és Szlavóniában, hol nemrég a földzsora szedte áldozatait, a földbérleti szövetkezeti mozgalom jótékony hatással van a kisemberekre.

Rátalaszállítás küszöbén. Amint a múlt hét utolsó napján a Német Birodalmi Bank leszállította kamatlábát 4 és fél százalékról 4 százalékra, az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa szerdára ülést hívott egybe. A főtanács természetesen foglalkozik a hivatalos rátalaszállítás kérdésével s szintén fél százalékkal fogja csökkenteni a kamatlábát. Természetes, hogy az Osztrák-Magyar Bank sem zárkózhatik el a rátamérsékléstől, jóllehet ezt csak

a jövő hó elejére tervezte. Kétségtelen azonban, hogy a jegybank mai állása megengedi a rátamérséklést, mert az utolsó kimutatás szerint 19,2 millió korona adómentes bankjegytartalék szerepel. A váltótárca még mindig elég magas, 586 millió korona, ami a múlt év hasonló időszakában jóval kisebb volt. Aranyfedezete kielégítő s a legutóbbi kimutatásban 4,2 millió koronával magasabb, mint az első kimutatásban. Általában tehát kedvezően alakult a jegybank állása s így az Osztrák-Magyar Bank nem zárkózhatik el az elől, hogy a rátát a nagy nyugati bankok után ismét 4 százalékra mérsékelje.

Gazdasági előadás Halason. A Pestmegyei Gazdasági Egyesület Kiskunhalason mintegy negyven száz gazda részvételével gazdasági előadást tartott, melynek különös jelentőséget az adott, hogy az előadást oktatták és buzdították a termelőket a kerti dohány művelésére, melyre Kiskunhalas kiválóan alkalmas. *Serfőző Géza* az állattenyésztés újabb irányairól tartott vitetett képekkel illusztrált előadást, *Lóherer Andor* közgazdasági író pedig a kerti dohánytermesztésről érkezett. A m. kir. dohányjövődékek *Zarohál Gyula* és *Szilágyi Gusztáv* képviselték.

Kereskedelmi alkalmazottak a kereskedelmi kamarában. Fürst Bertalan udvari tanácsos a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületében nagyszámú előkelő közönség előtt fejtette ki az indokokat, amelyek alapján a budapesti kereskedelmi kamara januáriusi teljes ülésében azt az indítványt terjesztette elő, hogy a kamarák a kereskedelmi alkalmazottakat is vonják be a munkásságukba. Előadásában kimutatta, hogy a kamarák sok jóindulattal, erős, modern érzékkel tárgyalják ugyan az alkalmazottak érdekeit érintő ügyeket, de a sokszor nyilvánuló elégedetlenségnek csak úgy vehetik elejét, ha ezekről az ügyekről előzetesen együtt tanácskoznak majd a kereskedelmi alkalmazottak bizalmi embereivel. Ez az eszme és ez a módszer világszerte tért hódított, úgy, hogy Németországban a múlt évi decemberben a birodalmi gyűlés meg is szavazta a munkáskamarákról szóló törvényjavaslatot, amelynek értelmében a szociálpolitikai kérdésekről a munkaadók és a munkások együttesen tanácskoznak. De a német birodalmi gyűlés már eleve kihagyta ebből az új intézményből a kereskedelmi alkalmazottakat és arra kérte föl a német Szövetségstanácsot, hogy a kereskedelmi alkalmazottak részére hasonló paritásos alapon külön érdekképviseletet szervezzen. Időközben kitűnt, hogy az érdekeltek közt erős nézeteltérések forognak fenn a tervezett munkáskamarákra nézve, mert úgy a munkaadók, mint a munkások jobban bíznak a maguk mostani érdekképviseleteikben. A munkáskamarákról szóló német törvénytervezetet most elejtettnek tekintik. Ezekből az előadók azt következtetik, hogy a kereskedelmi alkalmazottak érdekképviseletét, amely még gyöngön van szervezve, el kell különíteni a tulajdonképeni munkások szakszervezeteitől és legezelszerűbben a kereskedelmi kamarák kebelében lehetne megteremteni. Meggyőződése szerint az alkalmazottak és főnökök hivatott képviselőinek együttes tanácskozásai a legtöbb esetben üdvös eredményekre vezetnének. Az alapos tárgyismerettel és erős szociális érzékkel előadott eszméket a közönség, melynek soraiban nagy számmal voltak képviselve a főnökök és az alkalmazottak, általános helyesléssel fogadta és lelkesen megtapsolta.

A Kereskedelmi Múzeum levelezői. A kereskedelmiügyi magyar királyi miniszter Weisz Leó bordeauxi konzervgyárost ideiglenesen azzal bízta meg, hogy piacszán, mint a magyar kereskedelmi múzeum levelezője működjen. — Ugyanazon miniszter Tudor Rezsőt saját kérelmére felmentette a brisbanei tb. levelezői teendőik alól.

Alaptőkeemelé vágyár. Egészen fiatal vállalat a *Budapesti Vas- és Acélléngermű R.-T.* és máris tőkeszaporító tervekkel foglalkozik. Nagybörű beruházásokat akar eszközölni, miért is jelenlegi 400.000 korona alaptőkéjét 600.000 koronára emeli föl. Az első rendes közgyűlést március 9-én tartja a vállalat s a közgyűlés már foglalkozik is az igazgatóság tőkefelelősi törvével.

Fizetési képtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetési képtelenségeket közli: Schutz György szabó Zombolya; — Ábrahám Béla kereskedő Várhely.

Főlszámoló iparvállalat. Két év óta veszteség mutatkozik az *Örlemény és Takarmányforgalmi R.-T.* mérlegeiben s e folytonos kedvezőtlen üzletmenet arra bírta a vállalat vezetését, hogy a főlszámolást kimondja. A vállalat 1905. évben a Belvárosi Takarékpénztár égisze alatt keletkezett 500.000 korona alaptőkével, melyet az 1909. esztendőben — éppen a kedvezőtlen üzletmenetre való tekintettel — a részvények lebélyegzése folytán 150.000 koronára szállította le. Utoljára 1907. évben mutatott ki mérlegében 37.497 korona nyereséget, de már a következő mérlegében is 292.511 korona veszteség mutatkozik.

A mérnöki cím használata. Az Országos Iparegyesületben Neufeld Ármán előadást tartott a mérnöki cím használatáról ipari szempontból.

A Borszéki Fürdővállalat új alakulása. A Borszéki Fürdővállalat Részvénytársaság folyó hó 21-én tartotta évi rendes közgyűlést, melyen az eddigi igazgatóság, miután a részvények a Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli Részvénytársaság birtokába mentek át, bejelentette lemondását. Az új igazgatóságba báró Radványzky Antal országgyűlési képviselő, Herzman Jenő nagykereskedő, Hosszu István igazgató, Krausz L. Pál igazgató, Lénárd Jenő nagykereskedő és dr. Reiner Ignác miniszteri tanácsos; a felügyelő-bizottságba Alapi Béla, Fuchs Richárd, Radó Elek és dr. Steiner Lajos választották meg.

Árufelvétel megnyitása a Dunán. A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy az árufelvétel Regensburg, Passau, Linz, Korneuburg, Wien (Nordbahnhof, Praterquai és Donauquaibahnhof), Pozsony, Gönyű, Győr és Budapest (Batthyány-tér és dunaparti teherpályaudvar is) állomásokon és állomásokra 1911. március hó 1-én megnyitották. — A Magyar Királyi Polym- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közli pedig, hogy az árufelvételt Regensburg, Passau, Linz, Korneuburg, Wien, Pozsony, Budapest és Budapest-dunaparti teherpályaudvar állomások egymás közötti forgalmában f. évi március 1-én megnyitja.

Az erzsébetfalvai reszelőgyár alaptőkeemelése. Harmadik mérlegét publikálja a *Reszelő- és Szerzőgyár Részvénytársaság* s a múlt évről áthozott veszteséggel együtt 148.058 korona a vállalat passzívája. E kedvezőtlen eredmény arra készíti a vállalat igazgatóságát, hogy elsőbbségi részvények kibocsátása által szanálja a vállalatot. A március 5-ére összehívott közgyűlésen ugyanis az igazgatóság azt a javaslatot terjeszti a közgyűlés plénuma elé, hogy a társaság alaptőkéjét 300 darab egyenként 1000 korona névértékű 6 százalékos kamatoztatott elsőbbségi részvény kibocsátása által 600.000 koronára emeljék fel. A vállalatnál a Budapest III. kerületi Takarékpénztárnak is van érdekeltsége.

Az olasz jegybank osztaléka. Az olasz jegybank vezetősége megállapította a múlt üzletévre eső osztalékot. A részvényenként 43 líras osztalék nem haladja túl a múlt évi osztalékot.

Román zab Magyarországon. A tavalyi gyenge zabtermés a hivatalos kimutatás szerint 1910-ben 11 millió 510 ezer mázsa termelt az előbbi év 13 millió 390 ezer mázsa terméssel szemben, rendkívül megdrágította a zabot Magyarországon. A rendesen 6 és 7 frt között mozgó ár egyszerre 8 frtra és még magasabbra ugrott és e nagy ár dacára is a spekuláció favorizálta lett. Mindenki zabban spekulált és különösen Budapesten nagymennyiségű áprilisi zabot vásárolt egy ismeretes tőzsdébizományos, aki egyszersmind országgyűlési képviselő is, állítólag egy mánusokból álló csoport részére. Ezen nagy tételekben történt vételük felkergették az áprilisi zab árát 8 1/2 frtra s valószínűleg még jóval magasabb kurzusokat láttunk volna, ha ezen emelkedésnek határt nem szab a román zabnak beözönlése. Romániának a zabtermése kitűnően sikerül, nagy feleslegét sehol sem helyezheti el jobban, mint nálunk, ahol még ma is a legmagasabb árak vannak érvényben. De a budapesti vezető cégek sem nézték tétlenül az import lehetőségének beálltát és Romániában nagy mennyiségű zabot vásároltak össze, amelyet most a hajózás megkezdésével készülnek felhozni Budapestre. Amint értesülünk, egyelőre 300 ezer mázsa zab felhozatala képezi a hajótársatagokkal az alku tárgyát és valószínű, hogy legalább fél millió métermáza körül fog a tavaszi zabimport forogni, ami viszont azt jelenti, hogy csak zabért nem kevesebb, mint hat millió koronát

fogunk az oláhoknak leadni. Tekintettel ezen rendkívüli felhozatalokra, a gabonatözsden nagy érdeklődéssel néznek az áprilisi terminusra kötött zab-ügyletek lebonyolítása elé.

Uj török kölcsön. A török kormány a párisi Rouvier-csoporttal megállapodott 42 millió frank államkölcsönnek Párisban való elhelyezésére nézve. A kölcsön 4 százalékos és az említett párisi csoport fog gondoskodni az új kölcsön tőzsdői jegyzéséről is. Hogy milyen lesz a kibocsátási árfolyam, arról nem szól a hír.

Egybehívott közgyűlése

(A zárjelben levő kelet azt jelenti, hogy a részvények deponálására ez az utolsó nap.)

Február 26. Magyar Villamossági Rt. (r. k.) d. e. 11. 6.

Március 4. Központi Kereskedelmi és Iparbank közgyűlése.

A Magyarországi Pénzüntétek Országos Szövetsége közgyűlése.

Március 18. Magyar Általános Hitelbank (tőke emelés.)

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatözsde.

Budapest, február 21.

A készáruipiaczon ma kedvtelen volt a hangulat. Mérsékelt kínálattal szemben, a malmok nagyon tartózkodók voltak, csak nagyon keveset vásároltak és rossz árakat ígértek. Mivel másrészt az árubirtokosok sem forszírozták a dolgát, csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mindössze alig 3000 q buza kelt el változatlan tegnapi árakon. A legdrágább buzáért, a legolcsóbb pedig 11.80 korona 75 kilós pestvidéki buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs, a zab és a tengeri változatlan, az árpa hiányzik. Forgalomba került 600 q zab 8.40-8.65 koronás árakon, egyéb semmi. A határidőpiacon a mai üzlet barátságos hangulattal és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg, kezdetben elég jó vételkedv mutatkozott, amely azonban később megcsappant kissé, mire az imént javult árfolyamok legyöngültek kevésbé. A forgalom további folyamán az irányzat többször is változott ugyan, a hangulat azonban nyugodt maradt és a forgalom sem öltött nagyobb arányokat. Az áprilisi buza 11.78 koronán indult, kezdetben 11.79 koronán is kötött, aztán 11.74-ig gyöngült, majd újra 11.76-ig javult és zárlatkor 11.75 koronán maradt. Az októberi buza 11.04 koronán indulva, előbb 11.05 és 11.03 között ingadozott, aztán 11.07-ig emelkedett, majd ismét 11.05-ig gyöngült és zárlatkor 11.04 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az áprilisi buza 2 fillérrel, a májusi buza 3 fillérrel, az áprilisi rozs 5 fillérrel, az októberi rozs 3 fillérrel, az áprilisi zab 4 fillérrel, a májusi tengeri 1 fillérrel gyöngült.

A készáruipiaczon ma kedvtelen volt a hangulat. Mérsékelt kínálattal szemben, a malmok nagyon tartózkodók voltak, csak nagyon keveset vásároltak és rossz árakat ígértek. Mivel másrészt az árubirtokosok sem forszírozták a dolgát, csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mindössze alig 3000 q buza kelt el változatlan tegnapi árakon. A legdrágább buzáért, a legolcsóbb pedig 11.80 korona 75 kilós pestvidéki buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs, a zab és a tengeri változatlan, az árpa hiányzik. Forgalomba került 600 q zab 8.40-8.65 koronás árakon, egyéb semmi. A határidőpiacon a mai üzlet barátságos hangulattal és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg, kezdetben elég jó vételkedv mutatkozott, amely azonban később megcsappant kissé, mire az imént javult árfolyamok legyöngültek kevésbé. A forgalom további folyamán az irányzat többször is változott ugyan, a hangulat azonban nyugodt maradt és a forgalom sem öltött nagyobb arányokat. Az áprilisi buza 11.78 koronán indult, kezdetben 11.79 koronán is kötött, aztán 11.74-ig gyöngült, majd újra 11.76-ig javult és zárlatkor 11.75 koronán maradt. Az októberi buza 11.04 koronán indulva, előbb 11.05 és 11.03 között ingadozott, aztán 11.07-ig emelkedett, majd ismét 11.05-ig gyöngült és zárlatkor 11.04 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az áprilisi buza 2 fillérrel, a májusi buza 3 fillérrel, az áprilisi rozs 5 fillérrel, az októberi rozs 3 fillérrel, az áprilisi zab 4 fillérrel, a májusi tengeri 1 fillérrel gyöngült.

A készáruipiaczon ma kedvtelen volt a hangulat. Mérsékelt kínálattal szemben, a malmok nagyon tartózkodók voltak, csak nagyon keveset vásároltak és rossz árakat ígértek. Mivel másrészt az árubirtokosok sem forszírozták a dolgát, csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mindössze alig 3000 q buza kelt el változatlan tegnapi árakon. A legdrágább buzáért, a legolcsóbb pedig 11.80 korona 75 kilós pestvidéki buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs, a zab és a tengeri változatlan, az árpa hiányzik. Forgalomba került 600 q zab 8.40-8.65 koronás árakon, egyéb semmi. A határidőpiacon a mai üzlet barátságos hangulattal és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg, kezdetben elég jó vételkedv mutatkozott, amely azonban később megcsappant kissé, mire az imént javult árfolyamok legyöngültek kevésbé. A forgalom további folyamán az irányzat többször is változott ugyan, a hangulat azonban nyugodt maradt és a forgalom sem öltött nagyobb arányokat. Az áprilisi buza 11.78 koronán indult, kezdetben 11.79 koronán is kötött, aztán 11.74-ig gyöngült, majd újra 11.76-ig javult és zárlatkor 11.75 koronán maradt. Az októberi buza 11.04 koronán indulva, előbb 11.05 és 11.03 között ingadozott, aztán 11.07-ig emelkedett, majd ismét 11.05-ig gyöngült és zárlatkor 11.04 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az áprilisi buza 2 fillérrel, a májusi buza 3 fillérrel, az áprilisi rozs 5 fillérrel, az októberi rozs 3 fillérrel, az áprilisi zab 4 fillérrel, a májusi tengeri 1 fillérrel gyöngült.

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	23.85—24.0
"	76	2.45—23.80	80	23.95—24.30
"	77	23.7—24.10	81	—
"	78	23.80—24.10	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	23.70—24.10
"	76	23.30—23.60	80	23.75—24.10
"	77	23.55—23.90	81	—
"	78	23.6—23.90	82	—
Pestvidéki	75	—	79	23.75—24.10
"	76	23.40—23.60	80	23.80—24.20
"	77	23.5—24.10	81	—
"	78	23.65—24.10	82	—
Bánsági	75	—	79	23.70—24.15
"	76	23.30—23.60	80	—
"	77	23.50—23.85	81	—
"	78	23.65—23.90	82	—
Bácskai	75	—	79	—
"	76	23.40—23.75	80	—
"	77	23.65—24.10	81	—
"	78	23.8—24.10	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	16.30—16.40
középmínőségű új	—	—	—	16.1—16.25
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	16.50—17.10
II-rendű	—	—	—	15.90—16.40
Zab I-rendű	—	—	—	17.60—18.10
II-rendű	—	—	—	17.20—17.50

Tengeri belföldi ó — — — — —
uj — — — — — 11.50—11.90

Kötöttet:
Buza, Tiszavidéki: 100 q 79.8 k 24.55 K, 150 q 79.5 k 24.50 K, 100 q 79.3 k 24.50 K, 100 q 79 p 24.60 K, 100 q 79 k 24.45 K, 100 q 78.5 k 24.30 K, 100 q 76.5 k 24.15 K.
Fejérmegyei: 100 q 78 k 24.20 K.
Pestvidéki: 100 q 80 k 24.25 K, 300 q 78 k 24.40 K, 550 q 77.5 k 24.10 K, 200 q 77.5 k 24.20 K, 100 q 77 k 24.10 K, 100 q 75 k 23.60 K.
Zab: 250 q 16.80 K, 100 q 17.30 K, 100 q 17.25 K kpf.

Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.
A határidőpiacon kötöttet:
Dél előtt:
Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:
Buza áprilisra 11.78—79—74—75
Buza májusra 11.55—56—52
Buza októberre 11.04—07—02—06—05
Rozs áprilisra 8.29—30—4—23
Tengeri májusra 5.71—76—74
Tengeri júliusra 5.90—95
Zab áprilisra 8.63—65—59—62

1 óra 30 perczkor zárulnak:
Buza áprilisra 11.75—11.76
Buza májusra 11.51—11.52
Buza októberre 11.04—11.05
Rozs április 8.23—8.24
Tengeri májusra 1911-re 5.73—5.74
Zab áprilisra 8.60—8.61

Budapesti gabonaforgalom.
1911. február 19-től 1911 február 20-ig.
Erkezett Elszállított
m é t e r m á z s a
Buza 16722 —
Rozs 1710 —
Árpa 1530 —
Zab 941 —
Tengeri 2087 —
Liszt — 10131
Korpa — 3083

Eriéktözsde.
Az utolsó közelségét és a spekulánsok tartózkodását ellensúlyozta a szilárd külföldi jelentés és a hír, hogy az Osztrák-Magyar Bank már szerdán leszállítja a rátát 4 százalékra. A nemzetközi piacon az osztrák hitelrészvény javára írták, hogy a petroleumkartell már legközelebb nyélbe ütök. A helyi piacon is jobb áron folyt a vásár. A készáruipiaczon az angol bankrészvény kissé drágult, a többi tartott áron kelt el. A járadékpiacra a javulás ma is szép előmenetelt tett, amit a pénzviszonyok javulásának lehetett köszönni. A zárlat kedvező volt. A déli tőzsde irányára nyugodt volt, csak a berlini jelentés nem buzdított. A nemzetközi piacon az árnívó kissé gyöngült. A helyi piacon a rimamurányi részvény lécsi vásárlás következtében 3-4 koronával emelkedett. A készáruipiaczon számottevő változás nem volt. A járadékpiac üzletelen, nyugodt. A valuta és ércváltó nyugodt.

Az előzősden kötöttet: Osztrák hitelrészvény 673.50—674.50, Magyar hitelrészvény 872.50—873, Osztrák-magyar államvasut 727—748.50, Városi villamosvasut 397.50—398.50, Budapesti közúti villamosvasut 776—774.75, Konvertált jelzősorsjegyet 145, Hazai takaréksorsjegyet 122.25, Salgótarjáni 673, Magyar agrár-bank 527—527.50, Angol bank 334.75, Északmagyarországi közszénbánya 377.50—378, Ganz-féle vasöntő 4100—4170, 4 száz, koronajáradék 91.87.50—91.95, Leszállítottbank 601.75—602.75, Jelzőlogbank 499.50, Magyar bank 740.50—741.50, Rimamurányi vasmű 683—683.50, Hazi bank 308—308.25.

A déli tőzsdén kötöttet: Magyar hitel 872—873.25, Osztrák hitel 673.71—675, Osztrák-magyar államvasut 648—648.25, Városi villamosvasut 397—397.75, Budapesti közúti villamosvasut 774.50—775, Pesti magyar kereskedelmi bank 4030—4035, Ganz-féle vasöntő 4160, Spódiumgyár 184.50—185, Salgótarjáni 673—675, 4 százalékos magyar koronajáradék 91.85—91.90, Leszállítottbank 601.50—602, Hazi bank 358, Magyar bank 739.50—740.25, Rimamurányi 682.50—685.50, Hazi sorsjegyet 122—122.50.

Az utótszde üzletelen volt. Kötés csak Magyar hitelrészvényben fordult elő 872.75 koronán.

Bécsi gabonatözsde.
Bécs, február 21. (Saját tudósítónktól.) Bár az időjárás enyhült és a külföldi árfolyamok lankadtak, az irányzat mégis nyugodt, a forgalom csekély, az árak majdnem teljesen változatlanok. Jegyztetett buza: Tiszavidéki 12.50—12.95, bánáti 12.30—12.65, székesfehérvári 12.20—12.60, mosoni és győri 11.80—12.20, déliavasuti 11.75—12.15, marchfeldi és alsóausztriai 11.55—11.80.
Rozs: Felsőmagyarországi 8.65—8.85, csepeli 8.600—8.80, pestmegyei 8.75—9, déliavasuti és különféle magyarországi 8.60—8.80, ausztriai 8.35—8.70.

Árpa: Morvaországi 10.15—10.60, marchfeldi 8.70—9.50, bécsvidéki 8.80—9.60, felsőmagyarországi 9—10, csepeli 8.75—9.50, győri 8.50—9.50, déliavasuti 8.70—9.25, északmagyarországi 8.80—9.80, maláta 8.40—8.75, takarmány 7.55—7.90.
Magyar tengeri 6.35—6.60, Cinquantin 7.95—8.50, Magyar zab 9.05—9.55, válogatott 9.45—9.85, romániai 8.85—9.40.

KASZNÁR NÁNDOR
Magyar Világ kávéház volt tulajdonosa meg tavaly Bécsben átvett
„Grand Hotel National”-t
Wien, II., Taborstrasse 18.
ujonnan átépítette, megnagyobbította és mintaszerűen ajonnan berendezte, 300 szoba, lift, villanyvilágítás, központi fűtés, a lakosztályok fürdővel ellátva, gyönyörű kert, zenés- és olvasóterem, kitűnő magyar konyha, állandó és kényelmes méretű árak mellett áll a 4. községi rendelő részére Telefon internurban Villanyos ószekötöttes az összes pálvandorokkal.

Bécsi értéktözsde
Bécs, február 21. Szilárd irányzattal nyílt meg az előtözsde, különösen fegyvergyári értékek és petroleum-részvények voltak élénkek. — A déli tőzsde nyugodt irányzattal nyílt meg, az árfolyamok tartottak. Később a piac kedvetlen lett, mert Berlin is gyengült irányzatot jelentett.
10 óra 45 perczkor: Osztrák hitel 674, Magyar hitel 874, Államvasut 748, Déliavasut 114, Alpési 794, Rimamurányi 686.50, Magyar Jelzőloghitelbank 498.50, Magyar agrár-bank 527.50, Salgótarjáni 673.
1 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 673.25, Magyar hitel 873, Anglo 334.50, Bankverein 562, Osztrák Földhitelintézet 1339, Laenderbank 536.50, Union 636, Magyar Jelzőloghitelbank 500, Államvasut 748, Déliavasut 113.75, Dunagőzhajózás 1130, Alpési 793, Rimamurányi 685.25, Orosz járadék 103.80, Török sorsjegyet 255.50, Skoda 536.50, Poldi-kohó 639, Galicziai Kárpát-petroleum 842.

Bécs febr. 21. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 111.60, Tiszai és szegedi kölcsön, sorsjegyet 15.75, Magyar hitelbank részvény 872.25, Magyar leszállító és váltó részvény 600.—, Rimamurányi 685.—, Magyar cukoripar 2250.—, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 91.80, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyeres.-kölcs. sorsjegyet 223.—, Kassa-Oderbergi Vasut-részv. —, Magyar jelzőlogbank 499.—, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, febr. 21. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 93.—, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.75, 1860-as sorsjegyet 164.50, Osztrák hitel sorsjegyet —, Angol-osztrák bankrészvény 334.40, Bécsi Bankverein 562.50, Osztrák-magyar bank 19 0.—, Déli vasut 112.75, Dunagőzhajózási r-t. 1130, Dohány részv. 359.—, Cs. k. arany (vert) 11.36, Német bankv. 117.26, Osztr. Lloyd 586.— 4.2 száz. ezüst jár. 93.— 96.95, Osztr. Koronajáradék 92.9.—, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 672.75, Union-Band 634.—, Osztrák Laenderbank 535.7 —, Osztrák magyar államvasut 747.25, Elbe-völgyi vasut —, Alpési részvény 792. 0. 20 frankos 19.02, Londoni váltóár 240.10, Lipótkohó 641.—, Török sorsjegyet 255.70

Külföldi értéktözsde.
Berlin, február 21. (Értéktözsde.) A tőzsde gyengébb irányzatban nyílt meg, mert az utolsó közelsége nagybemennyiségű materiát csalt a piacra és mert a Morningpost azon jelentése, hogy angol és orosz csapatok vonultak Tibetbe, elkedvetlenítőleg hatott. Bányáértékeket ked ezötlentül befolyásolta a Frankfurter Zeitung azon jelentése, hogy a Phönix-bányatársaság tiszta nyeresége az első félévben a becsült szerinti három millió márkán lényegesen alul maradt, valamint a szénipar kedvezőtlen eladási viszonyairól szóló hír. Erősebben engedtek továbbá a villamossági értékek. Ezzel szemben Canada-értékek a kanadai gazdasági helyzet kedvező megítélésére igen szilárdak voltak, és bankok is jobb irányzatot követtek. Később bányáértékek legnagyobb részét ismét javultak, aminek előidézésében különösen a gelsenkircheni bányatársaság kedvező mérlegének volt része. Egyébként a helyzet kissé barátságosabb alapirányzat dacára változatlan maradt. A készáruipiacz ipari értékei egyenletlenek voltak. Gépértékek részben igen szilárdak voltak. Napi pénz 3 százalék és alább, utimópéncz 3 1/2—3 3/4 százalék, magánkamatláb 3 százalék.

Berlin, febr. 21. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor jegyztettek: 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák arany-járadék 98.75 osztrák hitelrészvény 212.25 Déli vasut 20.30 orosz bankjegyek

216.65, 4 sz. Commandit Unifikált tőz. —, 4 sz. kpronajár. Beesi váltó. sági Edison 173.80.

Frankfurt —, 4 sz. 91.95 Osztr. államvasut. radi vasut. verein 142, magyar arany 97.15, Osztr. járadék 91.9, részvény 20 852.03, Paris

Hamburg járadék 96.7, 2 százfekos 12.25, Osztr. dek 103.50, London.

Paris, f. radék 97.62, járadék 96.8, 306.— 3/4 s. elsőbségi P. dek 526.—, 4 százalékos orosz járadék 10, 4 százalékos 218.25, Török intézet 1430, bank 539.—, 707.—, Osztr. —, Merid

Rio Tinto 17, Urikányi kő. East Rand 1, Comp. 61.—, német piac 105. 5, Valtó rövid Londonra 25

Ha

Allamadó köll
Koronáértékű Koronáértékű Koronáértékű fontos hat. Allamkölcson jaira, arany 1870. évi ny. db 100 frt Magyar föld. kötvény Horvát-Szlavo. (tesztési kö. 1860. évi osz. jegy 500 fr 1860. évi osz. jegy 100 fr 1864. évi osz. 100 frt n. Endapost szel. Orosz Allamk. V. m. b. 50

Takaré rés
Belvárosi tak. Budapest-Erzs. pénztár Budapest-Lipó. Budapesti tak. orsz. zálogk. jegyzet. Budapesti Kereskedelmi Magyar Állam. Magy. orsz. k. Posti hazai c. gyűjtemény

Vasmü gyárak
Első Magy. Danubius-Sch. f. hajógyár Fegyver. és Ganz és társ. „Nicolson” Rimamurányi-részvényár. Schlick-féle Weltzer J. g.

216.65, 4 százalékos új orosz kölcsön 94.2, Discontó Commandit 197.30. Dinamitruszt 187.50, Harpeni 181.25 Unifikált török járadék 94.0, 4.2 százalékos ezüst jár. — 4 százalékos magyar aranyjádék 94. — Magyar kpronajádék 92. — Osztrák-magyar államvasut — Bécsi váltóár 851.75, Olasz járadék — Alt. villamosági Edison 21.25, Gelsenkircheneri 203.30, Laurakohó 173.80.

Frankfurt, febr. 21. Zárlat. 4.2 száz.-os papírjádék — 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 98.75. Magy. ar.-jár. 91.95 Osztr. hitelint. részv. 212.50, Osztrák-magyar államvasut 158. — Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.47, Bécsi Bankvarein 142.10. Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.0, 4.2 százalékos ezüstjádék 97.15, Osztrák koronajádék 93.20, Magyar koronajádék 91.95, Osztrák-magyar bank 138.50. Déli vasut részvény 201.47, Elhavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 852.03, Párisi váltóár 809. 0, Union bankrészv. 159.90.

Hamburg, febr. 21. (Zárlat) 4.2 százalékos ezüst járadék 96.70, 1860. sorsjegy 175.25. Déli vasut 20.50 2 százalékos aranyjádék 98.25, Osztrák hitelrészvény : 12.25, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 103.50, 4 százalékos Magyar aranyjádék 94.25.

London, febr. 21. Angol consol 80.25.

Páris, febr. 21. (Zárlat) 3 százalékos francia járadék 97.62. Osztr. aranyjádék 101.35. Magyar arany járadék 96.80, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről .06. — 3/4 százalékos Olasz járadék 103.45. Déli vasuti elsőbbségi kötv. 385. —, 5 százalékos marokkói járadék 526. — 4 százalékos 1890. román köles. 94.70. 4 százalékos amott. románjár. 1905. —, 5 százalékos orosz járadék 10.55, 4 cs fél százalékos 1909. orosz járadék 101.20, 4 százalékos spanyol jár. 95.90. 4 százalékos unifikált török jár. 94.47. Török sorsjegy 218.25. Török dohányrészvény 388. —. Osztrák földhitelintézet 1430. Osztrák Länderbank 591. — Magyar jelzálogbank 539. — Banque de Paris 18.45 Banque Ottomane 707. — Osztrák-magyar államvasut 808. — Déli vasut —, Meridionalvasut —, Hartman gépgyár 702. — Rio Tinto 17.37, Sucrerie d'Egypte 90. —, Tula 490. —, Urikányi köszén 188. —, Chartered 45. —, De Beers 481.50 East Rand 123.50, Jagersfontein 213.50, Trans. Land Comp. 61. —, Váltó Amsterdamra (rövid) 209.12, Váltó német piacokra (rövid) 123.43, Váltó Bécsre (rövid) 105. 5, Váltó Belgiumra (rövid) 1/32, Olasz aranyváltó rövid 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 218. — Csekk Londonra 252.9, Magánkamatláb 2.25.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Table with columns: Milyen időre?, Nyers, Finomított. Rows include Azonnali szállításra, Február-májusra, Február-augusztusra, Irányzat: Szilárduló bécsi, prágai és leMBERGI jegyzésekre barátságos.

Budapesti szurómarhavasár.

Február 21. Felhajtott 212 drb élő borjú, (közte 15 rugott), 48 drb leölt borjú, 2 drb növendékmarha, 15 drb leölt bárány. Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 110—120 fillérig, kivételesen 124 fillér, középminőségű élőborjúkért 96—108 fillérig, leölt borjúkért 114—132 fillér, rugott borjúkért 60—68 fillérig kilogrammonként (levonás nélkül). Leölt bárányokért 14.—korona páronként. Az irányzat lanyha volt, az árak 4—8 fillérrel kegyint csökkentek.

Bécsi sertésvásár.

Február 21. St.-Marx, február 21. Összfelhajtás 11343/darab és pedig 3640 drb magyar és 7703 darab lengyel sertés. Árjegyzések: 1. rendű hizott sertésekért 146—150 fillér, kivételesen 151 fillér. Szedett sertéseket 130—142 fillér, kivételesen 143 fillér. Az irányzat vontatott volt. Dacára ennek, a gyengébb minőségek ára 2—3 fillérrel kilogrammonként emelkedtek.

Köbányai sertés piac.

Február 21. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 163—165 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 166—168 fillér. Közép (páronként 240—280 klg.) 170—173 fillérig. Sertéslétszám: 1911. év február hó 19. napján volt készlet 16244 drb, — 1911. február hó 20-án elszállított 133 drb, — 1911. február hó 21. napjára maradt készletben 16111 drb. A hizott sertésizlet irányzata: üzletlen.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbizottság igazgatóságától.) Február 21. Előző napi eladatlan maradvány 194 drb sertés, 14 drb süldő. Mai felhajtás 270 drb sertés, 43 drb süldő, összesen 454 drb sertés, 57 drb süldő. Eladatott 396 drb sertés, 43 drb süldő. Mai maradvány 58 drb sertés, 14 drb süldő. Árjegyzés. Zsirtsertés. Öreg I. rendű 350 klg. felül életsúlyonással 160—164 fillér. Öreg II. rendű 280—350 klg. életsúlyonással 156 fillér. Fialat nehéz 300

klg. felül életsúlyonással 158—178 fillér. Fialat közép 220—230 klg.ig életsúlyonással 164—184 fillér. Fialat könnyű 120 klg.ig életsúlyonással 178—188 fillér. Süldő belföldi életsúlyban 110 fillér. A vásár irányzata vontatott. Az árak változatlanok.

VIZÁLLÁS.

Table with columns: Inn, Duna, Morva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorcza, Laborcz, Ung, Hőza, M.-Sziget, Tekeháza, V.-Namény, Tokaj, Tiszafüred, Szolnok, Csongrád, Szegecd, T.-Becse, Tiszl, Ondvca, Hód, Tappoly, Bártfa, Bodrog, Ladmőza, Sajó, Zsolcra, Hernád, H.-Németi, Berettyó, Margitta, Körös, Csúcsa, N.-Várad, Belényes, Tenke, Guraboncz, Borosjenő, Békés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Arad, Branyicska, Makó, Lugos, K.-Kostély, Kiszető, Temesvár, Bicskerca.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

KULCSÁR SÁNDOR Bronzárú- és osillárgyár világító testek légszesz-, acetilén- és villamos világításra. Budapest, VI., Dessoewffy-utca 9-11. Olcsó gyári árak. Telefon 25-44.

Ha gyermekét

egészségben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, adjon neki dr. Hommel-féle Haematogent! Óvás! a Dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

Budapesti értéktőzsde. 1911. február hó 21-én.

Main financial table with columns: Mai záró árfolyam (PéNZ, ÁRU) and various market categories: Államadósság és más kölcsönök, Bankok részvényei, Különbféle vállalatok részvényei, Közlekedési vállalatok részvényei, Biztosító társaságok részvényei, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók árfolyama, Vasművek és gépgyárak részvényei.

KÜLÖNFÉLÉK.

Vége a dalnak.

Őszi időnek
Sárga világa,
Kék kodesója
Hull le a sárba...
Vén temetőbe
Sírjai nének
Őszi időnek...

Sír a sötétben,
Reszket az éjnek
Árva királya:
Bánatos ének
Búske dandája
Zug a szívében,
Sír a sötétben...

Vége a dalnak:
Pusztul az árnyék,
Tűnnek a fények...
Még mire várnék? —
Lányi az éjnek
Majd betakarnak:
Vége a dalnak...

Zilahi László.

(Az Ambrosiana-muzeum.) A milánói Ambrosiana-muzeum könyvtárát 1609-ben a Szeplőtelen Szűz fogantatásának napján nyitották meg ünneppiesen. Alapítója, Federico Borromeo bíboros, egyike a XVII. századi olasz műveltség legeszményibb alakjainak, akinek Manzoni állította a legszébb emléket a Promessi spanyolban. Ő maga nem sóvárgott a dícsőségre, a könyvtárt sem a maga nevére nevezte el (ma sokan azért ajándékoznak, hogy nevüket márványba vésvé lássák), hanem San Ambrogio-ról, Milanó védőszentjéről. A kardinalis rengeteg összeget költött a könyvtár anyagának összegyűjtésére. Kivált a kódexekre és az őskiadásokra vetette a súlyt. Úgynököket tartott Európa főbb könyvkereskedelmi pontjain s Keleten. Egyiptomban, Kis-Ázsiában, akik a ritka nyomtatványoknak, görög, zsidó, asszír, arab, kopt, etiópiai kéziratoknak nagy tömegét szállították számára. A könyvtárban már alapításkor harmincezer nyomtatott kötet volt: ma negyredmillió a kötetek

száma. Keleti kéziratokban ma is egyike a leggazdagabbaknak. Latin, olasz és francia miniatúrák kódexei a legszebbek közül valók. Birtokában van a Leonardo da Vinci-nek Codex atlanticus, Ariosto-tól, Tasso-tól, Galilei-től, Lucretia Borgia-tól leveleket őriz (az utóbbinak széke fűrtjét is ott látjuk levele mellett).

A könyvtárhoz csakhamar egyéb gyűjteményeket is csatolt: képtárat, rajz-, szobor- és éremlekezőt és ezeket is átadta a nyilvánosságnak. Vezetészméje volt, hogy a tudomány és művészet között szoros kapcsolatot létesítsen. A képtárral és a könyvtárral párhuzamosan 1625-ben festészeti akadémiát is alapított, mely akkor szűnt meg, mikor az osztrák kormány Brémában létesített hasonló intézetet.

Borromeo maga közreadta 1625-ben Museum címűt, latinul a képtár leírását is, amelyben éles szemről és széleskörű tanulmányról tesz tanúságot, bár egyes meghatározásai (Leonardo, Tiziano) természetesen ma már nem állják meg a kritikát.

A képtár is sokat gyarapodott az alapítás óta, de a legszebb darabjai ma is azok, a melyeket a nemeselektű alapító szerzett meg. A Rafael hatalmas kartonja, az Athéni iskolához. Az Ambrogio de Predis finom női profilképe, melyet sokáig a Beatrice d'Este arcképének és a Leonardo da Vinci festményének tartottak. A Luini Szent Csárdija, a Cenzolo-nak (Leonardo da Vinci Utolsó Vacsorájának) Vespino által készített becses másolata, a némelyektől még ma is Tiziano-nak (másoktól Bonifacio Meroneknek) tulajdonított Adorazione dei Magi; a Breughel kisméretű képei. Az újabb szerzemények között Botticelli, Borgognone, Barocci, Tiepolo, Guardi műveivel találkozunk.

Az Ambrosiana-muzeum a háromszázéves évfordulóra három új teremmel lepté meg látogatóit. Az egyik teremben régi fegyvergyűjteményt és néhány szekrény újabb numizmatikai ritkaságot mutat be. A másikban modern képeket, melyek a milánói festészet alakulásáról adnak felvilágosítást Appiani-tól Beltrame-ig. A harmadikban pedig 1410 darabból álló, különleges becsű arab kódexgyűjteménnyel kedveskedik a kutatóknak: a Yemem vidékéről származó gyűjteményt csak nagy aldatérséggel tudta a British-Muzeummal szemben az Ambrosiana biztosítani az utóbbinak kiváló prefektusa, Monsignor Achille Ratti.

(A kínaiak gyűjtője.) Az európai kereskedelem évtizedek óta rengeteg gyűjtőt szállított Kínába, de legtöbb kizsárolta onnan a japán

gyűjtőgyárak versenye. A kínaiak most már azt akarják bebizonyítani, hogy az ipar ez ágában is függetleníteni tudja magát a külföldtől. Sanghai-ban, Honkauban, Tienosinben, Pekingben már nagy gyűjtőgyárak működnek. A honkai gyárban 3600 munkás dolgozik és itt naponta ötven hatvan tonna gyűjtőt gyártanak. A kínaiak talán már azon törik fejüket, mint csinálhatnák a gyűjtőtől kiviteli cikket.

(Carnegie unokahugának regénye.) New Yorkból jelentik: Carnegie unokahuga, Neve Nancy elhagyta a férjét. Esküvőjük, amely 1904-ben történt, nagy feltűnést keltett Amerikában, mert Nancy Carnegie anyjának kecsisához ment férjhez. Carnegie örvendett unokahuga regényes házasságkötésének és azt mondotta, hogy sokkal helyesebben eszlekedett, mikor szorgalmas munkásembernek adta a kezét, mintha valami naplopó herceghez ment volna nőül. Nászajándékul 100.000 koronát adott az új párnak. Neve most Pittsburgban él három gyermekével együtt, a férje New Yorkban tartózkodik. Azt mondja, hogy nem tálik el törvényesen a feleségétől, de külön fognak élni.

(Vége a londoni kódnek.) Ha egy mostanában kiadott statisztika eredményeit igazolja a jövő, úgy London belátható időn belül megszűnik kódvárosnak lenni. Ismeretes, hogy télen napirondón van Londonban a kód, amely néha annyira sűrű, hogy nappal is mesterséges világításhoz kell folyamodni. A megfigyelések azt bizonyítják, hogy a kódnapok száma egyre kevesbedik. Ha a legutóbbi huszonhét évet három kilenc évi periódusra osztjuk, úgy ezt az eredményt kapjuk: 1883—1892-ig minden tél 29 kódnapot hozott, 1893—1901-ig e szám már évi 27 kódnapra esült és az utolsó kilenc év alatt már csak tíz volt évenként a kódnapok száma. Ezt a feltűnő változást az okok egész seregének közreműködésére vezetik vissza. A kövezett és aszfaltozott utcáztetések egyre nagyobb száma gyorsabban vezet a kanálisokba a vizet s így hozzájárul ahhoz, hogy a levegő ne legyen nedves. Ugyanezt a hatást okozza a fűtött és a világított lakás is. A greenwichi csillagvizsgáló azt jelezte, hogy e télen a szél erőssége igen megnagyobbodott és természetesen ez is nagy mértékben akadályozta a kód képződését.

GÁRDÁHUSZÁROK

— REGÉNY. —

Írta: E. SCYRBOH.

111

— Nem baj, — vigasztalta Viktor nyugodt hangon — mi már megtaláltuk őket.

— Lehetetlen, — kiáltott a hadnagy.

— Sőt nagyon is lehetséges.

Nyugaton foglaltak állást, közvetlenül a porosz határ mellett.

— Milyen kár, hogy nem felém jöttek, — sóhajtott a herceg.

— No, majd lesz alkalom találkozni velük. Azonnal frontot változtatunk. Ön előre nyomul, először észak felé, majd mikor az erdőt keresztül haladta, nyugatnak fordul. Ha az ellenség azon az oldalon őrséget nem állított volna, amit nem hiszek, rögtönözhet egy kis támadást. Valószínűleg meg fogja lepni őket, mert még nem tudják, hogy megérkeztek a mi előcsapataink. Ön tehát azonnal indul. Remélem, a parancsot megértette. Azt hiszem, elővigyázatosságra nem kell figyelmeztetnem. Igen, jól teszi, ha Duval hadnagy csapatával az összeköttetést állandóan fentartja s minden mozdulatra felhívja figyelmét. Remélem, reggelre megérkeznek a segélycsapatok s a támadást megkezdhetjük.

A herceget kezdte elhagyni türelme. Ő már levon szeretett volna ülni. Kis ezüst sipját előrángatta s halk jelt adott vele. Az ügyeletes őrmester rögtön mellette termett.

— Azonnal ügörgeljen az egész őrség a legnagyobb csendben. A táborfüzeteket el kell oltani. Kérem az összes altiszteket és tiszteket.

A kapitány és kísérei ismét nyeregbe ültek, s most már örült vágatással indultak vissza Gera felé.

A keleti égbolton már megszakadt az

éjszaka sötét fátyla s az áttetsző, szürke homály arra engedett következtetni, hogy nem-sokára hajnalodik.

Mindnyájukat egy gondolat foglalkoztatta. Vajjon megérkezett-e a kért segély?

Mennél közelebb értek a faluhoz, feltevéük annál inkább megerősödött. Egyes a faluhoz közel fekvő őrségek már arról beszéltek, hogy három óra tájban trombitaharsogást hallottak a falu felől. Még minden esendes volt, mikor bekanyarodtak a lovasok a gerai útra. A kicsiny legárhátú házikók mély álomba merülten hallgattak, a kastély merev tornya ólesen vésődött be az éjszakába. Mindenhol merev nyugalom uralkodott.

Már a kastély külső kerítése mellett lovagoltak. Mikor a kapitány feltekintett. Az emelet ablakai világosak voltak. Csak most érezte, hogy a hosszú ut kifárasztotta. Jóformán két nap óta nem pihent egy órát sem.

A kapuőr tisztelgett, mikor elvonultak előtte, de ő észre sem vette. Leugrott lováról s gyorsan haladt fel az ódon lépcsőkön. Cinqumarec hadnagygyal találkozott a folyosón. Egy pillanatra megállt.

— Már megérkeztek? — kérdezte.

— Igen, kapitány. Őt század kürraszír. Két század lovasvadász. A tüzérség és a orvologosok utban vannak.

— Remélem, mindent rendben találtak. Ki a parancsnok?

— Egyelőre Bellmonte ezredes, de valószínű, hogy a délután folyamán megérkezik az egész hadtest. Ertesítést erre nézve még nem kaptunk ugyan, de a készülődésekből ítélve erre lehet következtetni.

— Hol helyezkedett el az ezredes.

— A tí szobátok mellett. Megparancsolta, hogy amint megérkezik rögtön tegyen jelentést nála.

Viktor megindult az ezrediroda felé. Ott már az ügyeletet az újan érkezett lovasadá-

szok tartották. Bejelentette magát az ezredesnél s megtette jelentését. Azután nyugovóra tért.

Ruhástól nyult végig az ágyon s olyan fáradtnak érezte magát, mint talán még soha életében. Azt hitte, hogy mélyen el fog aludni, de csalódott. Szemei előtt elvonultak a nap izgalmas eseményei s gondolata fennakadt a szomszédos szobában, hol halaványan fekszik a pamlagon egy ismerős arca nő. Bevan takarva fehér kürraszír-kabáttal. Az arca, mintha viaszból volna és olyan mozdulatlan. Hosszasan elnézte, s úgy találta, hogy ez mégsem az, akit szeret. Aztán összezesavardtak gondolatai. Az ellenséges szekerészek után rohant, de mikor az égő hidra lovagolt, a gerendák reccogva roppantak össze alatta. Lová, mintha repült volna a tulsó partot elérte, de nem mert visszavonni. Felt valamit rettenetesebből. A csapat bizonyosan a folyóba esett. Egyedül száguldott tovább. Már utól is éri az első ellenséges huszárt. Tellejé vág, aztán egyszerre eltűnik minden a szemei elől. Lehajol, hogy megnézze az el-esett ellenséget. De az olyan ismeretlennek tűnik fel előtte, mintha látta volna már valahol. Közelebb hajol hozzá. Megismeri a ver-foltos kürraszír-kabátot. Az arca viasz-sárga és merev, mintha nem volna benne élet. Es olyan ismerős, mintha látta volna már valahol. Összerázkódott. Fejét felemelt, a puha párnák közül s zavaros tekintettel nézett körül az ódi szobában, mintha keresett volna valamit.

— Hol van a malom? — kérdezte önmagától félhalkan. Aztán megdörzsölte szemét s rosszkedvűen gyűjtötte meg az asztalon lévő viaszgyertyát. Az ablakhoz támoledt s fejét a hideg üveghez szoritotta. Erzéketlenül bámult ki a szürke, ködös novemberi hajnalba.

(Folyt. köv.)

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az ország felerészén... főleg északon, meg a délvídeken... fordult elő többnyire csak kisebb csapadék.

Prognózis a következő 24 órára:

Változékony idő várható, elvéve csapadékkal és lényegtelen hőváltozással.

Table with columns: Állomás, Légnemesség, Hőmérséklet, Szélirány és -erő, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet máx. min.

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. A földművelésügyi miniszter a szőlészeti és borászati felügyelők létszámában... Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső FOGORVOSI INTÉZETE áthelyezve: Károly-körut 3. sz. alá.

EGYETERTÉS

politikai naplap. Kiadóhivatal igazgató: PAJOS MÁTYÁS.

SZINHÁZAK.

Szerda, 1911. február 22-én.

(NEMZETI SZINHÁZ)

A halga szüz. Színmű 4 felvonásban. Írta: Henry Batáillo. Fordította: Abrányi Emil. Személyek: De Charance herceg Gál, De Charance K. Hegyesi M., De Charance Diane Paulay E., De Charance Gaston Dezső, Armaury Marcel Odry, Armauryné P. Markus E., Roux Abbé Pethes, Ketty Kelemen M., A herceg titkára Szőke, Elő-pincéz Balassa, Második pincéz Sugár, Lucy Munkácsi M.

Kezdeté 1/8 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ

A troubadour. Dalmi 4 felvonásban Zenéjét szerzerzte Verdi. Szövegét írta: Cammarano Solvator, fordította: Nadaskay L. Személyek: Luna gróf Rózsa S. L., Leonora S. bók S., Azucena, cigányón Fodor A., Manrico Lunardi, Fernando Kárpát, Ruiz Juhász, Hírnök Nápolyi, Cigány Budai.

Kezdeté 7 órákor.

VIGSZINHÁZ

Medikus. Életpép 3 felvonásban. Írta: Bródy sandor. Személyek: Rubon orvos Fenyvesi, Riza, lánya Veresényi, Arrak, szobó Szörömy, János, medikus Csontos, Ada Komlósy I., Piroksa Makay M., Majd, orvos Tahay, Norbert Tihanyi, Nagyfejő Ij. Ditrói, Finla Ferenczy, Turcsik Bárdi, Borcsa Haraszthy H., Óreg szolgálo Makróczynd

Kezdeté 1/8 órákor.

MAGYAR SZINHÁZ

Az arckép. Színmű három felvonásban. Írta: Földes Imre. Személyek: A király Sebastyán, A királyné G. Kertész E., A testő Góth, A kamarás Tarany, Földvárnagy Rétel, Eremit grófnő Házori G., Kancellar Huszár, A kamárné Nagy T., Victor Körmeny, A szobrász Pátos, Rendőrönök Császár, Gárdista Gere.

Kezdeté 1/8 órákor.

A nr. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső FOGORVOSI INTÉZETE áthelyezve: Károly-körut 3. sz. alá.

Valódi Brünni Szövetek 1911. évi tavaszi és nyári idény. Egy vég 3.10 mtr hosszú teljesen elöntények elegendő (kabát, nadrág, mellény) ára csak 1 vég 7 korona, 1 vég 10 korona, 1 vég 12 korona, 1 vég 15 korona, 1 vég 17 korona, 1 vég 18 korona, 1 vég 20 korona.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier kerékpárokat dupla harang-csapágygyal és szablonfutóval, 3 és 5 évi jóállással minden átfelhasználás nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és kerékpár-alkatrészeket az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumimikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánczókat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében melynek leszállított nagyban eredeti gyári árban szállítunk vidékre is barnová

LÁNG JAKAB és FIA kerékpár- és alkatrész nagykereskedők Budapest, VII. kerület, József-körut 41. szám. Fi kúti-tek: Baross-tér 4. és Budani Margit-körut 6. Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérin.

Fővárosi Orfeum VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg. A februári remek műsor utolsó napjai. MERIAN kutyaszínháza. TENKA a felülmúlhatatlan japán varázsló-csoport és a többi elsőrendű varieté-attrakció. Jegyelővétel: délelőtt 10 órától 1 óráig és délután 3 órától 6 óráig a nappali penztárnál.

ROYALORFEUM ERZSÉBET-KÖRUT 3. SZÁM ALÁ. Minden este 8 órákor a kolosszális februári műsor. General Edward la Vine a világ legjobb komikus zsonglőrje. Kornai Berta az Isteni éj című operetben mint Ámor. Brothers Carr kreol táncospár. Valse Brane (éjféli keringő) Heltai Jenő sceniozott dala Simon et Paris ókori köklerek. A primadonna bohózat. Beos & Miss Arbra zenés excentrikusok. Zelinescu román táncospár. Solti Hermin új szöveggel. Trézsi szücséknél és még 8 elsőrangú attrakció. Minden vasár- és ünneppal délután 3 1/2 órákor m rsekelt helyáru nagy gyermek előadás, az összes attrakciók fellépévei.

TOST és MOLNÁR kereskedelmi-, díszítő- és tájkertészete BUDAPEST, VII. ISTVÁN-UT 50. Elvállal ablak és erkélydíszítéseket. Kertek, parkok tervezését, alakítását, fentartását. Alkalmi és állandó díszítéseket. Téli kertek berendezését, minden e szakba vágó munkát. Telefon: 88-75. Külső telepi: Gyarmat-utca 25.

FÜNÖKÖK ezrei eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak iroégőpöz. HA FIZETNEK havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írás, visszaváltós, tabulátoros, összeadó, lenyitós, automatikus sorváltós, csupa acézből és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-kiváltós Ujlaki-iroégőpet. Nem irnak alá váltót és folytonosan halmozódó irodai munkálataikban könnyen BOLDGULNAK. Bármely rendszerű használt iroégőpet legmodernebb Ujlaki iroégőpünkre BECSERÉLÜNK. Díjmentes bemutatás országwide. Árjegyzék ingyen és bérmentve. UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 23. sz. Telefon 122-60. Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellékkeresetre reflektálnak, közöljék címüket.

Szén és kocsz nagyban és kicsinyben Salamon Jakab és Társaság Budapest, V., Erzsébet-tér 5. sz. Telefonszámok: 73-96, 73-97, 73-98.

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1911. február 22-én.

VARSZÍNHÁZ.
Nincs előadás,
KIRÁLY SZÍNHÁZ.
Fedák Sári vendégfelléptével.
Czigányszerelem
Operette 3 felvonásban. Szöveg-írták: Bodánszky Robert és Willner A. M. Zenejét írta: Lehár Ferencz.
Személyek:
Dragutin Péter Papir
Zonka, Leánya Bendiner
Jolán, huga Bözög E.
Körösházi Ilona Fedák S.
Josi Rásko
Eskü Jonel Tóth
Keresztáros Németh
Dimitreanu Csige
Julesu Erdei B.
Mosh Sifrány

Fővárosi Városligeti Színház
Feld Zsigmond igazgató felléptével.
Bilincsek.
Dráma 4 felvonásban. Írta: Reichenbach Hermann. Fordította: Szemere Emil.
Személyek:
Lohmann Abram Földes
Lehmann Lea Veszpréminé
Lehmann Zsigmond Fekete
Salamon Feld Zs.
Rádai Hidy I.
Hertmann ezredes Bihary
Tam ornagy Fejer
Sedetz graf Makróczy
Dr. Thomson Török
Dr. Schell Szász
Müller Szalay
Mayer Keller
Küschel Kabók
Rab Némethy

URANIA SZÍNHÁZ.
Éva.
Írta: Ráth-Végh István.
Kezdeté 1/8 órakor.
ROYAL-ORFEUM
VII., Erzsébet-kört 31.
Este 8 órakor
legelsőrangú színházi- és variété-előadás.
Kornai Berta vendégszereplése az **Isteni éj** című **Dostal** operettben. Partnerrel: **Szalontai Ferike, Palásthy, Barsony, Sarkadi, General Edward La Vine** a világ legkiválóbb kómikus zsonglőre.
Bross Carr kreol táncospar
A primadonna, bohózat. Jatszák: **Kornai Berta, Viola Giza, Tihanyi, Barsony, Sarkadi, Gabányi, Bros, Miss Arbra** zenés excentrikusok **Simon et Paris, Zelnesou, Valse Bruze** (Ejféli keringő). **Heital Jenő** szeniorozott dala. **Solti Hermin** a kalaptűvel és a **Falkó** notával. — **Treszi Szűcs**eknél, bohózat. — **Uj kupa**lek. — Szeniorozott dalok. Minden vasár- és ünnepnap délután 3 1/2 órakor mérsékelt helyaru **délután előadás** az összes attrakciók felléptével.

APOLLO-PROJEKTORF
Cépszínház-utca 1-2.
Telefon 68-39.
PERDITÁK
Szociológiai mozgókép-három felvonásban.
A leánykereskedelm ellen ainkult nemzetköl ligá megbizásából írta Jules Renard.
Azonkívül a teljesen új felhúti műsor.

MARGIT GYÓGY-FORRÁS
(Bereg megye)
a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is ha **vérzések** esete forogtann
Megrendelhető: **Édeskúty L.**-nél Budapesten és a forrás kezelőszéknél Munkácsen.

TÖRLEY
TALISMAN-GASINO-RÉZERVÉ

Tokaji bortermelők Társ. R.-T. Tokaj.
Elnök: **Herczeg Windischgrätz Lajos.**
Boraink hírneve az egész földgömbön ismeretes! Eredetisége s fölülmulthatatlansága tette azzá!!
5 kg. postakosár:
4 palack 0.5 lit. 1904. évi zamatos szamorodni — K 12.—
1 " 0.5 lit. 1904. évi 3 puttonos aszu — K 7.10
1 " 0.5 lit. 1901. évi kiváló szamorodni, kosár vagy — K 7.40
8 palack 1 lit. 1904. évi zamatos szamorodni — K 15.10
1 " 0.7 lit. 1901. évi kiváló szamorodni — K 15.10
8 palack 0.5 lit. 1901. évi 4 puttonos aszu — K 36.—
1 " 0.5 lit. 1901. évi 4 puttonos aszu, kosár — K 40.80
1 " 0.5 lit. 1901. évi 4 puttonos kövér aszu — K 55.20

ÖN BÉREL KIDÓB
egy óska zongorát vagy pianót és
HA FIZET
bonyta 12 vagy 16 korona kölcsönját, végre pénzét kiadja, zongorája nincsen.
„MUSICA“ részvény-társaság
(Igazgató: Sternberg Dezső.)
zongora eladási és kölcsönzési telepén.
Eufon kölcsönkölly legtekélyesebb gramofon- és művész-lemezkek fölárúsítása.
Budapest, VI., Teréz-kört 1/a.
(Király-utca sarok, az Orsz. gos Zeneakadémia közelében.)
Telefonszám: 4-31.
Zongorák becserélése, javítása, hangolása legkülansabben.
Fonti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

BOROLIN
SŐSBORSZESZ HÁZISZER.
KIVÁLÓ FERTŐTLENÍTŐ HÁZISZER.
FEJFÁJÁS, FOGFÁJÁS, GÜMÖKOROS IDEG ES IZOM FAJDALMAK, LEGÉS, FÁGYÁS, ISCHIASZ, KÖSTÉNY, KAPHAID MINDENJÉL

FOLIES CAPRICE
Téli helyisége: Révay-utca 18. szám.
Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.
Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/8 órakor.
9 1/2 órakor! Ma Ujdonság!
A „Doktor feleség“
Bohózat 1 felvonásban. Írta: Satyr. Rendező: Rott Sándor.
Végül 11 órakor! Ujdonság!
„Die höhste Frechkeit“
Bohózat 1 felvonásban. Írta: Trebitsch Sándor.
Rott Sándorral mint Lisette szobaleány
Jegyek elővételben a nappali pénztárnál d. e. 9-11-ig és d. u. 3-6-ig. — Konti külölegességi tőzsdé, Audrassy-ut 29. és Sopronyi nagytőzsdében, Rákóczi-ut 1. szám. 12 óra után az 1-50 emeleti Casino de Parisban a világ legelső ének- és táncszámk fellépte.

Royal Cabaret
A Royal Orceum épületében. (VII., Erzsébet-kört 31.)
Budapest legelőkelőbb éjtélutáni szórakozó helye.
40 női szépség lép föl ének- és tánc számokkal. Az előadás kezdete éjjel 12 órakor. Többek között fellépnek: Farfalla; Zelnesch quintett; Miss Darlington; Lurid Peters; Sasi Lucca; Miss Zen Door; Major Mariska; Toto Ruffat Bey; Mlie Ferrasiris; Molly Perlyt; Carola Wolter; Lilly Harrison; Maud Delaunay; Brothers Carr; Maritta Itolowa; Margaret duo; Teleki Évi; Atta Veron; Ligeti Mariska; Antal Irén; Váradi Adél; Mimi Corintha; Perényi Nussi; Annie Neumann; Lulu Kaskal. — Belépőj 1 korona. — Egy óra után szabad bemenet. — Keringő verseny. — Farsangi táncok — Reggel 6 óráig cigányzene. — Kukó Vince és zenekara.

AGYTOLLAK, „MARABU“-hoz,
Agytoll-gőztisztítás. VII., Károly-kört 7. (A háztól való el- és visszazállítás mag aznap díjtalanul eszközöltetik.)
(Telefon 71-25.)

ZÁLOGBAN
Kiváltunk
levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.
MANNHEIM SIMON ÉS PIA
Budapest, IV., Parisi-u. 5.
(Főpostával szemben.)

STEINHARDT MULATÓ
Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.
9 órakor! 9 órakor!
ENYÉM TIED ÖVÉ!
Bohózat, írta Glinger Adolf, fordította és átdolgozta Steinhardt.
11 órakor! 11 órakor!
FEGYVERGYAKORLAT.
Bohózat. Írták Glinger és Taussig, ford. és átd. Steinhardt. Steinhardt, Hunyadi, Szöke Szakáll új kuplékkal. — Ejféli reggel 5 óráig cabarett belépődij nélkül. — Vasár- és ünnepnapokon délután mérsékelt helyaru előadás. Kezdeté fél 4 órakor. — Jegyek: d. e. 10-11-ig d. u. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch Jakab-féle nagytőzsdében Andrassy-ut 19. és a Hungaria fürdőben.

WERTHEIMER-ORFEUM
VI., Szercezen-utca 35. szám.
Igazgató: Wertheimer Lajos. Telefonszám: 4-49.
Kezdeté este 8 órakor.
Csupa sláger! Csupa ujdonság!
A szenzációs februári műsor.
Családi kavarcolás **Das jüdische Kind**
bohózat. operett.
A fengyel bibliai operett-társulat állandó vendégjátéka. — Új szöveg, mesés attrakciók! **THE ROCKING GIRLS** angol együttes, **THE ROCK** a jongleuerök királya.
Az emeleti télikerinek csodás, új műsora van. — **Murinez** szépség fellépte.
Vasár- és ünnepnapokon délután előadás, mérsékelt hely-árral. Kezdeté délután 1/2 órakor. — Jegyek kaphatók az orceum pénztárnál és a Hun ária fürdőben.

Heti műsor:

Február hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Varszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Urania	Hangversenyek
23	Csillárok	Bábjáték	Mignon	—	A próféta	Orvosok	A halhatatlan lump	A kegyesrendi fő-gymnazium ifjúsága hangverseny	Laub István Royal (H.)
24	Fénteles	Drághy Éva esküje	Istenek alkonya	A doloval nábob leánya	A próféta	Sárga lilium	Bilincsek	Éva	—
25	Szombati	Drághy Éva esküje	Sába királynője	Az idegesek	A próféta	Anatol	Bilincsek	Az Országos Szin-művészeti Akadémia előadása.	Bécsi Sihar. Vigadó (M.)
26	Vasárnap	Szentivánéji álom	Carmen	—	Osztigás Miczi	A kis lord	Czigányszerelem	A halhatatlan lump	Bécsi Enriko Zenepalota (H) Grunfeld ne. yes D. u. Royal (H.)
		Drághy Éva esküje			A próféta	Anatol	A Babuska	Bilincsek	

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

**JEGYÜRÜK
NÁSZAJÁNDÉK-
TÁRGYAK**

**A
LEOELÖNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN**

**ÉKSZERESZ-ES MŰVEK IS
ittfeleiben szerezhetők meg**

BUDAPEST, Erzsébet körút 29.

**VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INCIEN ÉS BÉRMENTVÉ**

Szabó Emil és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz.

(Bejárati Gyár-utca 21.)

Telefon 76-48. — Sürgőnyezim: Szabók, Budapest.

Szállítunk **BOLINDER** nyersolajmotorokat, **DOBRY**-féle benzínmotorokat és cséplőgépeket, **szívógázmotorokat és malomberendezéseket.**

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Sajnos de való,

hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, akinek vére és testnedve meg vannak fertőzve és aki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörnyű állapoton csak úgy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes speciálista orvoshoz fordulnak, aki jó tanácsokat tud adni a neki életre vonatkozólag és az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ilyen magasztos hivatású Dr. Palócz v. kórházi orvos speciálista országos hírv. intézete (Budapest, IV., Muzeum-körút 13), ahol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan kigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, hűgycsö-, hólyag-, ideg- és hátgerinczbajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfi-erőt, (impotenciától) kezdődő elme zavart, aranyeret, sérveket, vörbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárati van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő választ (a levélben csak válaszbélyegyet kell mellékelni.) A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speciális gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta: d. e. 10-12-ig, d. u. 3-5 óráig, vasárnap déli 12 óráig. Ehrlich 606 kúrát is végezzük. Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos speciálista, Budapest, IV., Muzeum-körút 13.

Rézágy 32 frc

Összesítő vaságy mátracszal 8.75

Acélsodronnyárbát vaskörlettel 5.50

Az itt bemutatott vaságy sodronnyal és rézdiszítéssel bármely színre emaillezve 16 frc.

Mindennemű vas- és rézbutort legolcsóbban szállít

NÉMETH fémbutorgyára,
V., Koháry-u. 19a

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható az éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajot, sebeket, bujakórt (syphilist), bőrbajokat, elgyengült férfi-erőt, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóbajait, ideg- és hátgerinczbajait, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 10-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2. szám.

Levél útján is biztos gyógyulást találnak azok, kik személyesen meg nem jelenhetnek, vagy távol a fővárostól laknak. Gyógyszerek utasítással kívánatra küldetnek.

SINGER és WOLFNER KIADÁSAI

Budapest, VI., Andrassy-ut 10. szám.

Márczius 15.-ki irodalom!

Uj szavalókönyv. Hazafias ünnepekre, iskolai viszályokra és egyéb alkalmakra való költemények és kiváló közzétők gyűjteménye 6-12 éves gyermekek számára. A legújabb magyar gyermekköltészetből összeválogatta **Havas István.** Ára 1 kor. 80 fill.

Rákosi Viktor: Korhadt lakereztek. Hármas dík ifjúsági kiadás. Diszkótésben Ára 4 korona.

Pósa Lajos: Száll az ének Szavainak való haszn. versek. Füzve 2 korona. Diszkótésben Ára 4 korona.

Pósa Lajos: A szabadságharcz hősei. Képek az 1848-49. szabadságharczról. Képekkel Ára 60 fill.

Pósa Lajos: Hazza és szabadság. Hazafias szavainak és költemények. Ára 60 fill.

Gauss Viktor: A piros köpönyeg. Elbeszélés a magyar szabadságharczról. Képpel Ára 60 fill.

Sebők Zsigmond: Kossuth Lajos életrajza. Kötve Ára 60 fill.

Krudy Gyula: Előre. Hazafias elbeszélés. Képpel Ára 60 fill.

Lengyel Laura: Magyar hősök. Történeti elbeszélés. Képpel 1 kor. 20 fill.

Lengyel Laura: A virradat napja. Történeti elbeszélés. Képpel 1 kor. 80 fill.

Madarassy L.: A kis hadsereg. Történeti elbeszélés. Képpel 1 kor. 20 fill.

Perényi Lajos: A hazáért. Hazafias elbeszélés. Képpel. Ára 60 fill.

Tábori Róbert: Gábor Áron. Történeti elbeszélés. Ára 60 fill.

Farkas Imre: A kapitány. Jelenet. Előadja 2 férfi és 1 nő. Ára 30 fill.

Ünnepi versek. Szerkesztte **Dr. Vajda Gyula.** Szavalókönyv. Iskolai ünnepélyekre alkalmas költemények gyűjteménye. Második kiadás. Ez a gyűjtemény aranykönyve a magyar ifjúságnak. Egyrészt az összes iskolai ünnepélyekre alkalmas szavakat csoportosítja, másrészt remekíróink költeménye mellett az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek műveit tartalmazza. A vaskos kötet 300 költeményt tartalmaz. Ára füzve 3 korona. Diszkótésben 5 kor.

„ALTVATER“

GESSLER

BUDAPEST.

**A LEGSZEBB URI PASSZIÓ:
A VADÁSZAT**

csak akkor tökéletes, ha a vadász ismeri annak minden titkát. Ez irányban kimerítően tájékoztat

**DIEZEL-MIKA
AZ APRÓVAD
VADÁSZATA**

melynek második bővített díszkiadása megjelent.

Tizenhét színes, husz műnyomású teljes és kétszázötvennégy szövegképpel

Eza maganemében egyedül álló munka közel 800 oldalon tárgyalja az apróvad vadászatának minden tudnivalóját

Ára pompás díszkötésben 26 korona

Kiadta az **ATHENAEUM** irodalmi és nyomdai részv. társ. és megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben.

Specziálista

és **hálhólyag óvszer-különlegességeiben.**

Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban. Orvosilag ajánlva! Feltétlen bizos. Óvakodjunk silány utáztatoktól. Árak tucatszámra 2-16 korona. „Auto Vaginal Spray“ a legmodernebb és legkényelmesebb női óvőkülönlegesség. Ára 15 kor. Szétküldés titoktartás mellett. Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummiaruk gyára

Budapest, Koronaherczeg-u. 17.

ALAPITTATOTT 1878. TELEFON 13-76.

Ezen speciálista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgycsövi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

DR. FABINYI

specziálista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegséget

(húgycsőfolyást, sebeket, syphilist és önfertőzésből támadt idegbajokat.)

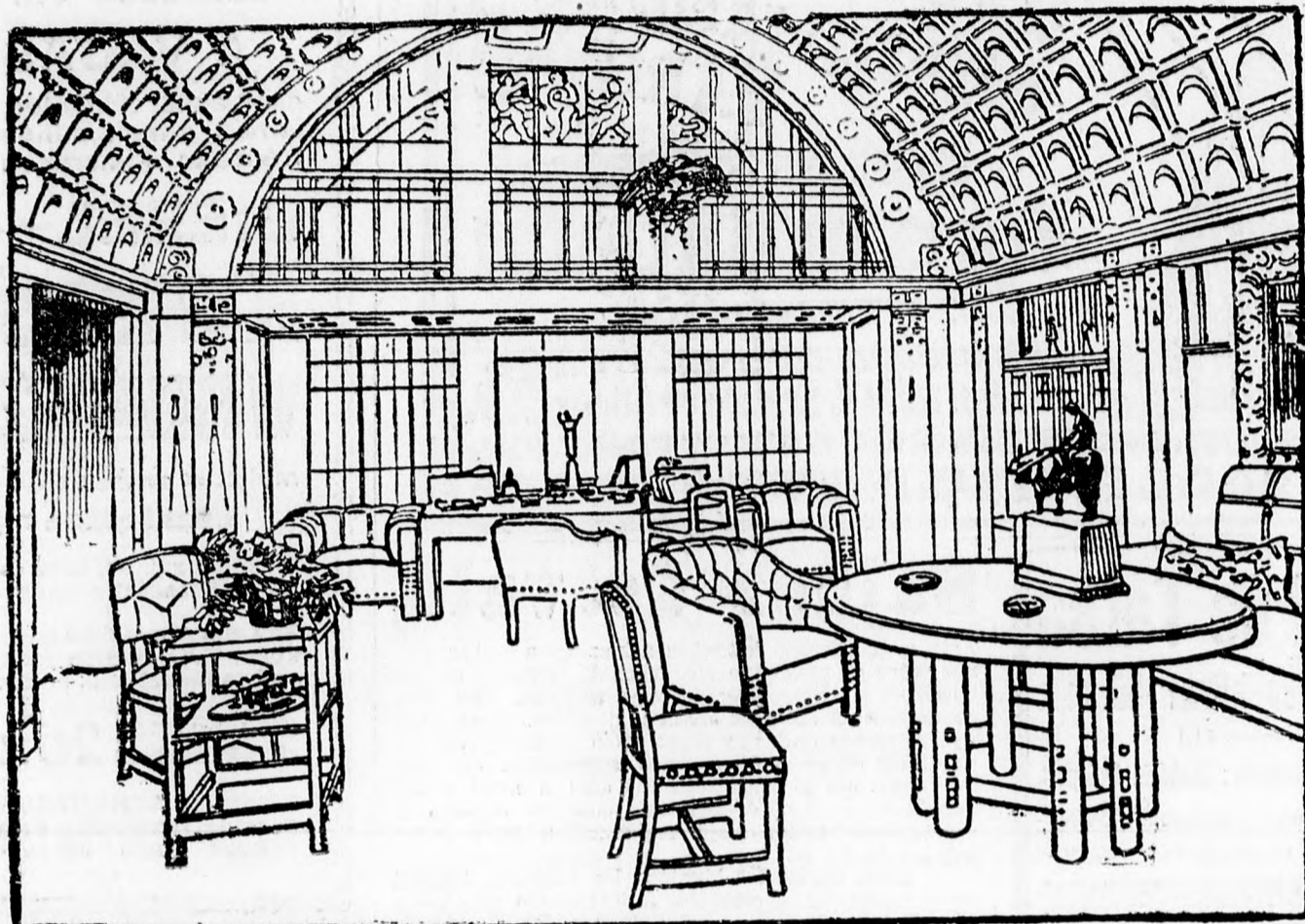
Meglepő az eredmény férfui gyengeségnél (impotentia) még öregebb egyénekknél is.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerek.

Rendelés délelőtt 9-3 ig, és este 5-7-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 8/A szám.

(Ájáróház a Pannónia szállóval szemben.)
Lépcsőházi bejárat. Külön városbák.

Alkalmi vételt

ajánl valódi

perzsa-szőnyeg

művészi és csodaszép

BUTOR

CSILLÁR

VALÓDI

olajfestmény - ben.

Nagy Zsigmond

Lázár-utca 3.

Bazilika közelében. Saját ház.
Mindenkinek megtekinteni ajánlatos.

GUMMI-HALHÓLYAG ÖVSZER Valódi angol és francia külön erekségek. **tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 K. 3 tucatonál 20% engedmény.**

NAKIRA törv. védett, valódi indiai paragummi férfikülönlegeség 3 tucatonál 20% engedmény. **• UTERUS-SPRAI** feltétlen megbízható női fogakendő különlegeség 14 kor. **• PESSAR-OGL.** orvosilag rendelve 3, 5, 6, 8, 11 kor. darabja. — 3 darabonál 20% engedmény.

IRRIGATOR 3 K és felette. Képes árjegyzéket rendkívül érdekes tartalommal kbl. 1000 ábrával ingyen bérmentve és diszkrétan küldünk. **BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.**

VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben. MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

Paplan Paplan Paplan

Képzőművészeti, réz- és vasbutorgyáros, fabutor, nád- és kertibutor, ernyő és sátor, minden méretben megrendelés szerint is. Gyógykezelő fehér és szürkeporócok, gyapjú- és flaneltakarók, szőnyegek minden nagyságban, storrok, szővel- és csip:efüggönyök, ágyszerítők, butorszővetek és mindenféle kellékek nagy választékban. Gyermekszékek és keresztelőkészleteket a leggyorsorúbbtól a legfinomabb kivitelig.

Szálloda-, intézet-, fürdő- és kórház-berendezési gyár

GICHNER JÁNOS

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. Gyári VII., Kertész-u. 7., 9. és 20. sz.

Árjegyzék bárkinék kívánatra ingyen és bérmentve küldeték

Réz- és vaságyak minden kivitelben.
Gyermekszékek nagy választékban.
Esetegtolókoszok.
Sodronyos leostálás minden méretben 20.- kor.
Összeoszukható vaságy kivétel 3 matracos 22.- kor.
Sodrony-ágybetétek bármely nagyságban.
Eszeltek, Jalonszok és nádroletták minden méretben készítettnek.

Kisérleje meg szerencséjét
és ne dobjon el magát esetleg

75.000 koronát

mert ennyi nyerhető

Erzsébet királyné szanatórium-sorsjeggyel. Nincsen árfolyamvesztés, mert a legkisebb nyeremény 50 korona.

1 drb Évente 3 huzás.

A sorsjegyeket eladjuk a napi árfolyamon s amennyiben a vevő azokat nem venné azonnal, az, úgy a sorsjegyeket csekély előleg lefizetése mellett nálunk letétben hagyhatja. A pénz beküldése után azonnal küldjük a sorszat és sámacskával ellátott letétet, melynek birtokosa a legközelebbi huzason már részt vesz. A maradványösszeg tetszés szerint törleszhető.

Huzás után azonnal elküldjük a nyereményjegyzéket.

1 darab vételnél beküldendő	2 korona
2 " " "	3 " "
3 " " "	5 " "
5 " " "	8 " "
10 " " "	16 " "

Ha sorsjegyeket akar vásárolni, úgy küldje be a darabszám megjelölése mellett az összeget

„Értékpapírbank” Rotter J. Epest, V. ker., Honvéd-utca 4.

Hirdetések felvétetnek a kladóban, VI., Eötvös-utca 32. sz.

48 havi 4 K 50 f. Két és fél millió Évente **6** huzás.

korona nyereményre játszik évente 6 huzásban

ötven sorsjeggyel

ha 48 havi 4 korona 50 fillér fizetés mellett elanti sorsjegytársaságba belép. A társaság 50 (ötven) tagból áll, négy évre alakult és

50 darab Konvertált jelzalog sorsjegy képezi tulajdonát.

Négy év után a társaság feloszlik és minden tag a felhalmozódott nyeremények ötvened részét kapja, kap azonkívül

1 darab konvertált jelzalog sorsjegyet

Ezen sorsjegytársaságnál pénzt nem veszítheti el, mert

- 48 hó alatt 50 sorsjegyre játszik,
- 48 hó elteltével 1 sorsjegyet kap, melyet a napi áron készpénzért eladhat,
- ha azt megtartja még 50 évig kb. 250 huzás számtalan nyereményre játszik, mely idő alatt minden sorsjegy nyer. Egy sorsjegyre több nyeremény is eshet.

Nagy nyeremények azonnal felosztatnak. Minden huzás után sorsolási értesítőt küldünk.

Ha tehát postautalványon az első 4 kor. 50 fillér befizetést megküldi, megkapja fenti 50 sorsjegy számait tartalmazó részvételi ívet és résztvesz

a február 25-iki huzáson

Legnagyobb nyeremény: **Egy millió korona.**

Központi Váltóüzlet Részvenytársaság Budapesti V., Szabadság-tér 3. sz.

Játekjog **50** sorsjegyre már az első részlet fizetésével.

Kézimunka hímzésekhez, butorhoz függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-u. 46. szám.

Szőnyegajdonság! 300/200 cm. nagyságu nyírott Jaquard-szőnyeg elpusztíthatatlan minőségben

6 frt 20 kr.-ért kapható

Szőnyeg-udvar Király-u. 32. (az udvarban.) Vidéki rendelések pontosan eszközölteknk.

Minden szobának disze.

Meghívó.

Az Első alföldi cognacgyár részv.-társaság Kecskeméten

1911. márczius 6-án d. e. II órakor Budapesten, V., Mérleg-utca II. sz. alatt, a Magyar kiviteli és csomagszállítási részvenytársaság üzleti helyiségeiben megtartandó

XVIII. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozata:

- Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1910. üzletévről.
- Az 1910-ik üzletévi mérleg és zárszámadás megállapítása és a felmentvény megadása.
- Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és utóbbiak kijelölésének megállapítása.

Kecskeméten, 1911. február 15.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Figyelmeztetnek a t. részvényesek, hogy az 1910. évi mérleg és zárszámadás az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével együtt a mai naptól kezdve a társaság irodai helyiségeiben nyilvánosan ki van téve és bármikor megtekinthető. — A közgyűlésen részt vehet és szavazatra van jogosítva minden részvényes, ki 8 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt a társaság pénztárából 5 drb folyó szelvényvel ellátott társasági részvényt letétbe helyezett. — Minden 5 drb részvény egy szavazatra jogosít.

Mérleg-számla 1910. december 31-én. Vagyon: Váltó számlának K. 82.148'09, Vasúti tartánykocsi számlának K. 87.602'71, Gyári ingatlan és berendezési számlának K. 545.579'16, Berendezési számlának K. 56.000'68, Pénztár számlának K. 5.865'73, Hordó számlának K. 20.913'40, Értékpapír számlának K. 9.425'25, Folyószámlák számla K. 155.304'92, Arukészletek számlának 122.134'93. Egyenleg mint veszteség K. 84.117'08, összesen K. 1.169.382'95.

Teher: Alapítói számlától K. 600.000, Tartalék-alap számlától K. 41.639, Ingatlan leírás számlától K. 12.606'88, M. kir. adókinostár számlától K. 298.000, Előadvány számlától K. 73.467'78, Leszámlított váltók számlától K. 69.589'89, Hordó-tartalék számlától K. 2000, Géptartalek számlától K. 67.279'40, Gyári felszerelési tartalek számlától K. 15.000, összesen K. 1.169.382'95.

Nyeresség- és veszteség-számla 1910. december 31-én. Tartozik: Veszteségáthozat az 1909. évről K. 113.057'64, Fizetési-számla K. 28.478'70, Lakbér-számla K. 14.277'60, Lótartási számla K. 1725'32, Költőség-számla K. 30'181'49, Kamat-számla K. 787'60, Biztosítási-számla K. 1737'06, Szén számla K. 11.322'50, Fuvar-költség-számla K. 28.121'55, Ugyneki és bankjuttalé-számla K. 12.162'71, Adó-számla K. 797'94, Utaköltség-számla K. 7985'16, Összesen: K. 257.607'56.

Követel: Házbér-számla K. 997'34, Adómentes kamat számla K. 564'—, Áru-számla K. 171444'20, Szálló jövedelmül-számla K. 184'74, Egyenleg mint veszteség K. 84417'08. Összesen K. 257.607'56.

Kecskeméten, 1910. december 31-én.

Az igazgatóság.

Tisztelt közgyűlés! Van szerencsénk az „Első Alföldi Cognacgyár Részvenytársaság Kecskeméten” cégnek 1910-iki üzletévre vonatkozólag jelenteni, hogy a társaság vagyongazdálkodását és könyvvizelését a kereskedelem törvénynek és a társaság alapszabályainak megfelelően találtuk és az előterjesztett mérleg, valamint a nyereség- és veszteség-számlát részletesen megvizsgáltuk és a könyvekkel egyezőknek találtuk.

Kecskeméten, 1910. február 12-én.

A felügyelő bizottság.

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges petíció befűköl 4 fillérrel, kompakt befűköl szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges petíció befűköl 4 fillérrel, kompakt befűköl szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
okmányszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó árakon kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6—C.

Házasságokat
diszkrétan közvetít Faragó Jenő, Rákóczi-ut 80. (Vagyonyos férjhezmenendők állandóan előjegyezve.)

Tisztviselői kölcsönt
köztisztviselőknek és katonatiszteknek előjegyzéssel és előjegyzés nélkül. Felzárkózkodás 60 évre. Vaitkölcstől kereskedők, iparosok és marantisztviseleknek gyorsan és előnyösen folyósítat.
Bírócz és Hartmann bankiroda, Bözsa-utca 29. sz. Telefon 94—66. 29100

Pénzt
akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokat és mindenemű kereskedelmi árukat, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber céghez, Baross-tér 15. sz. Fióküzlet: Klauzál-tér 2. Telefon 149—00. 29387

Diszkert-kedvelők
Kérjenek árjegyzéket az első magyar diszfenyő faskolától. — Tulajdonosa Gopony Ede, Körmen. 120 fajtá ruvelvűfák, lombfák, sorták, díszeserjék kaphatók.

Pénzszekrényeket
fűz- és betörésmenteseket ajánl olcsó árakon Budapesti pénzszekrénygyár, Bákos-u. 4/h.

Butorvásárlók
figyelmebe! Szállítunk mindennemű butorberendezést helyben és vidékre. Készpenzert vagy repükivül előnyös fizetési feltételekkel. Bezeredy-utca 10. Modern lakberendezési vállalat. — Nagy díszes butoralbum 1 korona. 10345

Soha nem létezett.
Rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk teljes lakásberendezéseket, valamint egyes butordarabokat helyben és vidékre 3 évi részletfizetésre. Nagy díszes butoralbum 1— korona. Kórh lakásberendező, Budapest, Bezeredy-utca 10. 10345

Papirhéj diót,
mézédes téli szőlőt postakosaránként 3.60, nemes birsalmat, téli csomogalmát 2.60, mázsánként 88.—, ezetes ugorokát, paprikát 2.60, házilag főzött mézédés szilvalekvárnak kilóját 1.30, különleges barack lekvárnak 2.60, valódi barackkonyak 5 kg-os üveggel 20.— koronáért. Gyümölcskivitel Csongrádról.

Fajhorokat
lefejtve kölcsönhordóban hektóliterenként 44 koronáért, papirhéj diót postakosaránként 3.50. Gyümölcskivitel Csongrádról.

Maronit, narancsot,
ezitromot, datolyát, papirhéj diót, fügét, orosz leat, vegyesen postakosaránként 2.60 koronáért szállítja Gyümölcskivitel Csongrádról.

Hurutos
bántalmak hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy-féle cukorka, melyet pometofüből készít Réthy Béla gyógyszerész Békéscsabán. Gyógyszertárban kapható.

A gyakorló
gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépírási magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre beiratkozhatni naponként. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18—09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrassy-ut 12. és Révay-utca 6. szám.

INGYEN TANULHAT
november 1-től két hónapra az kereskedelmi szaktárgyakat, gépírást, gyorsírást, helyesírást, szepírast, német nyelvet, Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz. Tanítás napi három óráig. Nappali és esti tanfolyamok.

Veres áfonya
befűt, szépségi, 5 kilós postakosár K 7. Barta József konzervgyára Felka (Szepesmegye). 29317

Juniperus
(nemes boroviczka) 4 literes posta-tartály bérmentve K 10.50 Barta József konzervgyára Felka (Szepesmegye). 29315

Zálogszedulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.
Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.
9763

MAGANTANULOKAT
polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi-iskolai magánvizsgálatokra, érettségire felkészítéssel előkészít
Magyar Tanügyi Intézet
Rottenbiller-utca 5/a. sz.

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ. Nagymező-utca B. 46.

Jó cselédeket,
ugymint szakácsnőket, szobalányokat, urasági inast stb. stb. közvetít egy helybeli, mint vidéki urasági házakba Váradi Márton „Szabó”-féle elhelyező intézete, Budapest, Belváros, Muzeum-körút 35. szám, az udvarban. 10325

Ajtók, Ablakok,
veseredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon: 62—80.
Alapították 1886-ban.

? ! Akar
ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartásák? Olvassa el a „Társalgás Művészete”, „Ellenálthatatlanság titka”, „Szellemszírak” rendkívül érdekes könyvet. Megtudja ebből, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, felebbvalót egyaránt megködítson. **Korrekt utmutatója** lesz az élet minden helyzetében! — Tartalomjegyzéket ingyen küld Deak Budapest, Rákóczi-ut 80.

Fiatal, életvidám
orosz hölgy 120.000 kor. vagyonnal, 28 éves szabad gondolkodású izraelita hölgy 50.000 korona készpénzhozománnyal (később még többet kap.) — fiatal özvegy (kis fogadott leánykával) 50.000 kor. vagyonnal — 19 éves árva leány 400.000 korona vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy gyorsan férjhez menni óhajt. Schlesinger L. Berlin 18.

Asztalosok
aj jövedelmi forrását letró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegyelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca B. 46.

LILIPUT Gramofon

A világ legkisebb beszélőgépe. A szerény nagysága 14x14 cm., a tölsér átmérete 25 cm. A gép legfinomabb aluminium pléhből készült és igen finom kivitelű. Hangja oly erős, mint bármely nagy gépé és érette 2 évi jótállást vállalunk. Bármily nagy lemezt is lejátszik. Csakis a pénz előleges bekuldséde vagy utánvétellel szállítjuk.

A gépet 5 drb kétoldalu nagy lemezzel 18.50 frt-ért szállítjuk.

Szent László Intézet
Budapest 27
Veres Pálné-utca 16. sz.

Parlamenti
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépírást és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatótt szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsírók Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Ivan 1863-ban. Biztos állás közvetítés. Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ut 10. sz.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépczégektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64—68.

Rayonképviselők
ügynökök és reprezentábilis vizontelárusítók kikének nagy ösmeretsegük nagy jobb ízr. körökben, egy szabadalmazott kézfűtő ujdonság értékesítéséhez keresetnek. Csakis jó megjelenésű kauzálóképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 kor. jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest Rottenbiller-utca 10 Mo. — Prospektusok ingyen.

BUTOR
középzenét vagy részletre minden kamat nélkül legolcsóbban. Oriási választék polittoros butorokban
Nagy Imrénél
Bpest, VI., Váci-körút 9.
Fellátó Szerecsen-utca 1. szám. Kis képek modern teljesen új album ingyen. Nagy album 60 fillér.

Villany-bot
Igen finom kivitelben. A villanyelemi úgy van a botban elhelyezve, hogy az kívülről nem látható. Egyetlen nyomásra való kinyitott. Havi 2 koronás részletre kapható. Kérje villanyárjegyzékünket.

Szent László Intézet
Budapest, 27 Veres Pálné-u. 16.

Kézimunkák
alkalmi vétele 30 db rajzolt kézimunka 10.— korona. 14 db rajzolt kézimunka 5.— kor., teljes hozzávaló selymekkel Hungaria kézimunkagyár Akácfa-utca 59.

Sas szálloda
Budapest, IV., Sarkantus-utca 12. Szobák mindenkor jutányosan kaphatók.

BUTOR
30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 lételemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagóni és palisander butorok, nri szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárók. — Telefon 82—12 28569

25 koronáért
készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetből. Lichtman Sandor férjiszabómester, Budapest Rottenbiller-utca 4/A. sz. Vidékre postátminták bérmentve, helyben szabásmozmat kívánatra házhoz küldöm. 28592

Legjobb likörök
és rum készíthetők kivonatimmal. Egy üveg ára 60 fillér. 10 üveget 6 koronáért küldök bérmentve. Árjegyzéket kívánatra. Réthy Béla gyógyszerész Békéscsaba.

Saját gyárban áru fűrdőkák 14 kor.-tól feljebb; fűthető kádak 60 kor.-tól feljebb. Elváltak mindefféle kuszivattyúk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.
LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselényi-u. 61/E. Telefon 113—46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A t. cz. gazdaközönség
az iparvállalatok figyelmébe ajánlom 1884. óta lenálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztek, gépészek, kovácsok, molnarak, szesz-főzők, kertészek, kezsesség és felelősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetnek. — Krakauer Armin, VI., O-utca 39. sz. Telefon 94—76.

Alkalmi vásár
az összes hangszerekből. Mélyen leszállított árak.
MARNITZ FRIGYES
Budapest, VIII., 4. József-körút 37—39 sz. Oriási raktár gramofon és lemezekben. Kérjen árjegyzéket külön-külön.

+Soványág+
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jót állást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknak nélkülözhetetlen tápszér. Kiténtetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/1. Telefon 166—80.

Al akar
egyéves önkentes lenni? erettségi nélkül. Felvilágosítást, prospectust ingyen küld Járóssy Lajos tanintézet (Lichtblau-féle) Debreczen. Állami felügyelet! Átlag 80% sikerrel vizsgázik. 10296

Nevelőnőket
német, francia, angolokat zene nyelvismertéssel, bonneokat azonnali beépítésre ajánlok, magyar okleveles nevelőnőket zene és nyelvismertéssel sürgősen keresek. Szegheőné S. Lujza intézete Budapest, VI., Dessoffy-utca 22. 29324

Zálogszedulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platinát és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. Ugyanitt aranyláncok olcsón kaphatók.

SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő Budapest, Sip utca 3. Telefon 54—74.

Technikum
Mittweida.
Igazgató: A. Holz, tanár. Magasabb technikai tanintézet elektro- és gépészmérnök technikusok és művezetők képzésére. Gazdagon felszerelt elektrotechn. és gépészeti laboratóriumok. Gyári tanuló műhelyek. 3610 hallgató a 36. iskolai évben. Program stb. díjtalanul a titkárság által.

Hajfestő - fésű.
egyszerű fésülés által fest ősz vagy vörös haját valódi szőkőre, barnára vagy fekete-re! Teljesen ártalmatlan! Ezekig használatlan! — Ezek használatban Egy darab ára 5 korona.
SCHÜLLER, WIEN, III.E.
Kriegelgasse 6. Számos elismerő- és köszönőlevél.

BUTOR
üzletünk felosztatása
folytán minden elfogadható áron kiárusítjuk úgy a raktáron, valamint a még munkában levő asztalos- és kárpitos-butorokat, búforszöveteket, különféle függönyöket és anyagokat és az üzlet-hez tartozó tárgyakat.
Patyi Testvérek
BUDAPEST, VIII., Rákóczy-ut 7. sz. Pannónia-szálloda mellett.